

JUVAN KUNTA

**TILINPÄÄTÖS JA
TOIMINTAKERTOMUS
31.12.2019**

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus 2019 kunnan taloudesta

Sivu

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
Kuntien talous	2
Juvan kunnan talous	3
Investoinnit	4
Hallinto	4
Henkilöstö	4
Näkymät lähiajoille	4
Oman talousalueen kehitys	5
Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä	5
1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
Juvan kunnan hallinto-organisaatio	7
Juvan kunnan viranhaltijaorganisaatio	8
1.1.3 KUNNAN HENKILÖSTÖ	9
1.1.4 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	10
1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	13
1.3 TULOSLASKELMA	14
1.3.1 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	15
1.4 RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	18
1.5 TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	21
1.6 KUNNAN (ULKOISET) KOKONAISTULOT JA -MENOT	25
1.7 INVESTOINNIT 2019	26
1.8 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	27
1.8.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ	27
1.8.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	28
1.8.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	28
1.8.4 ARVIO KONSERNIN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	28

1.8.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
1.8.6 KONSERNIN TULOSLASKELMA	29
1.8.7 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	30
1.8.8 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	31
1.8.9 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	33
1.9 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMIS- TOIMENPITEET	36
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	37
Vaalit	37
TARKASTUSTOIMINTA	38
Tilintarkastus	38
HALLINTOPALVELUT	39
Kunnanvaltuusto ja -hallitus	39
Yleishallinto	39
Elinkeinoiminta	40
Työllisyyden hoito	43
Pakolaisten vastaanotto	46
YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON TOIMIALA	48
MAASEUTU- JA LOMATOIMEN PALVELUT	49
Maaseututoimi	49
Lomatoimi	50
PERUSTURVAPALVELUT	52
SIVISTYSPALVELUT	55
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA	55
Varhaiskasvatus	55
Perusopetus	56
Lukio-opetus	57
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	59
Kirjastotoimi	59
Kansalaisopisto	60
Vapaa-aikatoimi	60
YMPÄRISTÖPALVELUT	63
Ympäristötoimen hallinto	63
Ympäristövalvonta	63
Rakennusvalvonta	64
Tiejaosto	65

TEKNISET PALVELUT	68
Teknisen toimen hallinto	68
Joukkoliikenne	68
Yhdyskuntasuunnittelu	69
Kuntatekniikka	70
Kiinteistöpalvelut	72
Maa- ja metsätilat	73
Palo- ja pelastustoimi sekä väestönsuojelu	74
VESI- JA VIEMÄRILAITOS	75
2.2 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	76
2.2.1 VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS	78
2.2.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	80
2.2.3 TILINPÄÄTÖSLUKUJA VUOSILTA 2013 - 2019	81
2.3 TOTEUMAVERTAILUT	82
2.4 KUNNAN LASKELMAT	102
2.5 VESILAITOKSEN LASKELMAT	107
2.6 KONSERNILASKELMAT	111
3. – 8. LIITETIEDOT	115
9. KUNNAN OMISTAMAT RAKENNUKSET	132
10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	133
11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA	134
12. KUNNAN STRATEGIAN TOTEUTUMINEN 2019	136
13. JUVAN KUNNAN LUOTTAMUSTOIMET 2019	140

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Syksyllä 2018 valtiovarainministeriön julkaiseman talousennusteen mukaan Suomen talous oli suhdannehuipussaan. Maamme bruttokansantuote (BKT) kasvoi noin 2,2% vuonna 2018. Joulukuussa 2018 vuoden 2019 kasvuksi arvioitiin 1,7 %, mikä on hieman vuoden 2018 arvioitua toteumaa alhaisempi.

Vuonna 2019 työllisyysasteen ennakoitiin nousevaan 72,4 %:iin ja työttömyysasteen puolestaan laskevan 6,9 %:iin. Vuoden 2019 lopussa työllisyysaste oli 72,6 %, kun se edellisenä vuonna oli 71,7 %. Työttömyysaste oli joulukuussa 2019 Tilastokeskuksen mukaan koko maassa 6,9 %. Se laski hieman edellisvuoteen verrattuna.

Etelä-Savon työttömyysaste vuoden 2019 lopulla oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan 10,6 %. 31.12.2018 se oli 12,5 %. Vuoden mittaan työllisyys koheni koko maakunnassa kaikilla seutukunnilla. Juvalla työttömyysprosentti on pitkään ollut maakunnan alhaisimpia. Vuoden lopussa 2019 se oli 8,9 %.

Työllisyysaste Etelä-Savossa oli 67,7 % vuonna 2019, kun se vuonna 2018 oli 66,9 %. Joillakin aloilla myös Juvalla on ollut havaittavissa haasteita työvoiman saatavuudessa.

Työmarkkinoilla oli vuoden aikana vilkasta. Syksyllä 2019 käynnistyi neuvottelukierros uusista työehtosopimuksista. Niitä vauhditettiin eri aloilla lakkoilemalla. Kuntapuolella sopimuskausi päättyy maaliskuun 2020 lopussa. Sopimusneuvottelut käynnistyivät ja niistä odotetaan vaikeita. Kuntatalouden vaikea tilanne ja työntekijäjärjestöjen vaatimukset ovat haasteellisia sovittaa yhteen. Ns. kilpailukyky sopimuksen mukaisten lomarahojen leikkaus ei enää hyödyttänyt kuntataloutta vuonna 2019.

Sote- ja maakuntauudistusta pyrittiin saamaan valmiiksi vielä alkuvuodesta 2019. Pääministeri Sipilän hallitus erosi keväällä ennen vaaleja. Eduskuntavaalien jälkeen pääministeri Rinteen hallitusohjelmassa sote-uudistus oli edelleen mukana. Samoin Rinteen hallituksen jälkeen jatkaneen pääministeri Marinin hallituksen ohjelmassa. Monialaisista maakunnista kuitenkin luovuttiin ja tavoitteena on, että maassa olisi 18 maakunnan kokoista sote-aluetta, joilla on myös pelastustoimi. Pääkaupunkiseudulle sorvataan oma ratkaisunsa.

Etelä-Savossa hyvin edennyt maakuntauudistuksen valmistelu lopetettiin. Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä Essote jatkoi oman toimintansa kehittämistä ottaen huomioon mahdollisen sote-uudistuksen. Maakunnan yhteistyötä hiersi etenkin syksystä 2019 lähtien Itä-Savon sairaanhoitopiiri Sosterin pyrkimys päästä mukaan Pohjois-Savon sote-valmisteluun ja osaksi sen sote-aluetta turvatakseen nykyisentasoisien sairaalan toiminnan Savonlinnassa. Se heijastui myös moneen maakunnallisen toimijan toimintaan.

Tammikuussa 2019 Juvan kunnanvaltuusto valitsi Juvan elinkaarikampuksen toteuttajaksi YIT Suomi Oy:n. Hankkeen rahoittajana toimii Danske Finance Oy, ja hanke toteutetaan leasing-rahoituksella. Hankkeen rakennuskustannukset ovat 19,5 miljoonaa euroa. Tavoitteena on, että toiminta kampuksella alkaa tammikuussa 2021. Kesällä 2019 peruskiven muuraustilaisuudessa

kampus nimettiin Martti Talvela -kampukseksi oopperalaulaja, kansakoulunopettaja ja luomuviljelijä Martti Talvelan kunniaksi. Hänen kuolemastaan tuli kesällä 2019 kuluneeksi 30 vuotta.

Viitostien peruskorjaus välillä Mikkeli–Juva eteni rakennustöillä Mikkeli–Nuutilanmäki -osuudella. Nuutilanmäki–Vehmaa -yhteysvälin tiesuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2019. Työt käynnistyivät kesällä. Kunnan osuus muutostöistä tarkentui vuoden aikana ollen ennakoitua hieman alhaisempi eli 1,3 miljoonaa euroa. Siihen liittyvä sopimus hyväksyttiin kunnanhallituksessa.

Vehmaan aluetta markkinoitiin vahvasti vuoden aikana. Sille tehtiin oma markkinointisuunnitelma, jonka mukaisesti edettiin. Alueen kehittämiseen saatiin hankerahoitusta. Alueelle tuli uusia yrityksiä ja uusia etablointeja on valmistelussa.

Kunnan väkiluku väheni vuoden aikana kaikkiaan 104 (107) hengellä. Vuoden lopussa juvalaisia oli 6121 (6 225). Lapsia syntyi kaikkiaan 23 (34). Kuolleisuus (92) pysyi edellisvuoden tasolla (94). Nettomuutto oli tappiollista 35 henkeä, kun se edellisenä vuotena oli 47 henkeä.

Kuntien talous

Kuntien tilinpäätökset vuodelta 2019 osoittivat kuntatalouden olevan erittäin haasteellinen. Vuosi 2019 oli kuntataloudessa yksi huonoimmista. Kuntaliiton ja Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2019 kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat keskimäärin 3,9 % ja toimintatuotot 1,9 %. Vuosikate heikkeni peräti 13,4 %. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä kasvoi merkittävästi.

Negatiivisen tuloksen kuntia oli vuonna 2019 kaikkiaan $\frac{3}{4}$ (225) maamme kunnista, kun niitä vuonna 2018 oli 200. Neljä maakuntaa teki positiivisen tuloksen. Keskimääräinen tulos oli sama kuin vuonna 2018 eli 20 €/asukas. Etelä-Savossa ennakkotietojen mukaan tulos oli keskimäärin -201 €/asukas, mikä oli maakunnista neljänneksi heikoin. Tulos heikkeni hieman vuodesta 2018, jolloin se oli -165 €. Maakunnan kunnista neljä teki ennakkotietojen mukaan positiivisen tuloksen.

Verotulot kasvoivat ennakkotietojen mukaan 2,6 %. Edellisenä vuonna kasvua oli 2,0 prosenttia. Vuoden 2019 verotulojen kertymä oli huomattavasti heikompi kuin syksyn 2018 ennakoitiin. Kunnallis- ja yhteisöverot nousivat hieman samoin kiinteistövero. Etelä-Savossa verotulot kasvoivat 2,0 prosenttia ollen 3.714 €/asukas (2018 3.640 €/as). Verojen tilitysten haasteiden vuoksi kunnilta arvioidaan jääneen saamatta kunnallisverokertymiä noin 400 M€, jotka tilittyvät kunnille vuonna 2020.

Valtionosuudet kasvoivat kansallisesti ennakkotietojen mukaan 2,1%. Etelä-Savossa valtionosuudet olivat suurin piirtein vuoden 2018 tasolla. Lainakanta kasvoi ennakkotietojen mukaan kunnissa 10,2 %. Siihen vaikutti erityisesti sairaanhoitopiirien suuret rakennushankkeet. Etelä-Savossa lainakanta kasvoi 3,25 %.

Tilinpäätösarvioiden mukaan Etelä-Savon kuntien toimintakate asukasta kohden vuonna 2019 oli -6.325 €/as (-6.113 €/as). Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus kasvoi 1,1 % ollen 6.312 € (2018 6.244 €). Kuntien yhteenlaskettu vuosikate asukasta kohden oli 113 €/as (2018 166 €/as).

Kuntien lainakanta vuonna 2019 oli Etelä-Savossa maakunnittaisen vertailun 7. suurin, 3.949 €/asukas. Lainakanta kasvoi asukasta kohden 419 € edelliseen vuoteen verrattuna. Koko maassa lainakanta oli keskimäärin 3.360 €/asukas.

Juvan kunnan talous

Vuoden aikana kunnan talousarvioon tehtiin muutoksia, ja muutosten jälkeen se oli -501.172 € negatiivinen. Suurimmat muutokset olivat Essoten maksuosuuksien lisäys 1.523.000 ja verotulojen vähennys 638.000 €. Muutoksia hyväksyttiin kaikkiaan 764.500 €. (tulot -396.000 € ja menot 368.500 €.) Investointien suurimmat lisämäärärahoitukset olivat: kunnanviraston muutostyöt ja osakekaupat. Muutoksia hyväksyttiin kaikkiaan 1.005.500 €.

Sosiaali- ja terveystalouksille syyskuun 2019 valtuustossa myönnettiin lisämäärärahaa 1.523.000 €. Toteuma on 25.876.387 €, eli Essote laskuttaa kunnalta 172.712 € vähemmän kuin oli varauduttu. Essoteen jäi kuitenkin 3,7 M€ alijäämä, joka jäsenkuntien on katettava. Juvan osalta tämä tarkoittaa 229.057 € merkintää tilinpäätöksessä kunnan vastuisiin. Kunnan tilinpäätös osoittaa alijäämää noin 750.000 €.

Toimintakulut kasvoivat 2,0 % ylittäen budjetoidun 717.205 €. Erityisesti kasvoivat muut toimintakulut, joihin käyttöomaisuuden myynnistä aiheutuvat myyntitappiot kohdistuvat. Toimintakulut olivat 44.986.000 € vuonna 2019, kun ne edellisenä vuonna olivat 44.114.000 €.

Toimintatuotot kasvoivat 1,0 % edellisestä vuodesta. Toimintatuottojen kasvuun vaikutti etenkin metsän myyntitulot. Toimintatuotot kuitenkin ylittivät budjetoidun 150.580 € ollen 4.440.000 €. Vuonna 2018 toimintatuottoja kertyi 4.397.000 €.

Juvalla verotulot kasvoivat 1,7 prosenttia edellisestä vuodesta ollen 19.813.000 €. Syyskuun valtuustossa 2019 tehtiin budjettimuutos, jossa talousarviossa ennakoitua verotulokertymää alennettiin 638.000 €. Tästä huolimatta toteuma oli muutettuaakin budjettia alhaisempi 49.000 €. Valtionosuudet laskivat edellisestä vuodesta 352.000 € eli 1,6 %. Valtionosuuksia kunta sai vuonna 2019 kaikkiaan 21.196.000 €, mikä oli 257.000 € budjetoitua enemmän. Valtionosuuksiin vaikutti valtion päätös maksaa kunnille ennakoon 237 M€ vuoden 2020 valtionosuuksista paikkaamaan verotilityksen haasteiden aiheuttamia verotulojen menetyksiä. Juvan osuus tästä oli reilut 273.000 €.

Korkomenot alittivat budjetoidun. Muut rahoitustuotot ylittivät budjetoidun 115.000 €. Suur-Savon Sähkö Oy:n osinko 530.820 € sekä Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n osinko 88.000 € olivat suurimmat rahoitustuotot.

Juvalla lainakanta puolestaan kasvoi 7,2 %. Lainaa kunnalla oli 31.12.2019 kaikkiaan 20.587.257 €. (Ta-lainat 12,6 M€ ja Kuntatodistuslainat 8,0 M€.) Talousarviolainojen keskikorko oli 0,89 %. Kuntatodistuslainojen korko oli hiukan miinuskorolla, joten kaikkien lainojen keskikorko oli 0,55 % ilman johdannaisia ja niiden kanssa 0,45 %.

Juvalla vuosikate seurasi valtakunnallista trendiä: se heikkeni peräti 39,4 prosenttia vuodesta 2018.

Investoinnit

Kunnan nettoinvestoinnit olivat 2,03 M€ (kunnan nettoinvestoinnit olivat 1,8 M € ja vesilaitoksen 0,226 M €.) Suurimmat investointikohteet olivat Martti Talvela –kampuksen liikuntahalli, joka toteutetaan kunnan taseeseen, virastotalon liiketilojen saneeraus sekä osakkeiden hankinta. Opetusministeriö myönsi liikuntahallille 750.000 € avustuksen liikuntapaikkarakentamisen määrärahoistaan.

Hallinto

Valtuustokausi saavutti puolivälinsä. Se tarkoitti myös hallituksen toimikauden päättymistä ja uuden valintaa. Hallituksen jäsenistöön tuli pieniä muutoksia puheenjohtajiston säilyessä ennallaan. Kunnanvaltuuston joulukuussa 2017 hyväksymää strategiaa toteutettiin ja valtuustoseminaarissa syksyllä arvioitiin myös sen toteutumista.

Kuljetussihteerin palveluita myytiin edelleen Rantasalmelle. Teknisen johtajan virka täytettiin 1.1.2020 alkaen vakituisesti.

Juvan kunta on edelleen mukana Suomen Kuntaliiton ja FCG:n ns. USO5-hankkeessa, jossa mietitään uuden sukupolven organisaatioita ja valmistaudutaan kunnan toimintaympäristön muutoksiin.

Henkilöstö

Kunnan henkilöstömenot vuonna 2019 olivat 8,1 M€ (8,2). Kunnan palveluksessa oli kaikkiaan 167 (185) henkilöä, joista 131 oli vakituista ja 36 määräaikaista. Määräaikaisia oli 12 vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Näkymät lähiajoille

Kunnan taloudellinen tilanne on haasteellinen ja siihen liittyvät epävarmuustekijät liittyvät tällä hetkellä kuntien rahoitusjärjestelmään sekä toimintakulujen hallintaan. Suuret investointipaineet lisäävät talouden ennakkoinnin tarpeellisuutta. Maakuntaudistuksen kariutuminen ja erityisesti sosiaali- ja terveystalouden kustannuspaineet haastavat kuntatalouden.

Tammikuussa 2020 kunnan suurin työnantaja Salico Oy käynnisti yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli yhtiön Juvalla sijaitsevan tehtaan sulkeminen. Maaliskuun alussa 2020 neuvottelut päättyivät: yhtiö lopettaa Juvan tehtaan ja työt loppuvat Juvalla 103 hengellä. Kunta on aktiivisesti yhteistyökumppaneidensa kanssa kartoittanut Salicon henkilöstölle koulutus- ja työmahdollisuuksia Juvalla ja alueella.

COVID-19 -virus (korona), joka lähti leviämään Kiinasta loppuvuodesta 2019, on lamaannuttanut niin Suomen kuin koko maailman. Maamme hallituksen linjausten mukaisesti julkisia tiloja on suljettu, yleisötilaisuudet ja erilaiset tapahtumat peruttu ja kansalaisia on kehoitettu välttämään turhaa matkustamista. Tällä on ollut merkittäviä vaikutuksia myös kunnan toimintoihin.

Valmiuslaki otettiin käyttöön 18.3.2020. Toimenpiteillä on radikaaleja vaikutuksia niin julkisen sektorin kuin yritysten toimintaan. Yhteistoimintamenettelyjä on käynnistynyt eri toimialoilla.

Uhkana on konkurssiaalto. Tällä hetkellä ennustetaan, että talouden toipuminen vie pitkään. Tämän hetken arvio on, että BKT laskee ainakin 5 %. Kunta pyrkii omilla toimillaan lieventämään pandemian vaikutuksia alueellaan.

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen on aina haaste. Muutokset verorahoituspohjassa vaikuttavat merkittävästi Juvan kaltaiselle kunnalle, joka on riippuvainen valtion rahoituksesta. Vaikka valtionosuudet kasvavat vuonna 2020, ei niiden ennakoita juurikaan kasvavan. Maan hallitus on säättänyt kunnille huomattavia lisävelvoitteita, mutta niiden rahoituksesta ei ole vielä selvyttä. Näiden lisäksi väestön väheneminen ja sitä kautta myös verotulojen lasku tuo omat paineensa sopeuttaa kunnan taloutta ja toimintaa.

Oman talousalueen kehitys

Huolimatta talouden haasteista, Etelä-Savo on säästynyt suurilta rakenteellisilta muutoksilta eikä laajoja irtisanomisia ole ollut. Kehitys on jatkunut suhteellisen tasaisena. Työttömyysaste on edelleen valtakunnallista tasoa korkeampi, vaikkakin työttömien määrä on laskenut edelleen. Nuorten työllisyys on parantunut. Lomautuksia oli aikaisempaa vähemmän ja havaittavissa on työvoima-haasteita tietyillä aloilla.

Osaavan työvoiman saatavuutta heikentää myös muuttoliike. Maakunnan väestö väheni entisestään vuonna 2019. Maakunnan väkimäärä laski 2 335 (2 554) hengellä, mikä oli 1,5 (1,7) % maakunnan väestöstä. Syntyvyys väheni maakunnassa edelliseen vuoteen verrattuna ja väestö ikääntyy edelleen. Nämä aiheuttava haasteensa myös maakunnan palvelurakenteelle.

Etelä-Savo on edelleen yrittäjävaltainen maakunta. Vaikka yritysten määrässä on vuosittaista vaihtelua, nähdään yrittäjäyys edelleen varteenotettavana vaihtoehtona. Etelä-Savossa perustettiin 678 uutta yritystä vuonna 2019, kun edellisenä vuonna niitä perustettiin 699. Talouden myönteinen vire on heijastunut myös Juvalle. Yritykset ovat palkanneet lisää työvoimaa, liikevaihdossa on ollut myös kasvua ja kehittämistoimenpiteitä on toteutettu tai suunniteltu. Maailmanlaajuisen COVID-19 pandemian vaikutukset yritystoimintaan voivat olla dramaattisia.

Arvio kunnan todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Juva 600 – ihmisten yhteisö -kuntastrategia luotsaa Juvaa tuleviin vuosiin. Strategian mukaan Juva on viihtyisä, vireä ja verkostoitunut maaseutukeskus Viitostien varressa. Juva elää elintarvikkeista, puusta, luonnosta, matkailusta ja palveluista. Kunnan strategiassa linjattujen toimenpiteiden toteutumisesta on kooste tämän toimintakertomuksen lopussa.

Huolimatta haasteellisista ajoista VT 5 peruskorjaus Mikkeli–Juva -yhteysväylillä etenee suunnitelmien mukaisesti. Myös Martti Talvela -kampuksen rakennustyöt etenevät aikataulussaan. Sote-uudistuksen toteutuminen on kuntatalouden kannalta äärimmäisen tärkeää. Elinvoiman kehittämiseen panostetaan ja pyritään hyödyntämään erityisesti hankerahoitusta.

Juvan kunnan strategiassa on mainittu kunnan arvoina vastuullisuus, yrittäjäyys ja yhdessä tekeminen. Näistä Juvalla on vuosisatojen ajalta hyvät perinteet. Edelleen ne ovat ajankohtaisia – ja toimivat myös tulevaisuuden kunnassa, jota Juvalla on rakennettu laaja-alaisesti.

1.1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

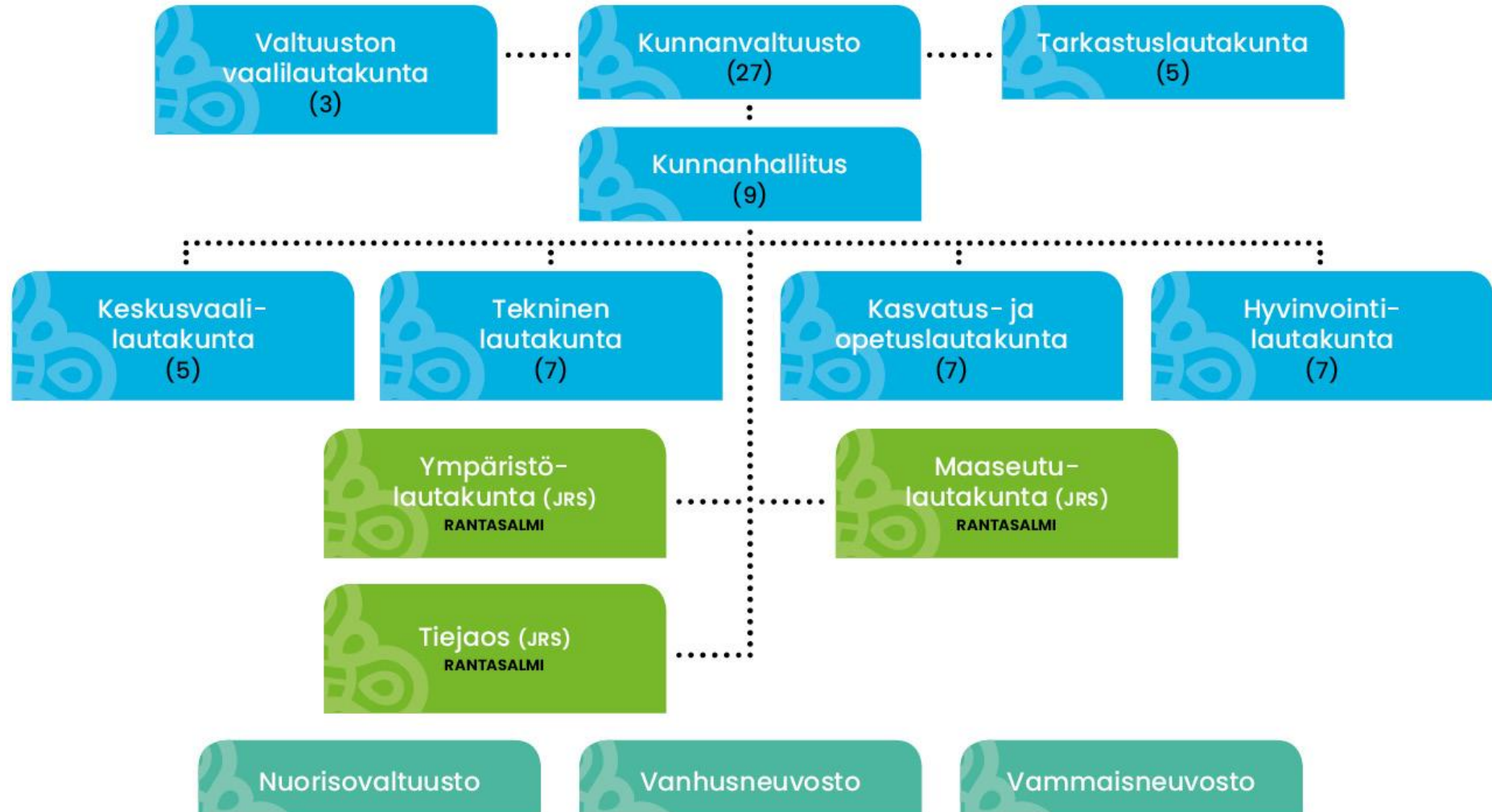
Kunnan hallinto on toiminut vuoden 2017 alusta alkaen käyttöön otetun hallintosäännön ja organisaation mukaisesti. Organisaatiossa on lakisääteisten toimielinten lisäksi tekninen lautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta sekä hyvinvointilautakunta.

Rantasalmen kunta järjesti Juvan ja Sulkavan kunnille isäntäkuntaperiaatteella ympäristötoimen palvelut sekä Juvan, Sulkavan ja Joroisten kunnille maaseututoimen palvelut. Järvi-Saimaan Palvelut Oy tuottaa teknisen toimen sekä siivous- ja ruokahuollon palveluja omistajakunnilleen Juvalle, Rantasalmelle ja Sulkavalle sekä Essote-kuntayhtymälle.

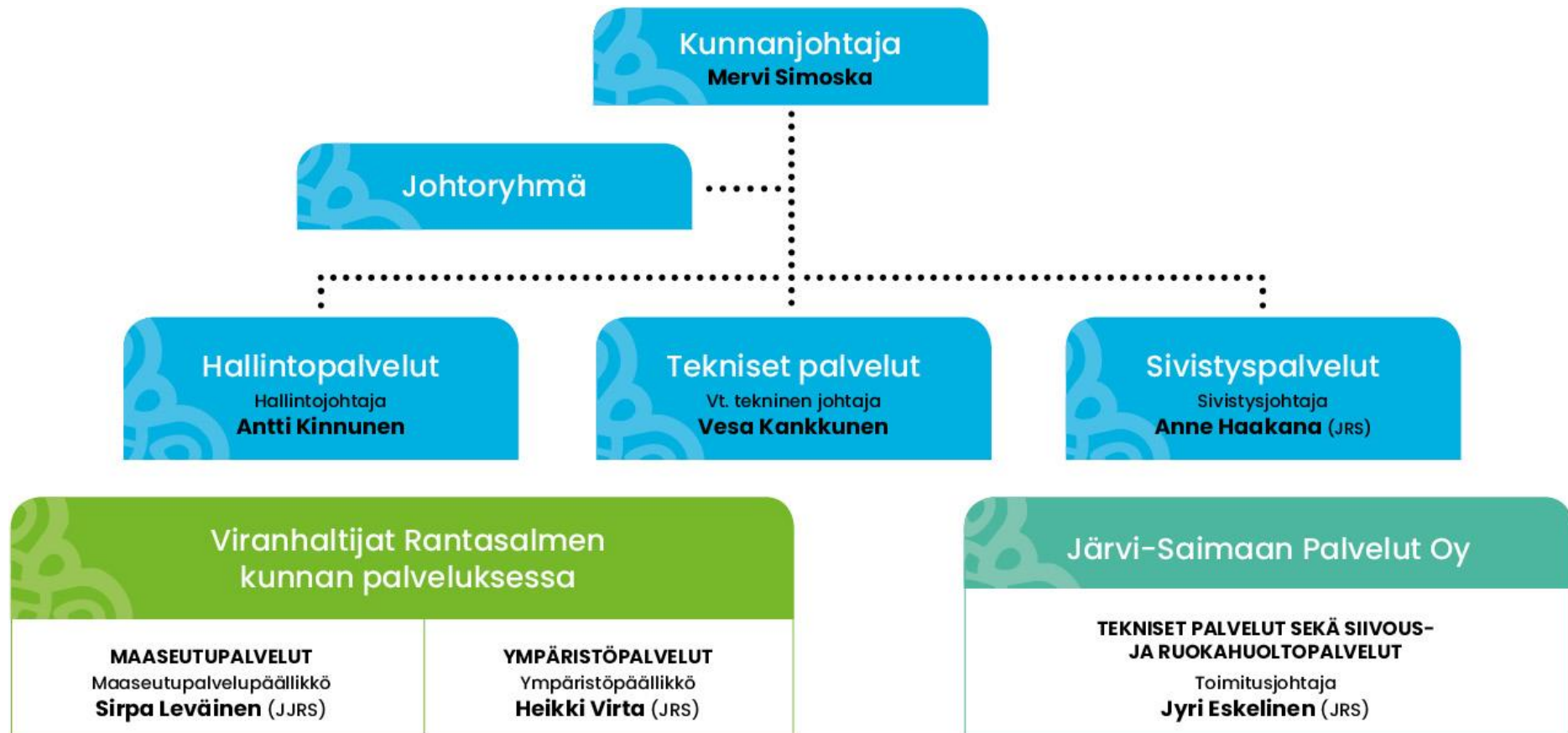
Kaavio 1: Juvan kunnan hallinto-organisaatio

Kaavio 2: Juvan kunnan viranhaltijaorganisaatio

1. Kaavio: Juvan kunnan hallinto-organisaatio

Kaavio 2: Juvan kunnan viranhaltijaorganisaatio

1.1.4 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUS-TEKIJÖISTÄ VUONNA 2019

Yleishallinto

Kunnan taloudelliset riskit liittyvät verotulojen ja valtionosuuksien kehitykseen sekä korkotason muutoksiin. Verotuloja, erityisesti yhteisöveron osalta, on vaikea ennustaa. Vuonna 2019 riski verotulojen ennustamisesta toteutui, kun verokorttiuudistus ja tulorekisteriuudistus muuttivat verotulojen jaksottumista ja tilitysten määrää. Arviota kunnan verotuloista pienennettiin lisätalousarviossa 30.9.2019 noin 638 t€, mikä piti hyvin paikkansa. Osa uudistusten vuoksi saamatta jääneistä verotuloista tilitetään kuntaan vuoden 2020 aikana.

Kunnan maksuosuudet Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymään ovat kunnan kantokykyn nähden suuret. Maksuosuuksien ylityksiin varattiin lisätalousarviossa 1,3 M€, joka myös toteutui. Muilta toimialoilta on mahdoton tehdä vastaavan kokoisia säästöjä talousarviovuoden aikana.

Meneillään olevalla koronavirusepidemiolla tulee olemaan merkittävä vaikutus kunnan talouteen. Taloudellisen toiminnan hidastuessa verotulojen määrä jäänee ennakoidusta. Taloustaantumien vaikutuksia rahoitusjärjestelmään ja korkotasoon on vaikea ennustaa. Kriisi vaikuttanee lyhyellä aikavälillä voimakkaimmin terveydenhoidon kustannuksiin, jotka tulevat Essotelta. Vielä ei ole tiedossa, kompensoidaanko verotulomenetyksiä jossain muodossa valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kunnalla on käynnissä suuret investoinnit, ja lainamäärä kasvaa merkittävästi. Korkotasolla on sen vuoksi merkitystä kunnan taloudelle. Valtionosuusjärjestelmä on kunnan talouden kannalta olennainen tekijä. Järjestelmän peruslinjaukset ovat viime kädessä poliittisia kysymyksiä.

Kunnan kiinteistöstrategiassa kunnan omistamat kiinteistöt jaettiin säilytettäviin ja poistuviin kiinteistöihin. Strategian mukaisesti myytiin yhteensä kuusi kiinteistöä, joista kertyi nettomääräistä tappiota. Myynneillä säästettiin kuitenkin tulevaisuuden ylläpitokustannuksia

Yleishallinnon toimialalla oli merkittävä henkilöriski organisaation ohuuden vuoksi, jotka riskit osittain toteutuivat. Vuoden lopulla toteutettiin talous- ja palkkahallinnon ostopalvelujen kilpailutus, mikä korjaa tilannetta. Tärkeimpien tietojärjestelmien palvelimet uusittiin vuoden aikana ulkopuoliseen konesaliin.

Elinkeinotoimi

Henkilöriski pieneni, kun yksikköön palkattiin syksyllä 2019 yksi vakituinen henkilö sekä kaksi hankkeiden puitteissa toimivaa määräaikaista työntekijää. Jokainen heistä on kykenevä paikkaamaan toistensa tehtäviä, myös kehittämispäällikön.

Maaseutuhallinto

Rantasalmen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen hallinto- ja valvontajärjestelmä perustuu ISO/IEC 27001:2013 standardin mukaisesti laadittuun ja ylläpidettävään tietoturvatyökirjaan ja soveltamistapalausnon mukaisiin toimenpiteisiin ja ohjeisiin. Lisäksi vuosittaista arviointia tehdään maksajavirastovakuutuksen toimenpiteisiin liittyen.

Vuoden 2019 riskianalyyseissa suurimmat riskit olivat seuraavat:

- Salassa pidettävää ja/tai yksityisyyden suojan piiriin kuuluvaa keskustelutietoa joutuu sivullisen saataville
- Tietojen käsittelijän poissaolo (esim. sairastuminen) kriittisellä hetkellä
- Käsiteltävien tietojen luotettavuus menetetään (esim. runsaasti oleellisia virheitä tai puutteita, asiattomia muutoksia, tahallisia väärinkirjauksia, tietojen sekaantuminen).

Kaikkien todettujen riskien katsottiin olevan hallittavissa.

Sivistystoimi

Toimialan riskiportfoliossa on arvioitu vuonna 2019 olennaisimmiksi riskeiksi ikäluokkien pienemisen vaikutus palvelujen järjestämiseen, sisäilmaongelmat, pätevän henkilöstön saatavuus lyhytaikaisiin sijaisuuksiin ja henkilöstön kuormittuminen muutostilanteissa.

Todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan merkittävin näistä riskeistä on ikäluokkien pienemisen vaikutus palveluiden järjestämiseen. Kunnanvaltuusto hyväksyi kesäkuussa 2018 kouluverkkosuunnitelman ja päätti syksyllä 2018 lakkauttaa Koikkalan koulun 1.8.2019 alkaen ja Kuosmalan koulun 1.8.2020 alkaen. Syntyneiden ikäluokat pienenevät vuosittain ja vuonna 2019 syntyneiden ikäluokka on merkittävästi pienempi kuin edellisinä vuosina, joten palvelujen järjestämistä ja palveluverkkoa jouduttaneen jatkossakin tarkastelemaan.

Toinen todennäköinen ja vakavuudeltaan merkittävä riski on yksiköiden sisätilaongelmat. Yläasteen opetus jatkui edelleen vuonna 2019 väistötiloissa, kuten myös päiväkoti Esikon toiminta. Syksyllä 2019 oli lukion tiloissa vesivahinko, jonka seurauksena lukio toimi reilun kuukauden väistötiloissa entisissä ammattikoulun tiloissa.

Kolmas merkittävä riski on henkilöstön kuormittuminen muutostilanteissa. Tämä on selvästi lisääntynyt Martti Talvela -kampuksen rakentamisen ja toimintojen valmistelun sekä Yhtenäiskoulun ja muiden kouluverkkomuutosten valmistelun myötä.

Neljäs todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan merkittävä riski on pätevän henkilöstön saatavuus avoimiin tehtäviin. Erityisesti lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on toimialalla ollut haasteellista rekrytoida pätevää henkilöstöä. Tilanne on selvästi heikentynyt, kun opettajankoulutus lakkasi Savonlinnassa. Rekrytointivaikeudet heijastuivat väistämättä palvelutuotantoon ja palvelujen laatuun.

Tekninen toimi

Organisaatio suhteellisen pieni, yksittäiset, pidemmät poissaolot heijastuvat toimintaan. Henkilöstön pieni määrä ja suuri vastuu johtavat siihen, että osa projekteista/investoinneista ei etene kuten on suunniteltu.

Kiinteistöissä esiintyvät ongelmat aiheuttavat kuluja. Vesihuoltoverkoston heikko kunto aiheuttaa vuosittain odottamattomia kuluja, joihin ei ole pystytty varautumaan.

Ympäristötoimi

- Jatkuva muutos kaikessa toimintaympäristössä, tietotekniikka, muuttuva henkilöstö → vaikutukseltaan suuri
- Asioiden tiedottaminen → iso mahdollisuus tehdä vääriä päätöksiä → vaikutukseltaan suuri.
- Henkilöstöön liittyvät riskit → työn kuormitus, pienet resurssit, ei toimi muun muassa sijaitseminen → vaikutukseltaan suuri

1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan hallintosäännön mukaan kunnan toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta. Johtamansa toiminnan sisäisestä valvonnasta vastaa kukin toimielin ja vastuuhenkilö. Ohjeita raha-toimen, omaisuuden ja laskentatoimen hoitamisesta voidaan antaa sisäisen valvonnan ohjeessa, jonka kunnanhallitus hyväksyy. Juvan kunnanhallitus hyväksyi 23.4.2012 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen.

Hyväksytyyn ohjeistukseen mukaan kunnanhallitus johtaa ja valvoo kunnan taloudenhoitoa sekä vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta koko kunnan tasolla. Kunnanjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja organisoimisesta kunnan organisaatiossa. Toimialajohdon vastuulla on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen omien toimialojensa osalta. Palvelualueiden päälliköiden ja yksiköiden esimiesten vastuulla on sisäisen tarkkailun ja riskienhallinnan järjestäminen ja hoitaminen omassa yksikössään.

Toimialat ja konsernin tytäryhtiöt toimittivat raporttinsa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta vuodelta 2019. Raportteihin sisältyi riskiportfolio sekä selonteko ja arviointi sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Riskiportfoliossa esitettiin strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit ja mahdollisuudet sekä vahinkoriskit arvioimalla niiden todennäköisyyttä ja vakavuutta. Lisäksi riskiportfoliossa esitettiin riskienhallinnan tarvitsemat toimenpiteet ja vastuuhenkilöt. Selontekolomakkeessa arvioitiin tiivistetysti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen, ajantasaisuus, mahdolliset puutteet ja korjaavat toimenpiteet sekä näkemys sisäisen valvonnan riittävydestä.

Raportit on käsitelty kunnanhallituksessa 9.3.2020. Niiden perusteella koko kunnan organisaatiossa on käytössä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menetelmät ja sisäinen valvonta ja riskienhallinta on riittävää. Maataloushallinnon ja lomatoimen osalta sisäinen valvonta on hyvällä tasolla. Ympäristötoimen osalta on tunnistettavissa puutteita sisäisessä valvonnassa. Hallinnon osalta pystytään välttämään ns. vaarallisia työyhdistelmiä palkanlaskennassa, kun siirrytään ulkopuolisen palveluntarjoajan käyttöön. Sisäisen valvonnan ohje on vuodelta 2012. Sen saaminen ajan tasalle tehdään vuoden 2020 aikana.

1.3 TULOSLASKELMA (1 000 €)

	TP 2019	TP 2018
Toimintatuotot	4 440	4 397
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-44 986	-44 114
Toimintakate	-40 546	-39 717
Verotulot	19 813	19 482
Valtionosuudet	21 196	21 548
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotulot	1	1
Muut rahoitustulot	669	488
Korkomenot	-91	-87
Muut rahoitusmenot	-7	-7
Vuosikate	1 035	1 708
Poistot ja arvonalentumiset	-1 811	-1 740
Satunnaiset tuotot	12	0
Satunnaiset kulut	0	-131
Tilikauden tulos	-764	-163
Tilinpäätössiirrot	14	10
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-750	-153

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toimintatuotot / toimintakulut %	9,87	9,97
Vuosikate / poistot %	57,13	98,17
Toimintakate, euroa / asukas	-6 624,15	-6 378,26
Vuosikate, euroa / asukas	169,02	274,28
Asukasmäärä	6 121	6 227

1.3.1 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulojen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka laskeaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{vuosikate} / \text{poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

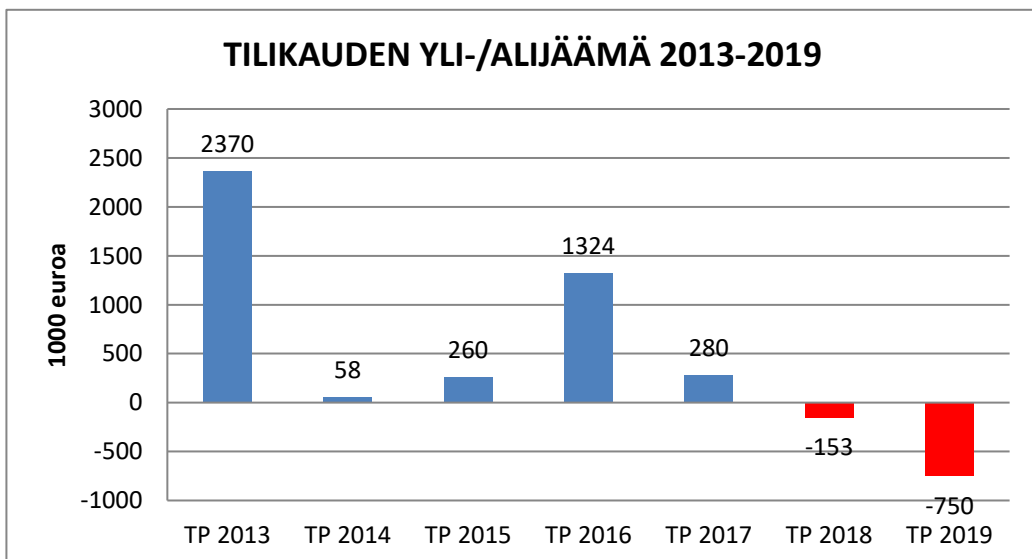
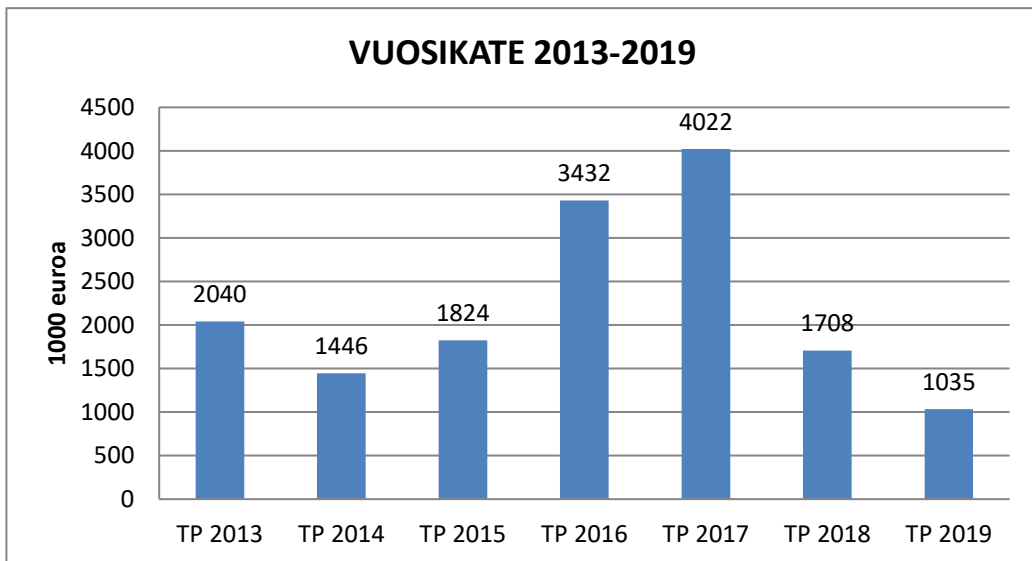
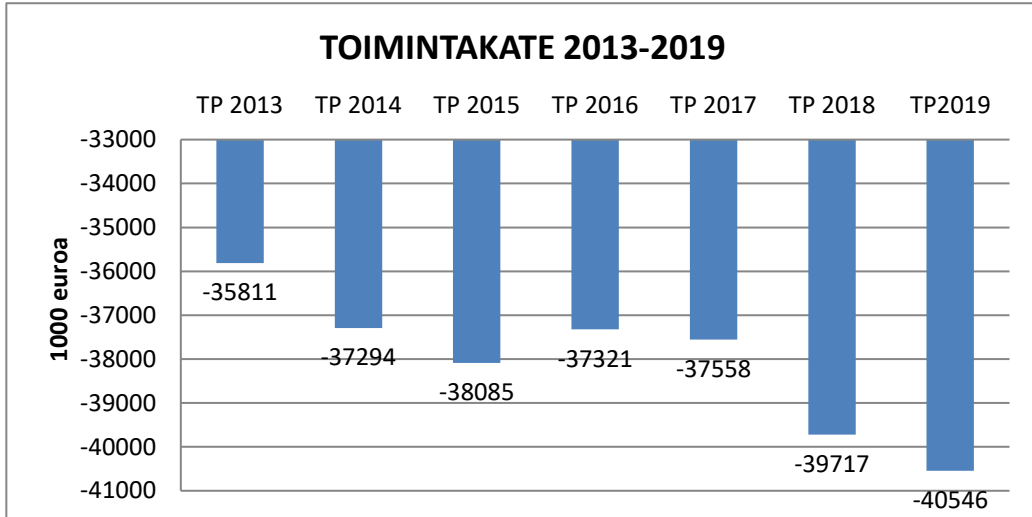
Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen määrittämiseen kunnassa.

TUOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU (1 000 €)
(Ulkoinen)

	TA + ta-muutos 2019	TP 2019	Poikkeama euroa	Poikkeama %
Toimintatuotot	4 289	4 440	151	3,51
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	
Toimintakulut	-44 269	-44 986	-717	1,62
Toimintakate	-39 980	-40 546	-567	1,42
	0	0		
Verotulot	19 862	19 813	-49	-0,25
Valtionosuudet	20 939	21 196	257	1,23
Rahoitustuotot ja -kulut:	0	0		
Korkotulot	0	1	1	
Muut rahoitustulot	554	669	115	20,76
Korkomenot	-98	-91	6	-6,58
Muut rahoitusmenot	0	-7	-7	
Vuosikate	1 278	1 035	-243	-19,03
	0	0		
Poistot ja arvonalentumiset	-1 780	-1 811	-31	1,74
Satunnaiset tuotot	0	12	12	
Satunnaiset kulut	0	0	0	
Tilikauden tulos	-502	-765	-262	52,26
Tilinpäätössiirrot	1	14	13	1 259,19
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-501	-750	-249	49,72

1.4. RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnanrahavirta		
Vuosikate	1 035	1 708
Satunnaiset erät	0	-132
Tulorahoituksen korjauserät	813	-9
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 325	-3 957
Rahoitusosuudet investointimenoihin	225	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	252	119
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 000	-2 271
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 113	-1 957
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	1 500
Muut maksuvalmiuden muutokset	-108	127
Rahoituksen rahavirta	1 279	-330
Rahavarojen muutos	279	-2 601
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	849	571
Rahavarat 1.1.	570	3 172
Yhteensä	279	-2 601

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-3 234	-3 174
Investointien tulorahoitus, %	33,38	43,16
Laskennallinen lainanhoitokate	0,42	0,72
Lainanhoitokate	0,51	0,88
Kassan riittävyys, pv	6,13	4,17
Asukasmäärä	6 121	6 227

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko ole-massa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeneseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. [2019]

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen. [2019]

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

1.5 TASE JA SEN TUNNUSLUVUT 31.12.2019 (1.000 €)

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A. PYSYVÄT VASTAAVAT	67 655	67 420	A. OMA PÄÄOMA	44 084	44 834
1. Aineettomat hyödykkeet	226	271	Peruspääoma	24 066	24 066
Aineettomat hyödykkeet	226	271	Arvonkorotusrahasto	15 688	15 688
2. Aineelliset hyödykkeet	43 005	43 132	Edellisten tilik. yli-/alijäämä	5 080	5 233
Maa- ja vesialueet	9 223	9 316	Tilikauden yli-/alijäämä	-750	-153
Rakennukset	26 927	27 760	B. POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	823	837
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 055	5 252	Poistoero	598	137
Koneet ja kalusto	56	92	Vapaaehtoiset varaukset	225	700
Muut aineelliset hyödykkeet	79	65	C. PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 665	647	D. TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	188	182
3. Sijoitukset	24 424	24 017	Valtion toimiksiannot	41	42
Osakkeet ja osuudet	23 263	22 856	Lahjoitusrahastojen pääomat	147	140
Liittymismaksut	124	124	Muut toimeksiant. pääomat	0	0
Muut lainasaamiset	1 037	1 037	E. VIERAS PÄÄOMA	24 691	23 950
B. TOIMEKSIANTOJEN VARAT	147	140	1. Pitkäaikainen	11 588	10 390
Valtion toimeksiannot	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	10 277	9 048
Lahjoitusrahast. erityiskatteet	147	140	Lainat julkisyhteisöiltä	164	214
C. VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 984	2 243	Muut pitkäaikaiset velat	1 147	1 128
1. Vaihto-omaisuus	0	0	2. Lyhytaikainen	13 103	13 560
Aineet ja tarvikkeet	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutus- laitoksilta	10 096	9 889
2. Saamiset	1 135	1 673	Lainat julkisyhteisöiltä	50	49
Pitkäaikaiset saamiset	53	68	Saadut ennakot	3	4
Lainasaamiset	53	68	Ostovelat	1 249	1 399
Lyhytaikaiset saamiset	1 082	1 605	Muut velat	776	972
1. Myyntisaamiset	617	1 052	Siirtovelat	929	1 247
2. Lainasaamiset	15	7	VASTATTAVAA	69 786	69 803
3. Muut saamiset	233	363			
4. Siirtosaamiset	217	183			
4. Rahat ja pankkisaamiset	849	570			
VASTAAVAA	69 786	69 803	Tasekaavassa pitkäaikaisista lainoista ilmoitetaan seuraavan vuoden lyhennykset lyhytaikaisissa veloissa; lainoja oli 31.12.2019 jäljellä 12.587.257 euroa.		

TASEEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	64,35	65,43
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,32	52,72
Lainat ja vuokravastuut % käyttötuloista	54,54	52,86
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	21 832	20 392
Lainat ja vuokravastuut € / asukas	3 567	3 275
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	4 330	5 080
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	707	816
Lainakanta 31.12., 1000 €	20 587	19 200
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 363	3 083
Lainasaamiset, 1000 €	1 037	1 037
Asukasmäärä	6 121	6 227

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut % käyttötuloista

$100 * (\text{Vieras pääoma} \text{ ./ Saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätös-vuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. KUNNAN (ULKOISET) KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1.000 €	MENOT	1.000 €
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	4 440	Toimintakulut	44 986
Verotulot	19 813	- valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	21 196	Korkokulut	91
Korkotuotot	1	Muut rahoituskulut	7
Muut rahoitustuotot	669	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Satunnaiset erät	0	- Pakollisten varausten muutos	0
Tulorahoituksen korjauserät	813	- Käyttöomaisuuden myynti-	
		tappiot	897
Investoinnit		- Muut korjauserät	0
Rahoitusos. investointeihin	225	Investoinnit	
Käyttöomais. myyntitulot	1 065	Käyttöomaisuusinvestoinnit	3 325
Muut investointitulot	84		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähenn.	0	Antolainasaamisten lisäys	0
Pitkäaikaisten lainojen lis.	3 500	Pitkäaikaisten lainojen vähenn.	2 113
Lyhytaikaisten lainojen lis.	33 500	Lyhytaikaisten lainojen vähenn.	33 500
Oman pääoman lisäys	0	Oman pääoman vähennys	0
Kokonaistulot yhteensä	85 305	Kokonaismenot yhteensä	84 918

1.7 INVESTOINNIT 2019

Kunta	Budjetti + muutos	Toteutuma 1.1.- 31.12.2019	Poikkeama
Investointimenot	-2 616 000	-3 098 251	-482 251
Saadut rahoitusosuudet	0	225 000	225 000
Käyttöomaisuuden myynti	200 000	1 064 623	864 623
Muut investointitulot	0	0	0
Tulot yhteensä	200 000	1 289 623	1 089 623
			0
Investoinnit netto	-2 416 000	-1 808 628	607 372

Vesilaitos	Budjetti + muutos	Toteutuma 1.1.- 31.12.2019	Poikkeama
Investointimenot	-100 000	-226 342	-126 342
Saadut rahoitusosuudet	0	0	0
Käyttöomaisuuden myynti	0	0	0
Muut investointitulot	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0
Investoinnit netto	-100 000	-226 342	-126 342

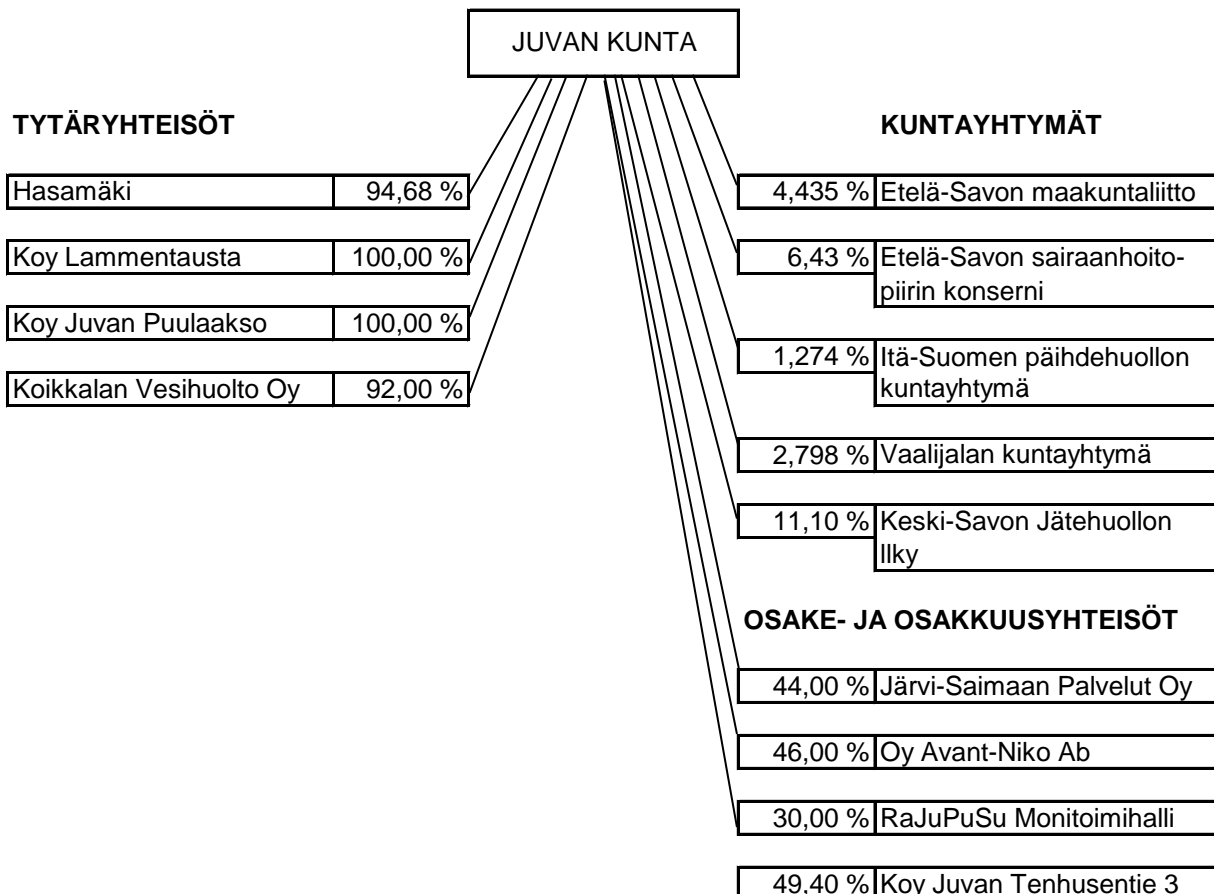
Kunta + vesilaitos	Budjetti + muutos	Toteutuma 1.1.- 31.12.2019	Poikkeama
Investointimenot	-2 716 000	-3 324 593	-608 593
Saadut rahoitusosuudet	0	225 000	225 000
Käyttöomaisuuden myynti	200 000	1 064 623	864 623
Muut investointitulot	0	0	0
Tulot yhteensä	200 000	1 289 623	1 089 623
Investoinnit netto	-2 516 000	-2 034 970	481 030

1.8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.8.1. YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Nimi	Kotipaikka	Omistusosuus%
Tytäryhteisöt		
Hasamäki Oy	Juva	94,68
Koy Lammentausta	Juva	100,00
Koy Puulaakso	Juva	100,00
Koikkalan Vesihuolto	Juva	92,00
Kuntayhtymät		
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	4,435
Etelä-Savon Sosiaali- ja terveystalvveluiden ky	Mikkeli	6,43
Itä-Savon Päihdehuollon ky	Mikkeli	1,274
Vaalijalan ky	Pieksämäki	2,798
Keski-Savon Jätehuollon liikelaitoskuntayhtymä	Varkaus	11,10
Osakkuusyhteisöt		
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	Sulkava	44,00
RaJuPuSu Monitoimihalli Oy	Rantasalmi	30,00
Oy Avant-Niko Ab	Rantasalmi	46,00
Koy Juvan Tenhusentie 3	Juva	49,40

KONSERNIRAKENNE v. 2019

1.8.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi ensinnäkin asettaa tavoitteita ja määritellä periaatteita konsernijohdolle koskien tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa. Lisäksi valtuusto voi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Valtuuston ohjaus, joka ensisijaisesti toteutuu kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa, ei sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Esimerkiksi osakeyhtiön hallituksen tai toimitusjohtajan velvoitteet määräytyvät osakeyhtiölain mukaan. Konsernivalvonnan periaatteet on määritelty hallintosäännössä ja konserniohjeessa. Uusi konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 11.12.2017. Konserniohje on tullut voimaan vuoden 2018 alusta lukien. Vuoden 2018 talousarviossa konserniyhtiöille ja kunnan osakkuusyhteisöille on määritelty ohjaavat linjaukset ja tavoitteet.

1.8.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kuntakonsernissa ei tapahtunut oleellisia muutoksia tilivuoden aikana.

1.8.4 ARVIO KONSERNIN TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kuntakonsernin taloudellinen tilanne on tällä hetkellä kohtuullisen vakaa. Väestön ja oppilaiden väheneminen pienentää kunnan saamia valtionosuuksia. Maakunta- ja soteuudistuksen kaaduttua kohdistuu kunnan talouteen merkittävä riski sote-toimialan kustannuskehityksen kautta. Vuoden 2021 alusta lukien kunnan käyttötalouteen alkavat kohdistua rakennettavan koulukampuksen kiinteistöleasingkustannukset. Siihen täytyy talouden näkökulmasta varautua etukäteen.

1.8.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista.

Tytäryhtiöistä suurimmat riskit liittyvät Kiinteistö Oy Lammentaustan ja Kiinteistö Oy Puulaakson toimintaan. Puulaakson käyttöaste on tällä hetkellä tyydyttävä. Puulaaksossa on toteuttamassa pienehköä peruskorjaushanketta, mitä varten kunta sijoitti yhtiöön lisäpääomaa. Kunnan väkiluvun alentuminen heikentää edelleen vuokra-asuntojen kysyntää. Lammentaustan vuokra-asuntojen käyttöaste on pysynyt matalana. Yhtiö on käynnistänyt strategiansa mukaisia toimenpiteitä käyttöasteen parantamiseksi. Lyhyellä aikavälillä yhtiön suunnittelemat kohteiden purkamiset aiheuttavat rahoitustarvetta. Konserniyhtiöt ovat toimittaneet riskienhallintaohjeen mukaisesti oman toimintansa riskienhallintaraportit kunnalle.

Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat Kiinteistö Oy Tenhusentie 3 ja Avant Niko Oy. Tenhusentie 3 tilanne on vielä epäselvä, tiloihin ei ole saatu korvaavaa toimintaa vuokralaisena toimineen Bookwell Digital Oy:n konkurssin jälkeen. Avant Niko Oy joutuu etsimään tiloille uutta käyttöä päävuokralaisen Salico Oy:n ilmoitettua jättävänsä paikkakunnan.

1.8.6 KONSERNIN TULOSLASKELMA (1 000 €)

	v. 2019	v. 2018
Toimintatuotot	32 631	31 710
Toimintakulut	-72 191	-70 030
Osuus osakkuusyht. voitosta / tappiosta	67	153
Toimintakate	-39 493	-38 167
Verotulot	19 755	19 425
Valtionosuudet	21 196	21 548
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5	5
Muut rahoitustuotot	698	518
Korkokulut	-240	-197
Muut rahoituskulut	-12	-34
Rahoitustuotot ja -kulut	451	292
Vuosikate	1 909	3 098
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-2 896	-2 721
Arvonalentumiset	0	-10
Poistot ja arvonalentumiset	-2 896	-2 731
Satunnaiset erät	12	-115
Tilikauden tulos	-975	252
Tilinpäätössiirrot	4	-18
Vähemmistöosuudet	0	-1
TILIKAUDEN ALI/YLIJÄÄMÄ	-971	233

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	v. 2019	v. 2018
Toimintatuotot/toimintakulut, %	45,20	45,28
Vuosikate / poistot, %	65,94	113,42
Vuosikate, euroa/asukas	306,90	497,49
Asukasmäärä	6 121	6 227

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan tuloslaskelman tunnusluvut.

1.8.7 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)

	v. 2019	v. 2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 909	3 098
Satunnaiset erät	0	-115
Tulorahoituksen korjauserät	801	-278
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 870	-6 290
Rahoitusosuudet investointeihin	264	33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitulot	497	131
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 399	-3 421
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainauksen lisäykset	1 036	1 037
Antolainasaamisten vähennykset	8	8
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 540	1 063
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 915	-2 810
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-149	843
Oman pääoman muutokset	9	-20
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1	2
Vaihto-omaisuuden muutos	1	-9
Saamisten muutos	1 053	-883
Korottomien velkojen muutos	-853	408
Rahoituksen rahavirta	2 729	-361
Rahavarojen muutos	330	-3 782
Rahavarat 31.12.	1 843	1 513
Rahavarat 1.1.	1 513	5 295
	330	-3 782

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta. €	-5 301	-3 251
Investointien tulorahoitus, %	34,06	49,51
Laskennallinen lainanhoitokate	0,47	0,79
Lainanhoitokate	0,68	1,10
Kassan riittävyys pv.	8,08	6,88

1.8.8 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT (1 000 €)

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	80 530	79 231	OMA PÄÄOMA	43 692	44 822
Aineettomat hyödykkeet	513	497	Peruspääoma	24 066	24 066
Aineettomat oikeudet	303	282	Arvonkorotusrahasto	15 688	15 688
Muut pitkävaikutteiset menot	210	215	Muut omat rahastot	1 075	1 075
			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 834	3 760
Aineelliset hyödykkeet	60 064	58 944	Tilikauden yli-/alijäämä	-971	233
Maa- ja vesialueet	9 585	9 682			
Rakennukset	41 471	38 966	VÄHEMMISTÖOSUUDET,		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 618	5 715	KONSERNIRESERVI, POISTO-		
Koneet ja kalusto	897	788	ERO JA VAPAAEHTOISET		
Muut aineelliset hyödykkeet	133	117	VARAUKSET	48	48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 360	3 676	Vähemmistöosuudet	48	48
			Poistoero	0	0
Sijoitukset	19 953	19 790	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkuusyht.osakkeet ja -os:t	1 707	1 852			
Osakkeet ja osuudet	17 887	17 582	PAKOLLISET VARAUKSET	497	441
Lainasaamiset	161	160			
Muut saamiset	198	196	Muut pakolliset varaukset	497	441
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	347	479	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	398	530
Valtion toimeksiannot	197	335	Valtion toimiksiannot	238	377
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	150	144	Lahjoitusrahastojen pääomat	151	144
Muut toimeksiantojen varat	0	0	Muut toimeksiantojen pääomat	9	9
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 396	6 926	VIERAS PÄÄOMA	42 638	40 795
Vaihto-omaisuus	167	168	Pitkäaikainen	22 773	20 353
Aineet ja tarvikkeet	167	168	Lainat rahoitus- ja vakuutus-		
			laitoksilta	20 161	17 428
SAAMISET	4 386	5 245	Lainat julkisyhteisöiltä	1 459	1 798
Pitkäaikaiset saamiset	53	68	Muut pitkäaikaiset velat	1 153	1 127
Lainasaamiset	53	68			
Muut saamiset	0	0	Lyhytaikainen	19 865	20 442
Siirtosaamiset	0	0	Lainat rahoitus- ja vakuutus-		
			laitoksilta	12 457	12 342
Lyhytaikaiset saamiset	4 333	5 177	Lainat julkisyhteisöiltä	338	335
Myyntisaamiset	2 258	3 033	Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lainasaamiset	15	8	Saadut ennakot	87	112
Muut saamiset	587	742			
Siirtosaamiset	1 473	1 394	Ostovelat	2 949	3 087
			Muut lyhytaikaiset velat	1 063	1 207
Rahat ja pankkisaamiset	1 843	1 513	Siirtovelat	2 971	3 359
VASTAAVAA	87 273	86 636	VASTATTAVAA	87 273	86 636

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	v. 2019	v. 2018
Konsernin omavaraisuusaste, %	50,17	51,86
Suhteellinen velkaantuneisuus %	57,83	56,09
Lainat ja vuokravastuut % käyttötuloista	60,29	57,49
Lainat ja vuokravastuut, 1.000 €	37 381	34 040
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	6 107	5 467
Kertynyt yli/alijäämä, 1.000 €	2 863	3 993
Kertynyt yli/alijäämä €/asukas	468	641
Konsernin lainakanta 31.12., 1.000 €	34 415	31 903
Konsernin lainat, €/asukas	5 622	5 123
Konsernin lainasaamiset, 1.000	161	160
Kunnan asukasmäärä	6 121	6 227

Konsernin omavaraisuusaste prosentteina lasketaan seuraavan kaavan mukaisesti:

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{konsernireservi} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Konsernin tunnusluvun laskennassa otetaan mukaan oman pääoman lisäksi vähemmistöosuus ja konsernireservi. Koko pääoma edellä olevassa kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennettyä konsernikaava, laskennassa voi jättää saadut ennakot pois.

Muut konsernitaseen tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla konsernitaseen eristä kuin kunnan taseen tunnusluvut.

1.8.9 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2019

Koy Lammentausta

Kunnan omistusosuus on 100 %
Taseen loppusumma 10,0 milj. euroa
Liikevaihto 1,65 milj. euroa

Linjauksia talousarvio 2019:

Linjauksia:

- yhtiön tulee kyetä tulemaan toimeen omalla tuloksella ja ylläpitämään kiinteistöjen hyvää kuntoa
- pitkän aikavälin käyttöastetavoite asunnoissa 90 %
- yhtiö voi myydä maaseutualueen rivitaloja sekä taajamassa muita asuntoja / taloja
- osallistuminen mahdolliseen yhteiseen tukipalvelujen kehittämiseen
- yhtiö voi purkaa tarpeettomia kiinteistöjä oman suunnitelmansa mukaisesti
- kunta osallistuu yhtiön talouden tervehdyttämistoimiin strategian mukaisesti

Tavoitteiden toteutuminen:

1. yhtiö teki tappiollisen tuloksen vuodelta 2019
2. asuntojen käyttöaste oli 76,3 %
3. yhtiö myi yhden sivukylän kohteen vuoden aikana

Koikkalan Vesihuolto Oy

Kunnan omistusosuus on 92,0 %

Linjauksia talousarvio 2019:

1. Toimintaperiaatteet ja hinnoittelu kunnan vesi- ja viemärlaitoksen kanssa yhtenäinen.
2. Talouden hoitaminen oman tulorahoituksen puitteissa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Yhtiö toiminut linjausten mukaisesti
2. Tilinpäätöksen tulos lievästi negatiivinen

Koy Puulaakso

Kunnan omistusosuus on 100 %
Taseen loppusumma 0,58 milj. euroa
Liikevaihto 0,29 milj. euroa

Linjauksia talousarvio 2019:

- yhtiö toteuttaa suunnitellut peruskorjaustoimenpiteet
- yhtiö jatkaa omalla tulorahoituksella ja tarjoaa toimintaedellytyksiä vuokralaisten liiketoiminnalle

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Peruskorjausinvestoinneista on toteutettu noin 2/3-osaa, loput ovat toteutuksessa.
2. Vuokralaisten liiketoiminnan tarpeisiin on pystytty vastaamaan

Rajupusu Monitoimihalli Oy

Kunnan omistusosuus on 30 %.

Linjauksia talousarvio 2019:

1. Jäähallipalvelujen tuottaminen.
2. Talouden hoitaminen oman tulorahoituksen puitteissa

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Yhtiö on tuottanut jäähallipalveluja suunnilleen edellisten vuosien tasolla.
2. Yhtiön tilikauden tulos oli tappiollinen. Tilikausi päättyi 6/2019.

Hasamäki Oy

Kunnan omistusosuus on 94,7 %.

Linjauksia talousarvio 2019:

- ei käytännön toimintaa, vuokraa rinteitä ja hissiä laskettelukeskuksen vuokralaiselle
- osaltaan mukana laskettelukeskuksen toiminnan turvaamisessa

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Toiminta ollut käynnissä vuokralaisyrityksen toimesta. Yhteistyösopimus voimassa vielä laskettelukaudella 2019 - 2020

Suur-Savon Sähkö Oy

Kunnan omistusosuus on 7,9 %, yhteensä 5 963 osaketta

Linjauksia talousarvio 2019:

- osakekohtaisen osingon maksaminen vuodelta 2019 vähintään 60 €/osaketasoisena ja sen kasvattaminen
- omistusta vastaavan hallintoedustuksen varmistaminen yhtiössä

Tavoitteinen toteutuminen:

1. Osakekohtainen osinko tilivuodelta 2018 oli 90 €.
2. Hallintoedustuksessa ollut muutoksia, omistusta vastaava edustus on toteutunut

Järvi-Saimaan Palvelut Oy

Kunnan omistusosuus on 44 %
Taseen loppusumma 3,3 milj. euroa
Liikevaihto 13,5 milj. euroa

Linjauksia talousarvio 2019:

1. yhteisesti hyväksytyjen periaatteiden mukainen toiminta
2. kustannustehokkaat, toimivat palvelut
3. kumppanuus kehittämishankkeissa esim. työllisyydenhoidossa ja aluekehittämisessä

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Toiminta on ollut osakassopimuksen mukaista.
2. Yhtiön tulos vuodesta 2019 tulee olemaan positiivinen, mutta edellisiä vuosia hieman pienempi
3. Yhtiö on osallistunut työllisyydenhoitoon ja tuottanut laadukasta maankäytön suunnittelua

Avant-Niko Oy

Kunnan omistusosuus suoraan 46,0 % (epäsuorasti hieman alle 50 %)
Taseen loppusumma 3,0 milj. euroa
Liikevaihto 287.000 euroa

Linjauksia talousarvio 2019:

- hoidetaan osakassopimuksen mukaan
- valmius neuvotella laajennushankkeista

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tiloihin on tehty Salicon toiminnan edellyttämiä pieniä investointeja yhtiön tulorahoituksella ja omilla vakuuksilla.
2. Yhtiötä on hoidettu osakassopimuksen mukaisesti.
3. Tilinpäätöshetken jälkeen tullut tieto päävuokralaisen Salico Oy:n suunnitelmasta muuttaa toiminta muualle. Kiinteä vuokrasopimus voimassa 10/2022 saakka.

Kiinteistö Oy Juvan Tenhusentie 3

1. Kunnan omistusosuus on 49,4 %.

Linjauksia talousarvio 2019

- hoidetaan osakassopimuksen mukaan
- yhtiön järjestely päävuokralaisen konkurssin jälkeen kesken

Tavoitteiden toteutuminen

1. Tilat olleet vielä osin Bookwell Digital Oy:n konkurssipesän käytössä
2. Pysyvää käyttöä ei ole vielä neuvotteluista huolimatta löydetty

1.9 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAI- NOTTAMISTOIMENPITEET

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnanhallitus esittää, että tilikauden 1.1.2019 - 31.12.2019 tulos -764.711,15 euroa käsitellään seuraavasti:

- kertynyttä poistoeroa lisätään 460.619,82 euroa
- varauksia vähennetään 475.000 euroa
- tilikauden alijäämä 750.330,97 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

VAALIT

Palvelusuunnitelma:

Keskusvaalilautakunta huolehtii lakisääteisenä lautakuntana valtiollisten vaalien valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä ja kuntavaalien järjestämisestä kunnassa. Keskusvaalilautakunta myös ohjeistaa vaalikohtaisesti vaaliorganisaatiota.

Vuonna 2019 toimitetaan ainakin kahdet vaalit. Eduskuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 14.4.2019 ja ennakoäänestys on kotimaassa 3. - 9.4.2019. Europarlamenttivaalien varsinainen äänestyspäivä on sunnuntai 26.5.2019 ja ennakoäänestys toimitetaan kotimaassa 15. - 21.5.2019. Maakuntavaalien ajankohtaa ei ole vielä vahvistettu. Kunnassa varaudutaan kolmiin vaaleihin. Budjetti voi toteutua myös pienempänä riippuen maakuntavaalien toimittamisen ajankohdasta.

Vastuuhenkilöt: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Äänestysaktiivisuuden lisääminen.
2. Tiedottaminen vaaleista.
3. Äänestämisen vaivattomuus ja oikeellisuus.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Äänestysaktiivisuus jäi molemmissa vaaleissa alle koko maan ja myös Kaakkois-Suomen vaalipiirin äänestysprosenttien.
2. Molemmista vaaleista, niiden äänestysajoista yms. tiedotettiin Juvan Lehdessä ja kunnan Internet-sivuilla. Maakuntaudistus ei toteutunut, joten maakuntavaalejakaan ei toimitettu.
3. Ennakoäänestys tapahtui kunnanvirastolla. Vaalipäivän äänestyspaikkoina olivat Vesiliikuntakeskus Sampola ja kunnanvirasto. Kunnanvirasto muutettiin helpomman saavutettavuuden vuoksi Männynmäen äänestysalueen äänestyspaikaksi ammattikoulun sijaan.

Vaalit	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	11 572	32 760	22 948	70,0
TOIMINTAKULUT	-6 391	-18 047	-11 385	63,1
TOIMINTAKATE	5 181	14 713	11 563	78,6
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	5 181	14 713	11 563	78,6

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Äänioikeutettujen määrä	5 420	5 260	
- eduskuntavaalit			5 198
- europarlamenttivaalit			5 199
Äänestysprosentti	56,8	67,1	
- eduskuntavaalit			66,6 %
- europarlamenttivaalit			34,7 %
Äänestysalueet	2	2	2

TARKASTUSTOIMINTA

TILINTARKASTUS

Palvelusuunnitelma:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin sisältyy myös tilintarkastuspalvelujen sopimuskautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen sekä tilintarkastuksen kilpailuttaminen sopimuskauden päättyessä. Tilintarkastuspalvelujen uusi sopimuskausi alkoi vuoden 2018 alussa. Kunnanvaltuusto valitsi kokouksessaan 12.2.2018 kunnan tilintarkastajaksi vuosille 2018 - 2021 tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy:n.

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Arviointi, joka tuottaa riittävää informaatiota toiminnan ohjauksen ja johtamisen tueksi.
2. Riittävä talouden ja asetettujen tavoitteiden kehityksen seuranta arvioinnin toteuttamiseksi.
3. Vuosittaisen tilintarkastus- ja arviointisuunnitelman toteuttaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Vastuullisen tilintarkastajan tarkastuspäiviä oli 13 ja avustavan tilintarkastajan 9. Vastuullinen tilintarkastaja osallistui tarkastuslautakunnan kokouksiin. Tarkastuslautakunta kokoontui 9 kertaa vuonna 2019.
2. Tarkastuslautakunta kuuli vuoden 2019 aikana katsaukset Lammentaustan tilanteesta, työllisyyden hoidosta, lukiosta, varhaiskasvatuksesta ja kampuksen rakentamisen vaiheista. Kunnanjohtaja vieraili lautakunnan kokouksissa kaksi kertaa kertomassa kunnan ajankohtaisista asioista.
3. Tilintarkastus- ja arviointisuunnitelma toteutui suunnitellusti.

Tilintarkastus	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	0	0	2	0,0
TOIMINTAKULUT	-14 909	-19 149	-16 614	86,8
TOIMINTAKATE	-14 909	-19 149	-16 612	86,8
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-14 909	-19 149	-16 612	86,8

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Tarkastuspäivät	17	16	16
Kokoukset	9	9	9
Tilintarkastajat	2 + 1	2 + 1	2 + 1

HALLINTOPALVELUT

KUNNANVALTUUSTO JA -HALLITUS

Palvelusuunnitelma:

Kunnanvaltuusto päättää kunnan strategisista linjauksista ja huolehtii kunnan talouden tasapainosta. Kunnanhallitus vastaa kunnan hallintotehtävistä ja taloudenhoidosta sekä vastaa valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kunnanhallituksen keskeisenä tehtävänä on vastata valtuuston päättämien strategioiden toteutumisesta.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Kunnan talouden tasapaino.
2. Tuloksekas edunvalvonta: sote-uudistuksessa ja maakuntauudistuksessa juvalaisen näkökulman toteutuminen.
3. Kuntastrategian toteuttaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Kunnan menoista noin puolet toteutuu Essote-kuntayhtymässä, joka tuotti tappiollisen tuloksen. Kunnan oma toiminta pysyi kohtuullisesti tasapainossa.
2. Kunnan edunvalvontaa on toteutettu osallistumalla maakunnalliseen valmisteluun.
3. Uutta kuntastrategiaa on toteutettu, ja siitä raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kunnanvaltuusto ja -hallitus	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	4 515	0	2 658	0
TOIMINTAKULUT	-429 805	-527 660	-402 308	76,2
TOIMINTAKATE	-425 291	-527 660	-399 650	75,7
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-425 291	-527 660	-399 650	75,7

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Henkilöstö	1	1	1
Kunnanvaltuuston kokoukset kpl	7	6	6
Kunnanhallituksen kokoukset kpl	21	18	18

Kunnanvaltuuston ja hallituksen kulut pysyivät budjetissa vuonna 2019.

YLEISHALLINTO

Palvelusuunnitelma:

Yleishallinto huolehtii kunnanhallituksen apuna asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Yleishallinto laatii kunnan asiakirjat sekä vastaa kunnan arkistonhoidosta. Yleishallinto tuottaa neuvonnan

ja kunnan vaihteen palvelut sekä antaa yhteispalvelua. Lisäksi yleishallinto vastaa kirjanpidon ja palkanlaskennan palveluista sekä atk-palveluista.

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Turvataan toimintaedellytykset.
2. Ylläpidetään kunnan henkilöstön työkykyä.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Vuoden aikana on valmisteltu palkka- ja taloushallinnon siirto ulkopuoliselle palveluntarjoajalle toimintavarmuuden turvaamiseksi. Samalla taloushallinnon tietojärjestelmä uusiutuu ajanmukaiseksi. Palvelinympäristö on uusittu. Tietokonekanta on uusittu vuosina 2018 ja 2019 leasing-sopimus pohjaiseksi.
2. Henkilöstön työkykyä on ylläpidetty liikuntaeduilla ja kohdennetulla kuntoremonttikurssilla.

Yleishallinto	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	373 853	390 718	469 579	120,2
TOIMINTAKULUT	-1 482 435	-1 542 826	-2 418 865	156,8
TOIMINTAKATE	-1 108 582	-1 152 108	-1 949 286	169,2
Poistot ja poistoeron muutos	-28 291	-28 291	-28 291	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 136 873	-1 180 399	-1 977 577	167,5

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Henkilöstö	8,5	8,5	8
Yhteispalvelussa olevat valtion virastot	4	5	5

ELINKEINOTOIMINTA

Palvelusuunnitelma:

Huolehditaan elinkeinosten yleisistä toimintaedellytyksistä. Edistetään yritysten kehittämis- ja investointihankkeita olemalla aktiivinen toimija yritysten parissa. Edistetään uusien yritysten perustamisia ja omistajanvaihdoksia yrityksissä. Omistajanvaihdosasioissa käytetään erityisesti sidosryhmäläisen Miksei Mikkelin hankerahoituksen avulla tuotettua omistajanvaihdoshankeen palveluja, jota Juvan kuntakin rahoittaa. Uusien yritysten perustamisessa käytetään Juvan elinkeinoyksikön omaa palvelua.

Vastuhenkilö: Kehittämispäällikkö

Sitovat tavoitteet:

1. Edistetään kunnan elinvoimaa olemalla aktiivinen toimija yritysten parissa.
2. Markkinoidaan kuntaa ja erityisesti Juvan Vehmaan yritysaluetta aktiivisesti eri kanavissa, eritoten somessa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Toiminnassa on keskitytty yritysten tapaamiseen ja niiden tarpeiden kartoittamiseen. Kaiken kaikkiaan tehtiin 222 ensitapaamista yrityksiin ja noin 130 jatkotapaamista. Tapaamisista löytyi erilaisia tarpeita piilotyöpaikoista investointeihin, joita autettiin viemään eteenpäin.
2. Kuntaa markkinoitiin aktiivisesti messuilla, joihin osallistuttiin yhteensä 7 eri messutapahtumaan. Somekanavia käytettiin aktiivisesti (Facebook, Instagram ja nettisivut). Klikkausten määrä nousi merkittävästi edellisestä vuodesta, noin 20 %:lla. Myös paljon huomiota saanut Elämäsi Exit – Juurru Juvalle -tievarsimainos sai paljon huomiota. Vehmaata on markkinoitu aktiivisesti Sujuvat Suhinoiden kautta sekä uuden Vehmaan toimintaympäristön kehittämishankkeen kautta.

Juvalle perustettiin vuoden 2019 aikana 34 yritystä, joista Uusyrittäjäkeskuksen neuvonnan piirissä oli 11 uutta perustettua yritystä. Lakanneita yrityksiä oli 29.

Kesän 2019 tapahtumat onnistuivat pääsääntöisesti hyvin. Juvan kesäkarkeloissa kävi samansuuruisen yleisömäärä eli noin 5 000 henkeä. Uutena tapahtumana järjestettiin Laavukylässä kesäheinäkuun perjantaisin Iltatorit, joita toteutettiin yhteensä 4 kertaa. Muita Juvan alueella järjestettyjä tapahtumia olivat muun muassa Partalan alueen kesänavajaiset ja Parasta Partalasta -syysmarkkinat, jonka yhteydessä oli Partala-kirjan julkistamistilaisuus. Kesäavajaisissa oli väkeä vähemmän huonon sään takia, mutta syystapahtumassa väkeä oli hyvin.

Yhteenveto tapahtumista:

- Sujuvat Suhinat 04/2019
- Iltatorit 06-07/2019 (koordinointi ja toteutus) x 4
- Juvan Kesäkarkelot (koordinointi ja toteutus)
- Kesäasukastapahtuma 15.6.
- Miesten superpesisottelu 16.6.
- Naisten superpesisottelu 13.7.
- Juvan iltaravit 19.7.
- Tapahtumayhteistyö kulttuuritoimen kanssa x 4
  - Partalan kesänavajaiset
  - Pattoin kesänavajaiset
  - Parasta Partalasta -syysmarkkinat
  - Partala-kirjan julkistamistilaisuus
- Tapahtumayhteistyö liikuntatoimen kanssa
  - mukana Vehmaan lenkki -kuntoilutapahtuman järjestelyissä
- Joulukadun avajaiset (yhteistyössä Juvan Yrittäjän naisten, Juvan Yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa)
- Vehmaan hanke, muut yritysten tapahtumat x 3
  - Sahapäivät
  - Räntäpäivät
  - Vehmaan Joulumarkkinat

Vuoden yrittäjäksi valittiin Juvan Lääkintävoimistelun Lea Hyötyläinen Oy ja Juvan nuoreksi yrittäjäksi Antti Halonen Alabaari Oy:sta. Juvan Yrittäjät ry:n kanssa järjestettiin kaksi Elinvoimaseminaaria, keväällä ja syksyllä.

Elinkeinoyksikkö oli aktiivisesti mukana Rajupusu Leader ry:n toiminnassa. Kunnan edustajana yhdistyksen hallituksessa toimivat Ritva Hänninen (varajäsen Antti Kinnunen), Kirsi Jylhä-Lipsanen (varajäsen Pirkko Vihavainen) ja Anne Suhonen (varajäsen Piia Häkkinen). Yhdistyksen

piirissä on toteutettu Yritys-Suomi yhteistyötä. Varkaudessa keskuspaikkaa pitävän Keski-Savon Uusyrityskeskus Wäläkyn sivutoimipiste toimi koko vuoden Rajupusu-alueella ja Uusyrityskeskuksen yritysneuvoja on ollut kahtena päivänä viikossa tavattavissa Juvalla.

Vuonna 2019 kehittämispäällikön lisäksi elinkeinotoimessa työskenteli matkailuassistentti, jonka vakanssi vakainaistettiin ja nimike muutettiin matkailusihteeriksi lokakuussa, päätehtävänä matkailusektorin kehittäminen. Lisäksi yksikössä työskenteli elokuusta 2019 vuoden 2020 tammikuuhun logistiikka-asiantuntija vieden eteenpäin Juvan Vehmaan alueen logistiikkakeskussuunnitelmia. Tavoitteena on saada kyseiselle alueelle logistiikkakeskus. Yksikössä aloitti syyskuussa myös täysipäiväinen projektipäällikkö edistään Vehmaan alueen kehittämistä 07/2021 saakka.

Seudullinen matkailuneuvontapiste, ABC-aseman yhteydessä, oli avoinna kesäkuun puolesta välistä elokuun ensimmäiselle viikolle. Matkailuinfossa työskenteli matkailusihteerin lisäksi yksi kesätyöntekijä. Pisteestä myytiin mm. lippuja kesätapahtumiin. Aukioloaikojen ulkopuolella neuvontapisteessä oli käytettävissä itsepalvelupäätte.

Elinkeinotoiminta	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	18 224	16 575	23 999	144,8
TOIMINTAKULUT	-349 976	-419 517	-397 743	94,8
TOIMINTAKATE	-331 752	-402 942	-373 743	92,8
Poistot ja poistoeron muutos	-12 205	-13 062	-13 166	100,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-343 957	-416 004	-386 910	93,0

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Henkilöstö	1	1,8	2,5
Perustetut yritykset	28	27	34
Yrityskäynnit	30	37	222

HANKKEET JA PROJEKTIT

Palvelusuunnitelma:

Hanketoiminnan tarkoituksena on tukea kunnan elinkeino- ja kehittämisstrategioita. EU-rahoitteisia hankkeita tehdään ainoastaan yritysten tarpeiden lähtökohdista sekä ainoastaan silloin, kun niillä nähdään selvästi saatavan Juvan alueelle elinkeinoelämän hyötyä.

Toteutetaan nyt käynnissä olevien hankkeiden, ”Juvan Vehmaan toimintaympäristön kehittäminen -hanketta” 07/2021 saakka sekä ”Elintarvike- ja taimipuualan yritysten kansainvälistymishanketta” 05/2021 saakka.

Tutkaillaan Juvan keskustan kehittämishankkeen mahdollisuutta vuosille 2020-21. Hankkeella pyritään edistämään keskustan kehittymistä aina sen viihtyvyydestä yritysten liiketoiminnan edistämiseen. Myös Juvan matkailualan toimijoiden ns. Yritysrühmähanketta suunnitellaan toteuttavaksi, mahdollisesti alkaen vuoden 2020 alkupuolella. Hankkeiden toteutusmahdollisuudet ovat riippuvaisia pitkälti ELY-keskuksen rahoituspäätöksistä.

Osallistutaan harkiten mukaan muiden hallinnoimiin hankkeisiin. Sitoudutaan vuodelle 2020-21 VisitSaimaa 2 -hankkeeseen, jota hallinnoi Kehittämissyhtiö Miksei Mikkeli Oy.

Vastuhenkilö: Kehittämispäällikkö

Sitovat tavoitteet:

1. Kehitetään Juvan elinkeinoja hyödyntäen EU-hankerahoitusta.
2. Hoidetaan mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti käynnissä olevat hankkeet.
3. Osallistutaan Visit Saimaa 2 -hankkeeseen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Elinkeinoympäristöä on alettu kehittämään voimakkaammin hankerahoituksella, jolloin säästetään kunnan omaa rahaa.
2. Yksikössä aloitti syyskuussa täysipäiväinen projektipäällikkö edistäen Vehmaan alueen kehittämistä 07/2021 saakka. Hankkeen nimi on ”Juvan Vehmaan toimintaympäristön kehittäminen”. Hanke lähti liikkeelle vauhdikkaasti ja on edistynyt hyvin. Toinen hanke on nimeltään ”Elintarvike- ja taimipuualan yritysten kansainvälistyminen”, joka kestää 05/2021 saakka. Hanketta hallinnoi oman työnsä ohella kehittämispäällikkö. Hanke on pitkälti ostopalveluiden kautta toteutettava hanke. Hanke starttasi vasta lokakuun lopussa, mutta on kuitenkin lähtenyt jo liikkeelle hyvin. Tryffelikeskuksen toiminta on ollut hankkeet ja projektit palvelualueella vuonna 2019, vuodelle 2020 se on siirretty hallintopalveluiden palvelualueelle.
3. Visit Saimaa 2 -hankkeeseen on osallistunut yksikön matkailusihteeri. Hanke on vasta alkutekijöissään ja siitä on pidetty yksi ohjausryhmän kokous.

Hankkeet ja projektit	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	49 687	108 575	53 367	49,2
TOIMINTAKULUT	-165 758	-148 999	-197 926	132,8
TOIMINTAKATE	-116 071	-40 424	-144 559	357,6
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-116 071	-40 424	-144 559	357,6

Tunnusluvut:	TP 2018	TA 2019	TA 2020
Osarahoitetut hankkeet	3	2	1
Omat hankkeet	0	2	5

TYÖLLISYYDEN HOITO

Palvelusuunnitelma:

Työllisyydenhoidon kokonaisuus uudistui vuoden 2018 aikana, jolloin kuntaan perustui oma työelämäpalveluiden yksikkö Toimintatalolle. Työelämäpalveluissa työskentelee työllisyydenhoidon kokonaisuudesta vastaava työllisyyskoordinaattori sekä yksilövalmentaja ja työvalmentaja. Työelämäpalveluiden lisäksi Toimintatalossa toimii kunnan etsivä nuorisotyö, Essoten aikuissosiaalityö sekä Essoten mielenterveys- ja päihdepalvelujen päivätoiminta. Kaikki työnhakijoiden kanssa työtä tekevät paikalliset toimijatahot ovat saman katon alla, jotta kuntalaisille tarjottavat palvelut olisivat mahdollisimman hyvin saavutettavissa ja, että yhteistyö olisi tehokkaampaa ja päällekkäistä teke- mistä vältettäisiin.

Työelämäpalvelut tarjoavat yksilöllistä palvelua juvalaisille työnhakijoille ja yrittäjille kunkin tarpeista lähtien. Työelämäpalvelut tuottavat lisäksi jatkossa enenevässä määrin erilaisia työnhakijoita voimaannuttavia ryhmätoimintoja sekä toimintoja erilaisten töiden parista. Työelämäpalveluiden työpalvelu tarjoaa pitkään työttömänä olleelle mahdollisuuden lyhytaikaiseen työllistymiseen, jona aikana työnhakijalle yritetään luoda jatkopolku pysyvämmiin työelämään. Tarjottavien palveluiden keskiössä ovat ihmisten tarpeet ja tekemisen laadullisuus. Ennaltaehkäisevää työtettä tullaan lisäämään ja työttömiä yritetään tavoittaa varhaisemmassa vaiheessa. Nuorien ja juvalaisten yrittäjien kohtaamista yritetään mahdollistaa ja yritetään saada mahdollisimman moni juvalainen nuori saamaan kosketuspintaa työelämästä kesätyöllistymällä.

Vastuhenkilö: Työllisyyskoordinaattori

Sitovat tavoitteet:

1. Juvalaisen työttömyyden vähentäminen.
2. Työpajatoiminnan kehittäminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Juvalla työttömyys on ollut vuosia maakunnan alhaisimpia. Vuonna 2019 työttömyysprosentin keskiarvo oli 7,7 %. Työttömyys on alhaisinta kesäisin tarjolla olevien kausitöiden myötä ja talvella vähemmän töitä tarjolla olevana aikana työttömyys lisääntyy. Juvan kunnan työelämäpalveluiden henkilöstöresurssi vaihtui maaliskuusta 2019 lähtien, jonka jälkeen työllisyyskoordinaattorin työpariksi tuli kesäkuussa työvalmentaja. Työllisyyskoordinaattori on hoitanut muun kokonaisuuden ohella juvalaisten työnhakijoiden yksilöohjausta ja auttanut yrittäjiä monipuolisesti rekrytoinneissa. Työvalmentaja on vastannut pääosin kuntouttavan työtoiminnan kokonaisuudesta, tehnyt yksilöohjausta sekä muita työtehtäviä. Juvalaiset työnhakijat ovat saaneet tulla kunnan Työelämäpalveluiden asiakkuuteen vapaaehtoisesti. Lisäksi kunnan Työelämäpalvelut kutsuvat työmarkkinatuen piiriin tulleita työnhakijoita sekä 200 päivää työmarkkinatukea saaneita aikavarauksella. Nämä tiedot kunta saa lakisääteisesti Kelasta. Tällä ennaltaehkäisevällä työotteella yritetään saada työttömyys päättymään varhemmin sekä tekemään työelämäpalveluita tutuksi. Essoten sosiaaliohjaajat hoitavat kunnan työmarkkinatuen maksuosuuden ja aktiivoinnin piiriin kuuluvista TE-toimiston monialaista palvelua tarvitsevat 3. palvelulinjan ja TYP:in työnhakijat, Työelämäpalvelut työhön ja koulutuksiin siirtyvät 1. ja 2. palvelulinjan työnhakijat. Essoten tehostettu työpanos ja TE-toimiston lisäresurssi, terveyspalveluiden kehittäminen ja yhteistyön lisääntyminen terveydenhuollon kanssa sekä kuntouttavan työtoiminnan lisääntyminen näkyvät kunnan työmarkkinatuen kuntaosuuden menojen vähenemisenä.

Kunnan Työelämäpalveluiden asiakkuudessa oli vuonna 2019 yhteensä 97 asiakasta ja Työelämäpalveluiden järjestämiin luoviin ryhmiin osallistui 22 henkilöä. Asiakkaista työllistyi 15, palkkatuella työllistyi 7, aloitti oppimuskoulutuksen 1, aloitti ammatillisen koulutuksen 4, siirtyi kuntoutuspalveluihin 6 ja eläkeselvittelyihin 2, osallistui työkokeiluun 5, kunnan velvoitetyössä 8, kunnan kesätyössä 4, ohjaus ja neuvontapalveluissa 17 sekä työelämäpalveluissa kuntouttavassa työtoiminnassa 28. Ihmiset, jotka haluavat työllistyä ja saada muutosta tilanteeseen, pääsevät helposti tilanteeseensa eteenpäin ja asiakkuudet jäävät lyhyiksi. Aiemmin palveluita käyttäneet ottavat helposti yhteyttä ja kysyvät neuvoa tilanteisiin ja ilmoittelevat kuulumisia. Palautteet palveluista ovat olleet hyviä.

Yrityskontakteja työvoimatarpeisiin liittyvissä asioissa on ollut 35. Kesätöihin, työkokeiluihin, muihin asioihin liittyvää yritys yhteistyötä ei ole tilastoitu. Työvoimatarpeissa yrityksiä on autettu rekrytoinneissa laajalla markkinoinnilla ja oppilaitoskontakteilla, tehty esirekrytointia, autettu palkkatukihakemusten teossa ja esitelty mahdollisia työntekijöitä. Kontakteista puolet

ovat johtaneet työllistymiseen. Yrittäjien hätää osaavan työvoiman saatavuudesta on kuultu. Kevään elinvoimaseminaari sekä yrittäjille järjestetty työllisyyden aivoriihipäivä oli aloitus yrittäjien kanssa asiassa tehtävälle laajemmalle yhteistyölle työvoiman saatavuuden tiimoilta.

2. Työpajatoiminnan kehittäminen on ollut kuntouttavan työtoiminnan sekä työllisyydenhoidon kokonaismallin kehittämistä sekä palveluiden luomista niin kuntoutumassa oleville työnhakijoille kuin töihin ja koulutuksiin siirtyville työnhakijoille ja nuorille. Kuntouttavan työtoiminnan tarve on osoittautunut suureksi. Työelämäpalveluihin pääsääntöisesti kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuvat eivät sijoitu muihin kuntouttavan työtoiminnan yksiköihin työ- tai henkilökoh- taisten tarpeiden johdosta. Työelämäpalvelut ottavat kuntouttavaan työtoimintaan, kun laadullinen ohjaus pystytään toteuttamaan. Kuntouttavassa työtoiminnassa pyritään vahvistamaan ihmistä kokonaisvaltaisesti.

Uutena kokeiluna aloitettiin luovan toiminnan ryhmät, joilla on lähdetty kokeilemaan sitä, mitä luovuus tekee ihmiselle, tapahtuuko ihmisen voimaantumista ja itsensä löytämistä. Luovia ryhmiä toteutettiin kolme eri yli 3 kk:n kestoista ryhmää; nuorille suunnattu Itseä etsimässä -ryhmä ja kenelle tahansa työnhakijalle, osallisuutta kaipaavalle, Itsensä näköinen elämä -ryhmä vol 1 ja vol 2. Nuorten ryhmässä ollut 26-vuotias nuori uskalsi lähteä ryhmän jälkeen elämänsä ensimmäistä kertaa avoimen markkinan pidempikestoiseen työhön.

Työelämäpalvelut työllistivät kunnan velvoitetyöllistettävien lisäksi pitkään työttömänä olleita. Työmahdollisuuden antamisella on autettu työttömyyden katkeamisessa ja samalla on mahdollistettu kunnan työpalvelun työsuoritusten tekemistä, joista tulee tuloa. Työpalvelua tarjotaan ympäri vuoden pienimuotoisesti. Työpalvelussa otetaan aina huomioon, että työt ovat luonteeltaan sellaisia, että Työelämäpalveluissa mukana olevat tekijät pystyvät ne kuntoisuudellaan hoitamaan.

Nuorten osalta ennaltaehkäisevänä työnä aloitettiin yhteistyössä Juvan yläasteen kanssa nuorten työelämäpäivän järjestäminen. Työelämäpäivään osallistui noin 120 Juvan yläasteen 8. ja 9. luokkalaista nuorta, jossa oli 10 eri ammainedustajaa kertomassa ammateistaan, koulutuspoluistaan. Tilaisuus järjestettiin työelämäkasvatuksena ja päivän ajatuksena oli, että nuorten ja ammainedustajien kohtaamisella autetaan omia polkujaan pohtivia nuoria hahmottamaan eri ammatteja, koulutusvaihtoehtoja ja omaa jatkoaan. Ajatus myös oli, että nuoret näkisivät, että haluamiinsa asioihin voi edetä hyvin eri teitä. Palaute päivästä oli hyvä ja niitä tullaan jatka- maan. Nuorten kesätyöllistymistä on edesautettu kesätöihin tsemppaamisella ja kesätyömahdol- lisuuksien koonnilla ja näiden laajalla tiedottamisella nuorille. Työ on tuottanut tulosta, sillä nuorten kesätyöllistymisen setelien käyttö on lisääntynyt yli puolella. Eri työnantajilta sekä koululta on tullut palautetta nuorten aktivoitumisesta kesätyön suhteen.

Työttömien terveystarkastuspalvelu saatiin kesällä 2019 laajemmaksi ja työttömiä palvelevam- maksi. Näiden palvelujen toimiessa edesautetaan vajaakuntoisten ja työkyvyttömien työnhaki- joiden ohjautumista oikean palvelumuodon piiriin työttömänä olemisen sijaan.

Työllisyyden hoito	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	108 345	110 700	119 618	108,1
TOIMINTAKULUT	-566 724	-456 629	-423 432	92,7
TOIMINTAKATE	-458 379	-345 929	-303 814	87,8
Poistot ja poistoeron muutos	-1 977	-12 000	-11 875	99,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-460 356	-357 929	-315 689	88,2

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Juvan työttömyysaste-% 31.12.	10,4	9,5	8,9
Nuorille varattuja/ toteutuneita kesätyöllistämisseleitä / kpl	40/19	40/19	40/ 45
Työelämäpalveluiden työnhakija-asiakkaat/ ryhmätoimintoihin osallistuvat			97/ 22

PAKOLAISTEN VASTAANOTTO

Palvelusuunnitelma:

Kotouttamistoimintaa jatketaan aikaisemmin saapuneiden syyrialaistaisten kanssa. Vuoden 2018 pakolaiskiintiöstä Juvalla saapui 12 hengen ryhmä vuoden 2019 alussa. Kotouttamistoiminta ostetaan palvelusopimuksella Essotelta edellisten vuosien tapaan.

Vastuuhenkilöt: Kotouttamistyöryhmä ja johtoryhmä

Sitovat tavoitteet:

1. Kotouttamistoimenpiteiden jatkuminen.
2. Yhteistyö järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Kotouttamistoimintaa on toteuttanut Essoten maahanmuuttotoimisto sopimusperusteisesti. Ensimmäinen pakolaisryhmä saapui Syyriasta vuonna 2015 ja toinen vuonna 2017. Osa pakolaisista on jo muuttanut pois.
2. Yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa on ollut vähäistä pakolaisten pienemmän määrän ja edenneen kotoutumisen vuoksi

Pakolaisten vastaanotto	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	274 848	100 000	149 545	149,5
TOIMINTAKULUT	-173 320	-100 758	-128 233	127,3
TOIMINTAKATE	101 528	-758	21 312	0,0
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	101 528	-758	21 312	0,0

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kiintiöpakolaisten lukumäärä	42	16	16
Maahanmuuttotoimiston henkilöt Juvalla	2	1,5	1

HALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ:

Hallintopalvelut yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	829 472	726 568	818 767	112,7
TOIMINTAKULUT	-3 168 017	-3 196 389	-3 968 507	124,2
TOIMINTAKATE	-2 338 545	-2 469 821	-3 149 740	127,5
Poistot ja poistoeron muutos	-42 474	-53 353	-53 332	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 381 019	-2 523 174	-3 203 072	126,9

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON TOIMIALA

Palvelusuunnitelma:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin seudullinen ympäristöterveydenhuollon yksikkö tuottaa Juvan kunnalle lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut. Terveysvalvonta vastaa elinympäristöön kohdistuvasta terveystarkastuksesta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja valvoo mm. terveystarkastus-, elintarvike-, tupakka- ja lääkelain noudattamista. Eläinlääkintähuolto tuottaa Juvan kunnan tarvitsemat peruseläinlääkinnän palvelut päivystyksineen sekä valvontaeläinlääkäri- ja viranomaispalvelut. Juvalla on sekä terveystarkastuksen että eläinlääkinnän toimipisteet palveluiden saatavuuden turvaamiseksi.

Vastuhenkilöt: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Eläinklinikan toiminta säilyy ja kehittyy maakunnallisessa suunnittelussa.
2. Terveystarkastus vastaa väestön ja yritysten palvelutarpeeseen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Eläinklinikka toimii useamman eläinlääkärin yhteisvastaanottona, varustelutaso on hyvä. Eläinklinikan vastaanottoavustaja on jatkokoulutautunut klinikkaeläinhoitajaksi.
2. Terveystarkastus tuottaa Juvan toimipisteestä käsin alueelle lähipalveluja viranhaltijoiden erikoistumisen mukaisesti.

Ympäristöterveydenhuolto	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-376 483	-410 791	-346 228	84,3
TOIMINTAKATE	-376 483	-410 791	-346 228	84,3
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-376 483	-410 791	-346 228	84,3

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Eläinlääkintä			
- hyötyeläinkäynnit	1 004 (95,6 %)	1 045 (99,5 %)	875 (87,5 %)
- pieneläinkäynnit	1 317 (119,7%)	1 180 (107,3 %)	1 161 (96,8 %)
Terveystarkastus			
- terveystarkastusasuoritteet	251 (93,1 %)	274 (99,6 %)	229 (91,6 %)

MAASEUTU- JA LOMATOIMEN PALVELUT

MAASEUTUTOIMI

Palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto on Rantasalmen maaseutulautakunnan (yhteislautakunta) alainen palvelu- ja tulosityksikkö, joka hoitaa maaseutuhallinnon tehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Tämän hetkisen suunnitelman mukaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta (yt) -alueet siirtyvät osaksi uutta maakuntahallintoa 1.1.2021. Muutoksen valmistelutyöt ovat menossa ja Rantasalmen kunta on nimennyt maakunnalliseen ohjausryhmään maaseututoimen edustajaksi maaseutupäällikön.

Palvelusuunnitelmaan toimintakertomuksen laadinnan yhteydessä 28.1.2020 tehty tekstilisäys: Maakuntaudistus peruuntui edellisen hallituksen esittämässä muodossa, joten myös maaseutuhallinnon tulevaisuus on tällä hetkellä auki.

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Rantasalmen yt-alueen sähköisten päätukihakemusten osuus vähintään 95 % kaikista jätetyistä hakemuksista.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite saavutettiin; päätukihaussa sähköisten hakemusten osuus oli 95,8 %. (Edellisvuonna 93,6 %).

Maaseututoimi	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-58 172	-64 741	-50 151	77,5
TOIMINTAKATE	-58 172	-64 741	-50 151	77,5
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-58 172	-64 741	-50 151	77,5

Tunnusluvut (koko yt-alue):	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Henkilöstö	3,3	3,3	3,0
Aktiivimaatiloja	709	683	664
Käsitelty tukia milj. €	20,14	20,07	20,18

LOMATOIMI

Palvelusuunnitelma:

Lomatoimi perustuu v. 2007 tehtyyn toimeksiantosopimukseen rahoittaja, Melan:n kanssa. Lomituspalvelun toiminta-alue muodostuu Joroisten, Juvan, Rantasalmen, Sulkavan kunnista ja Savonlinnan kaupungin länsiosasta.

Vastuhenkilö: Hallintojohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Vuosilomat järjestetään lomavuoden aikana ja tasaisesti ympäri vuoden. Vuosilomapäivät toteutuvat tasaisesti molemmille vuosipuoliskoille.
2. Lomittajien työskentelyolosuhteet täyttävät työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Lomittajat ottavat työssään huomioon työturvallisuuden. Tapaturmat ja sairauspoissaolot vähenevät vuodesta 2017.
3. Lomittajien määrä ja työaika vastaavat lomituspalvelujen kysyntää. Lomittajat työllistyvät työ sopimuksen mukaiseen työaikaan.
4. Tuetun maksullisen lomituksen käyttäjien osuus palveluun oikeutetuista pysyy edellisen vuoden tasolla.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Vuosilomitukset saatu järjestettyä, lähes kaikki, lomavuoden aikana. Jonkin verran pitämättömiä päiviä siirretty v. 2020 puolelle, koska, joko yrittäjä tai lomittaja sairastunut, jolloin lomitusta ei ole voitu toteuttaa.
2. Lomittajien työskentelyolosuhteita seurataan jatkuvasti ja puututaan välittömästi epäkohtiin. Lisäksi käytössä on työterveyshuollon seurantaraportteja, jolloin voidaan puuttua tarvittaessa negatiivisiin poikkeamiin.
3. On toteutunut. KVTES, lomittajia koskeva ja työ sopimuksessa lomittajien henkilökohtaisen prosentin mukaisesti.
4. Tuetun maksullisen lomituksen käyttö vähentynyt selvästi, verrattuna vuoteen 2018.

Lomatoimi	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	40 424	40 895	43 478	106,3
TOIMINTAKULUT	-65 473	-63 205	-61 069	96,6
TOIMINTAKATE	-25 048	-22 310	-17 591	78,8
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25 048	-22 310	-17 591	78,8

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Lomituspäivät koko alue, yht. (kaikki pv)	13 102	12 550	11 640
Lomituspäivät (kaikki) Juva pv	4 662	3 854	3 011
Tuettu maksullinen lomitustunnit, Juva	5 219	5 236	4 132

MAASEUTU- JA LOMATOIMEN PALVELUT YHTEENSÄ:

Maaseutu- ja lomatoimi yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	40 424	40 895	43 478	106,3
TOIMINTAKULUT	-123 645	-127 946	-111 221	86,9
TOIMINTAKATE	-83 221	-87 051	-67 743	77,8
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-83 221	-87 051	-67 743	77,8

PERUSTURVAPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Sosiaali- ja terveystalvelujen järjestäminen siirtyi Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymälle (Essote) 1.1.2017 alkaen. Kuntayhtymän tehtävänä on järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki sosiaali- ja terveystalvelut lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa, työterveyshuoltoa ja Vaalijalan kuntayhtymän tehtäväksi annettuja kehitysvammaisten erityistalveluja.

Kuntayhtymän peruseriaatteenä on turvata yhdenvertaiset talvelut kaikille alueen asukkaille. Talousarvion laadinnan perusteista on sovittu perustamissuunnitelmassa, jonka mukana olevien kuntien valtuustot ovat hyväksyneet hyväksyessään perussopimuksen.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaan kuntayhtymä laskuttaa jäsenkuntiaan vuonna 2019 seuraavasti:

- 12 % asukasluvun mukaisesti
- aiheuttamisperusteella ja tilikauden toteutuneiden kulujen mukaan
- 38 % aiheuttamisperusteella laskettuna kolmen viimeisen vuoden toteutuneiden kulujen mukaan.

Kuntayhtymä tiivistä vuoden aikana päävastuualueitaan, joita nyt on neljä:

- Perhe- ja sosiaalitalvelut
- Vanhus- ja vammaistalvelut
- Terveystalvelut
- Hallintotalvelut

Maan hallituksen valmistelema sote- ja maakuntauudistus kaatuivat keväällä 2019 hallituksen erottua. Kevään eduskuntavaalien jälkeen valmistelua on jatkettu hieman uudistunein linjauksin. Mahdolliset maakuntapohjaiset talveluiden järjestäjät aloittaisivat toimintansa aikaisintaan vuonna 2023.

Vastuhenkilö: Kunnanjohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä järjestää ja tuottaa perussopimuksen mukaiset sosiaali- ja terveydenhuollon talvelut Juvan kunnalle.
2. Talvelut tuotetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Talvelut tuotettiin perussopimuksen mukaisesti ja niitä oli suhteellisen hyvin saatavilla Juvalla. Perusterveyden päivystystoimintaan tehtiin muutoksia syksystä 2019 alkaen.
2. Kuntayhtymän talousarvio ylittyi ja kunta joutui vuoden aikana päättämään lisämäärärahoista Essoten talveluihin. Tästä huolimatta Essotelle kertyi alijäämää noin 3,7 M€, joka tulee jäsenkuntien maksettavaksi. Juvan kunnan maksuosuus Essotelle oli vuonna 2019 26.151.318 €.

Perusturvan toimiala	TP 2018	TA 2019	TP 2019	%
TOIMINTATUOTOT	831	0	5 119	0,0
TOIMINTAKULUT	-25 484 322	-26 484 718	-26 361 780	99,5
TOIMINTAKATE	-25 483 492	-26 484 718	-26 356 661	99,5
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25 483 492	-26 484 718	-26 356 661	99,5

Essoten kustannusten jako toiminnoittain Juvalla 2019:

Lastensuojelun laitos- ja perhehoito _____	1 145 368,70
Lastensuojelun avohuoltopalvelut _____	281 470,06
Muut lasten ja perheiden avopalvelut _____	278 835,00
Ikääntyneiden ympärivuorokautisen hoivan asumispalvelut _____	3 129 378,44
Muut ikääntyneiden palvelut _____	1 978 137,60
Vammaisten laitoshoido _____	332 266,80
Vammaisten ympärivuorokautisen hoivan asumispalvelut _____	1 114 849,50
Muut vammaisten palvelut _____	1 009 284,45
Kotihoito _____	1 939 612,16
Työllistymistä tukevat palvelut _____	43 163,08
Päihdehuollon erityispalvelut _____	154 019,93
Perusterveydenhuollon avohoito _____	2 850 366,55
Suun terveydenhuolto _____	546 405,55
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito _____	1 462 888,81
Erikoissairaanhoido _____	9 406 688,40
Muu sosiaali- ja terveystoiminta _____	478 582,50
ESSOTE yhteensä	26 151 317,54

Sosiaali- ja perusterveydenhuollon suoritteita oli 211.086 (198.360). Kustannukset niissä olivat 17,04 M€, kun ne vuonna 2018 olivat 16,9 M€. Muutosta tapahtui etenkin vastaanottotoiminnassa, jossa suoritteet kasvoivat vuoden 2018 34.606:sta 37.278:een (9,2 %). Vanhuspalveluiden suoritteet kasvoivat 10,5 % ja vammaispalveluiden suoritteet 20,2 %. Essoten laskutus Juvalla kasvoi vuoteen 2018 verrattuna kaikkiaan 3,7 %, kun se koko Essotessa kasvoi keskimäärin 5,2 %.

Tunnusluvut:	v. 2017	v. 2018	v. 2019
Lastensuojeluilmoitusten määrä	108	128	
Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä	58	64	
Kodinulkopuolelle sijoitettujen alle 18-vuotiaiden määrä, sis. määräaikaiset sijoitukset	15	21	
Alle 25-vuotiaiden toimeentulotukiasiakkaiden määrä	50	59	11
Passiivisesti työmarkkinatuen saajien määrä, keskim./kk	40		
Kehitysvammaisten lukumäärä kunnassa	60	58	
Kunnan kehitysvammaisten kokonaismäärästä lapsia ja nuoria (alle 25-vuotiaita)	20,0 %	17,2 %	
Omaishoidontuen saajien lukumäärä (vammat)	15	8	15, josta 9 alle 18 v.
Säännöllisen kotihoidon eri asiakkuudet/vuosi	190	226	205

Tilapäisen kotihoidon eri asiakkuudet/vuosi	214	106	86
Omaishoidon tuen saajat kaikki/vuosi	52	96	83
Osastohoidon hoitopäiviä yhteensä (brutto)	12 494	12 317	13 504
Kuluvana vuonna terveysaseman valinneet ulkop.kuntalaiset	30	19	
Ulkopaikkakuntalaiset terveysaseman valinneet asiakkaat 1.1.2014 alkaen yht.	258		
Ulkopaikkakuntalaisten osuus avohoidon käynneistä	3,6 %	4,1 %	4,5 %
Ulkopaikkakuntalaisten osuus hammashoidon käynneistä	2,5 %	2,3 %	2,8 %
Hammaslääkärin vastaanottokäynti	6 622	6 621	6 365
Suuhygienistin vastaanottokäynti	2 649	2 655	2 673
Kiireellinen vastaanotto	10 599	1 772	2 859
Lääkärin vastaanottokäynti		8 108	8 171
Hoitajan vastaanottokäynti	5 794	7 541	9 680
Koulu- ja opiskelijaterveydenhoitajan vastaanottokäynti	1 846	2 223	1 991
Mielenterveystyön vastaanottokäynti	2 026	2 287	1 918
Neuvolavastaanottokäynti	4 280	4 038	3 534
Puheterapeutin vastaanottokäynti	40		
Psykologin ja psykoterapian vastaanottokäynti	434		

Essoten tunnuslukuja Juvan osalta vuosina 2017-2019.

SIVISTYSPALVELUT

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

VARHAISKASVATUS

Palvelusuunnitelma:

Varhaiskasvatus sisältää päiväkotihoidon, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon sekä avoimen varhaiskasvatuksen ryhmätoiminnan. Lisäksi varhaiskasvatukseen kuuluvat lasten kodinhoidon tuki, yksityisen päivähoiton kuntalisä sekä monikkoperheiden starttiraha.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Sitovat tavoitteet:

1. Pedagogiikan, oppimis- ja kasvuympäristöjen sekä toimintakulttuurin modernisointi ja monipuolistaminen: Kirkonkylän uuden päiväkodin tilaratkaisujen jatkosuunnittelu osana Kampusta.
2. Uuteen päiväkotiin liittyen uudelleen pedagogiseen toimintaympäristöön valmentautuminen.
3. Täyttöaste päiväkodeissa ja ryhmäperhepäivähoidossa on 100 %.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Martti Talvela -kampuksen peruskivi on muurattu kesäkuussa. Päiväkodin jatkosuunnittelu on jatkunut yhteistyössä YIT:n kanssa.
2. Päivitetty paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on otettu käyttöön. Opetushallituksen myöntämällä valtion erityisavustuksella on palkattu lisäresurssia vahvistamaan varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin muutosta toimintamallien, rakenteiden ja käytänteiden kehittämisessä. Lisäksi marraskuussa 2019 käynnistyi Työsuojelurahaston rahoittama hanke "Kohti yhtenäistä toimintakulttuuria Martti Talvela -kampuksella", jossa henkilöstö on mukana.
3. Täyttöaste päiväkodeissa: Kummunmäki 102,02 %, Esikko 104,37 %, Mesikämmen 121,01 %. Ryhmäperhepäiväkodit: Antintie 111,46 %, Haapataipale 102,60 %, Virastotie 115,63 %, Vuorenmaa 91,52 %. Vuorenmaan ryhmäperhepäiväkodin toiminta päätynyt 31.7.2019.

Varhaiskasvatus	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	261 663	255 300	301 891	118,2
TOIMINTAKULUT	-2 661 260	-2 529 100	-2 565 273	101,4
TOIMINTAKATE	-2 399 597	-2 273 800	-2 263 382	99,5
Poistot ja poistoeron muutos	-34 457	-34 260	-28 940	84,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 434 054	-2 308 060	-2 292 321	99,3

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Päiväkotihoidossa olevien lasten lukumäärä	108	104	112
Perhepäivähoidossa olevien lasten lukumäärä	76	75	67
Eryityisen tuen tarpeessa olevien lasten määrä päiväkodeissa/%	22/19,89	15/14,33	12/10,36

Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten määrä perhepäivähoidossa/%	4/5,72	4/5,11	3/3,46
Perheitä avoimen perheryhmätoiminnan piirissä	27	30	27
Lasten kotihoidon tuen saajien määrä	42	45	56
Kunnassa olevat 0–5-vuotiaat lapset	269	266	246

PERUSOPETUS

Palvelusuunnitelma:

Perusopetuksen tehtävänä on antaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta, kasvattaa vastuulliseen yhteistyöhön ja hyviin vuorovaikutustaitoihin sekä antaa jatko-opintojen edellyttämät valmiudet. Perusopetus huomioi erilaiset oppijat.

APIP-toiminnan tarkoituksena on tarjota lapselle koulupäivän jälkeen turvallinen ja lapsen kasvua tukeva ympäristö, jossa hän voi ammattitaitoisen ohjaajan valvonnassa viettää vapaa-aikaansa.

Vastuuhenkilöt: Sivistysjohtaja ja koulujen rehtorit/johtajat oman yksikkönsä osalta

Sitovat tavoitteet:

1. Pedagogiikan, oppimisympäristöjen ja toimintakulttuurin modernisointi ja monipuolistaminen: Kampushankkeen jatkosuunnittelu ja oppimisympäristöjen kehittäminen opetussuunnitelmaa ja oppimista palvelevaksi.
2. Opetussuunnitelma käytäntöön: 9. luokat siirtyvät uuteen opetussuunnitelmaan 1.8.2019, arviointiosaamisen sekä tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön lisääminen.
3. Kouluverkkomuutokset ja Yhtenäiskoulun valmistelun käynnistyminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Martti Talvela -kampuksen peruskivi on muurattu kesäkuussa. Kampuksen jatkosuunnittelu on toteutunut yhteistyössä YIT:n kanssa.
2. Lukuvuosi 2019-2020 käynnistyi kaikilla vuosiasteilla uuden opetussuunnitelman mukaisesti.
3. Koikkalan koulun toiminta lakkasi 31.7.2019 ja oppilaat siirtyivät Kirkonkylän kouluun. Marraskuussa 2019 käynnistyi Työsuojelurahaston rahoittama hanke "Kohti yhtenäistä toimintakulttuuria Martti Talvela -kampuksella", jossa koko henkilöstö on mukana valmistelemassa Yhtenäiskoulua ja toimintaa kampuksella.

Perusopetus	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	313 346	215 494	255 334	118,5
TOIMINTAKULUT	-5 574 372	-5 605 971	-5 539 359	98,8
TOIMINTAKATE	-5 261 026	-5 390 477	-5 284 024	98,0
Poistot ja poistoeron muutos	-153 486	-157 648	-153 738	97,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 414 512	-5 548 125	-5 437 763	98,0

Tunnusluvut:	Oppilasmäärä			€/oppilas		
	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Hatsolan koulu	47,5	46,5	46	10 091	9 794	9 677
Koikkalan koulu	20,5	16	7	14 301	16 572	18 370
Kuosmalan koulu	28	26,5	24	12 929	11 848	12 963
Paatelan koulu	53	53	52,5	8 309	8 362	8 565
Kirkonkylän koulu	205,5	199	200	7 700	7 682	7 895

Kirkonkylän koulu / esiopetus	31,5	37,5	33,5	5 737	5 576	6 694
Yläaste	187,5	176	177	18 348	12 022	11 934
Juvan esi- ja perusop.	573,5	554,5	540	11 819	9 615	10 070

LUKIO-OPETUS

Palvelusuunnitelma:

Lukio antaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja: lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä auttaa opiskelijoita tasapainoiseksi ja toiset ihmiset huomioonottavaksi eurooppalaiseksi.

Vastuhenkilö: Rehtori

Sitovat tavoitteet:

1. Lukio-opintoihin Juvan lukioon hakeutuu Juvan peruskoulun päättöluokalta 43 % oppilaista.
2. Lukion kurssitarjonta pidetään kattavana tarjoamalla osa kursseista etäopetuksen avulla. Verkko- ja kuvayhteyskursseja järjestetään vähintään 10 kappaletta.
3. Lukiossa toteutetaan toisen asteen yhteistyötä. Juvan lukion opiskelijoista vähintään 10 % valitsee opinto-ohjelmaansa ammatillisia opintoja.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Lukio-opintoihin Juvan lukioon hakeutui Juvan peruskoulun päättöluokalta 37 % oppilaista.
2. Verkkokursseja on järjestetty Rantasalmen ja Sulkavan lukioiden kanssa yhteistyönä 5 kappaletta. Juvalta annettu opetus: 4 kurssia.
3. Juvan lukion opiskelijoista 89 % valitsi opinto-ohjelmaansa ammatillisia kursseja.

Lukio-opetus	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	5 655	3 730	19 557	524,3
TOIMINTAKULUT	-819 692	-794 360	-792 713	99,8
TOIMINTAKATE	-814 037	-790 630	-773 156	97,8
Poistot ja poistoeron muutos	-34 125	-27 681	-35 447	128,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-848 162	-818 311	-808 603	98,8

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Oppilaita	97	92,5	78,5
€/oppilas	7 902	8 862	10 301

Oppilasmäärä on lukuvuosien keskiarvo.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ:

Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	751 206	627 892	725 388	115,5
TOIMINTAKULUT	-9 225 866	-9 082 799	-9 045 950	99,6
TOIMINTAKATE	-8 474 660	-8 454 907	-8 320 562	98,4
Poistot ja poistoeron muutos	-222 068	-219 589	-218 125	99,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 696 728	-8 674 496	-8 538 687	98,4

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

KIRJASTOTOIMI

Palvelusuunnitelma:

Kunta ostaa kirjastopalvelut Joroisten kunnan hallinnoimalta Toenperän kirjastolta. Kirjastotoimi pyrkii osaltaan takaamaan hyvin toimivat lähipalvelut kunnissa. Kirjasto pyrkii aktiivisesti ja luovasti osallistumaan eteläsavolaisen ja keskisavolaisen verkostomaisen kirjastoyhteistyön luomiseen, keskiössä eteläsavolainen kirjastoasiakkuus. Toimintaa ohjaavat kuntien strategiat sekä Toenperän kirjaston toimintasuunnitelma ja sen mukaiset tavoitteet.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Kirjaston tilaratkaisut.
2. Lukutaitopalvelut: Ketunpentu-lukudiplomi alle kouluikäisille ja heidän vanhemmilleen otettu käyttöön.
3. Tilojen tarjoaminen oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Ei toteutunut.
2. Toteutunut.
3. Toteutunut: tapahtumia 324, osallistujia 4 019.

Kirjastotoimi	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-459 324	-441 556	-433 296	98,1
TOIMINTAKATE	-459 324	-441 556	-433 296	98,1
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-459 324	-441 556	-433 296	98,1

Tunnusluvut:	Ka Suomi	Joroinen	Joroinen	Joroinen	Juva	Juva	Juva	Ranta- salmi	Ranta- salmi	Ranta- salmi
	2018	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Kirjastokäynnit /as.	9,09	10,97	11,15	11,83	11,83	10,70	11,35	12,49	13,73	13,75
Lainat /as.	15,42	15,12	15,30	15,33	17,56	16,92	17,28	19,03	18,45	18,30
Kirjastoaineistokulut €/as.	6,73	10,10	10,14	9,90	11,71	11,44	11,11	10,64	10,93	10,24
Taloudellisuusluku	1,50	1,70	1,82	1,60	1,59	1,68	1,69	1,68	1,71	1,65

Taloudellisuusluku= (henkilöstökulut + kirjastoaineistokulut) / (fyysiset käynnit + kokonaislainaus)

KANSALAIPOISTO

Palvelusuunnitelma:

Kunta ostaa kansalaisopistopalvelut Sulkavan kunnan hallinnoimalta Järvi-Saimaan kansalaisopistolta. Opisto toimii lähipalveluperiaatteella ja toteuttaa Juvan toiminta-alueella varsinaisen kansalaisopisto-opetuksen lisäksi koulutusta myyntipalveluna yrityksille, yhteisöille ja yksittäisille kuntalaisille. Opiston koulutustehtävänä on edistää alueen kaikkien väestö- ja ikäryhmien osaamista, hyvinvointia, osallisuutta ja arjessa selviytymistä.

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Laadukkaiden kansalaisopistopalvelujen järjestäminen taloudellisesti kuntalaisten tarpeet huomioiden.
2. Kansalaisopiston järjestämää opetusta toteutetaan 5 100 opetustuntia/vuosi.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Toteutunut.
2. Kansalaisopiston opetustunteja toteutettu Juvalla 5 097 tuntia.

Kansalaisopisto	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	31 691	32 900	28 872	87,8
TOIMINTAKULUT	-191 260	-205 221	-205 500	100,1
TOIMINTAKATE	-159 569	-172 321	-176 628	102,5
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-159 569	-172 321	-176 628	102,5

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Opetustunnit	4 819	4 789	5 097
Nettokustannus €/opetustunti	34,72	33,32	34,65

VAPAA-AIKATOIMI

Palvelusuunnitelma:

Harrastamisen ja omaehtoisen hyvinvoinnin edistäminen tarkoittaa aktiivista vapaa-ajan toimintaa, jossa asukkaat voivat toteuttaa itseään ja toimia osana erilaisia yhteisöjä. Kunnan vapaa-aikatoimi edistää edellä olevaa tavoitetta.

Liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset kuntalaisten liikkumiselle tarjoamalla liikunta- paikkoja sekä tukemalla terveyttä edistävää liikuntaa. Toiminnan tasolla liikunnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa kunnan alueella toimivat järjestöt, yhteisöt ja yritykset yhteistyössä kunnan kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on nuorten kasvun ja itsenäisyyden tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen. Nuorisopalveluiden vastuulla on suunnitella ja toteuttaa ennaltaehkäiseviä ja tukevia nuorisotoiminnan palveluja (mm. pienryhmä-, nuorisotila- ja etsivään nuorisotoimintaan).

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuuritoimintaa sekä ylläpitää ja kehittää Pattoin ja Partalan museoalueiden toimintaa. Lastenkulttuuri on toiminnan painopisteenä. Kulttuurijärjestöt ja muut alan toimijat ovat keskeisiä palveluiden tuottajia yhteistyössä kunnan kanssa. Elokuvia näytetään Juvan koulukeskuksen auditoriossa. Elokuvatoiminta työllistää toimintakaudellaan osittain palkattuja nuoria työntekijöitä.

Vastuuhenkilöt: Liikunnanohjaaja, nuoriso-ohjaaja ja kulttuuri- ja nuoriso-ohjaaja oman yksikkönsä osalta

Sitovat tavoitteet:

1. Vapaa-aikatoimen palveluiden ja tapahtumien markkinoinnin kehittäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
2. Järjestölähtöisen sekä vapaiden toimijaryhmien toiminnan vakiinnuttaminen ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien turvaaminen vapaa-aikapalveluiden kentässä.
3. Vapaa-aikapalveluja tarjoavien työntekijöiden osaamisen syventäminen sekä asiakaslähtöisten menetelmien (mm. mediakasvatus) käyttöön ottaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tapahtumien ja palveluiden markkinointia tehtiin yhteistyössä kunnan eri yksiköiden kesken. Lisäksi järjestöt olivat vahvasti mukana markkinoimassa yhteisiä tapahtumia. Hankkeiden kautta saatiin lisää erilaisia palveluja ja toimintoja vapaa-aikatoimen kenttään.
2. Järjestöjen sekä kirjaston kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistettiin mm. yhteisten palaverien sekä toteutettujen toimintojen kautta. Vuoden aikana toteutettiin järjestöväelle suunnatut kumppanuuspöydät sekä useita tapahtumia kuntalaisille.
3. Osittain toteutunut.

Vapaa-aikatoimi	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	255 790	218 275	282 741	129,5
TOIMINTAKULUT	-1 090 583	-1 183 126	-1 196 551	101,1
TOIMINTAKATE	-834 793	-964 851	-913 810	94,7
Poistot ja poistoeron muutos	-216 927	-219 935	-215 394	97,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 051 720	-1 184 786	-1 129 205	95,3

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärä	46 597	45 867	45 336
Kaarihallin vakiovuorojen kävijämäärä	14 000	15 500	15 500
Nuokkaritoiminnan kävijämäärä	3 888	3 069	2 724
Pattoin kävijämäärä	670	287	516
Partalan museoalueen kävijämäärä	932	689	1 106

HYVINVOINTILAUTAKUNTA YHTEENSÄ:

Hyvinvointilautakunta yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	372 269	298 168	351 509	117,9
TOIMINTAKULUT	-1 812 262	-1 876 896	-1 875 243	99,9
TOIMINTAKATE	-1 439 993	-1 578 728	-1 523 734	96,5
Poistot ja poistoeron muutos	-230 621	-219 935	-215 394	97,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 670 613	-1 798 663	-1 739 128	96,7

YMPÄRISTÖPALVELUT

YMPÄRISTÖTOIMEN HALLINTO

Palvelusuunnitelma:

Toimiala vastaa Rantasalmen, Juvan ja Sulkavan ympäristötoimen viranomaispalvelujen tuottamisesta. Ympäristötoimen toimialaan kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristönvalvonta, maa-ainesasiat sekä yksityistieasiat. Rantasalmen kunta tuottaa isäntäkuntana ympäristötoimen palvelut Rantasalmen, Juvan ja Sulkavan kunnille yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Ympäristötoimen toiminta-ajatuksena on edistää hyvää rakentamistapaa ja valvoa rakennustoimintaa määräysten ja asetusten mukaisesti. Ympäristötoimen tehtävänä on valvoa ja seurata ympäristön tilaa, ottaen huomioon kestävä kehitys sekä yksityisteiden osalta seurata ja edistää liikenneturvallisuutta sekä tehokasta tiealueiden kunnossapitoa. Lupa- ja valvonta-asioissa tulee ottaa huomioon tasapuolinen kohtelu.

Ympäristötoimen hallinnon tehtävänä on johtaa ympäristötoimialaa sekä koordinoida ympäristölautakunnan toimintaa. Ympäristöhallinnon kulut jaetaan toimialalle yleiskuluprosentilla, joka on vuonna 2019 12,15 %.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Turvataan kuntalaisille turvallinen ja viihtyisä ympäristö.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Juvalla ympäristötoimen toiminta-ajatus sekä sitovat tavoitteet ovat toteutuneet.
  - Toiminnasta vastaavat ympäristösihteeri 2,5 pv/vk, rakennustarkastaja ja ympäristötoimensihteeri kokoaikaisesti. Ympäristötoimensihteerillä on lisäksi yhteistyökuntien tieasiat kokonaisvaltaisesti hoidettavana. Lisäksi rakennustarkastaja on sijaistanut yhteistyökuntia.

YMPÄRISTÖVALVONTA

Palvelusuunnitelma:

Ympäristövalvonnan tehtävänä on myöntää tai valmistella eri ympäristölakien ja maa-aineslain mukaiset lupa-asiat. Ympäristön tilaa seurataan ja valvotaan jatkuvasti. Lakisäätöisissä lupa- ja valvonta-asioissa noudatetaan tasapuolista kohtelua koko ympäristötoimen toiminta-alueella. Ympäristövalvonnan kulut jaetaan kunnittain asukasluvun suhteessa. Rantasalmen kunnan osuus ympäristövalvonnan kokonaiskuluista on noin 28 %, Juvan osuus 51 % ja Sulkavan osuus 21 %.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Viranomaispäätöksistä mahdollisimman vähän valituksia.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Luvat ja muu viranomaistoiminta on onnistunut valmisteluissa ja päätöksenteossa. Tehdyistä päätöksistä ei ole valitettu.

Ympäristövalvonta	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	15 894	15 000	19 972	133,1
TOIMINTAKULUT	-50 844	-48 882	-48 673	99,6
TOIMINTAKATE	-34 950	-33 882	-28 701	84,7
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-34 950	-33 882	-28 701	84,7

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Voimassa olevat maa-ainesluvut; kpl	42	40	42

RAKENNUSVALVONTA**Palvelusuunnitelma:**

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä rakennus- ja toimenpideluvat sekä hyväksyä toimenpiteilmoitukset. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös valmistella rakentamiseen liittyvien poikkeuslupien lausunnot sekä myöntää toimialalle määrätty avustukset. Tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa, valvoa rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä ohjata rakennustoimintaa kestäväällä tavalla.

Rakennusvalvonnan menot jaetaan kunnittain: 75 % lupamäärien suhteessa ja 25 % asukasluvun suhteessa. Rantasalmen osuus rakennusvalvonnan kokonaiskuluista on noin 31 %, Juvan osuus 45 % ja Sulkavan osuus 24 %.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Webgis-intranet sisäverkon karttapalvelun käyttöönotto.
2. Lupapiste.fi sähköisen asioinnin käyttöasteen lisääminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Webgis-intranet karttapalvelu on otettu käyttöön Juvan kunnassa mm. hallinto-osastolla, teknisellä osastolla sekä kaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa.
2. Lupapiste.fi palvelun käyttöaste Juvalla 92 %, Rantasalmella 95 % ja Sulkavalla 64 %.

Rakennusvalvonta	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	81 537	88 000	108 781	123,6
TOIMINTAKULUT	-149 702	-142 792	-141 493	99,1
TOIMINTAKATE	-68 165	-54 792	-32 712	59,7
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-68 165	-54 792	-32 712	59,7

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Rakennus- ja toimenpideluvat; kpl	153	152	196
Toimenpideilmoitukset	50	40	46
Viralliset katselmukset, joista pöytäkirja	168	231	165

Rakennus- ja toimenpideluvat sisältävät 7 jatkoaikalupapäätöstä ja 1 maisematyöluvan.

TIEJAOSTO

YKSITYISTIEASIAT

Palvelusuunnitelma:

Tiejaosto toimii ympäristölautakunnan alaisena kolmijäsenisenä toimielimenä. Tiejaoston tehtävänä on yksityistieavustusten jakaminen, kunnossapitoon ja perusparannukseen. Samoin tiejaosto antaa kunnan suostumuksen liikennemerkkeille.

Tiejaoston tehtävistä yksityistielain mukaiset tietoimitusten suorittamiset jäävät pois.

Tiejaoston kulut jaetaan avustettavien yksityistiekilometrien suhteessa. Rantasalmen kunnan osuus yksityistieasioiden kuluista on noin 27 %, Juvan osuus 48 % ja Sulkavan osuus 25 %.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Tiekuntien osakkaiden neuvonta turhien erimielisyyksien välttämiseksi, uuden yksityistielain mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. 6.4.2019 oli uuden YksTL koulutustilaisuus Mikkelissä, johon myös tiejaoston jäsenet osallistuivat. Kunnan avustusta saaville tiekunnille on lähetetty edellä olevan koulutustiedotteen lisäksi myös muita tiedotteita uuden yksityistielain olennaisista muutoksista. Tämä tehtiin jokaisessa RJS-kunnassa. Uuden yksityistielain mukaista neuvontaa tehty viikoittain.

Yksityistieasiat	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	269	1 000	220	22,0
TOIMINTAKULUT	-10 872	-11 024	-10 506	95,3
TOIMINTAKATE	-10 603	-10 024	-10 286	102,6
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-10 603	-10 024	-10 286	102,6

YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Palvelusuunnitelma:

Yksityisteiden kunnossapito- ja peruskorjausavustukset. Kuntakohtaiset avustummäärärahat, jotka jaetaan hyväksytyjen jakoperusteiden mukaisesti, vuosittaiseen kunnossapitoon sekä peruskorjaushankkeisiin.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Avustusten jakaminen perusteiden mukaisesti niin, että ne ovat tiekuntien käytössä viimeistään kunkin vuoden lokakuussa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Juvan ja Rantasalmen kunnossapitoavustukset on jaettu 16.10.2019, Sulkavan kunnossapitoavustukset ovat jaettu 29.5.2019 kunkin kunnan avustusperusteiden mukaisesti. Perusrantamisen avusta sai Ollikkalan yt 795,56 € (vuoden 2018 päätös), Niemelän yt 635 €, Kilpola-Unijoki yt 8.946 € ja Syrjävuoren yt 1.089 €, (uusi silta). Kiiskilän yt:n siltahankkeet 2 kpl siirtyivät, kuin myös Kurkiseläntien perusrantamushanke.

Yksityistieavustukset	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-176 270	-181 365	-178 166	98,2
TOIMINTAKATE	-176 270	-181 365	-178 166	98,2
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-176 270	-181 365	-178 166	98,2

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Avustettavat km/kunnossapito	490	489	483
Kunnossapitoavustukset	167 480	165 380	164 543
Perusrantamushankkeet	1 495	9 620	11 465

Tiejaosto yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	269	1 000	220	22,0
TOIMINTAKULUT	-187 142	-192 389	-188 672	98,1
TOIMINTAKATE	-186 873	-191 389	-188 452	98,5
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-186 873	-191 389	-188 452	98,5

YMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ:

Ympäristöpalvelut yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	97 700	104 000	128 972	124,0
TOIMINTAKULUT	-387 689	-384 063	-378 837	98,6
TOIMINTAKATE	-289 989	-280 063	-249 865	89,2
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-289 989	-280 063	-249 865	89,2

TEKNISET PALVELUT

TEKNISEN TOIMEN HALLINTO

Palvelusuunnitelma:

Teknisen toimialan tehtävänä on järjestää tai tuottaa Juvan kunnan tarvitsemat tekniset palvelut Juvan kunnan voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti sekä asiakaslähtöisesti. Lisäksi toimialalla tuotetaan Juvan kunnan kaavoituspalvelut. Tekninen johtaja toimii kaavoituspalvelujen virkatehtäviensä ohella teknisen toimen toimialajohtajana sekä teknisen lautakunnan esittelijänä.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Teknisen toimialan hallinnon kulut sisältyvät toimialan yksiköiden kustannuksiin.

Sitovat tavoitteet:

1. Viihtyisän, terveellisen, turvallisen sekä laadultaan hyvän asuin-, toiminta- ja elinympäristön luominen tilaamalla palveluja Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä.
2. Vastata hallintosääntöön merkittyjen lakisääteisten tehtävien hoidosta sekä jollei muualla ole toisin määrätty, teknisen lautakunnan tehtävänä on kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden puitteissa huolehtia kunnan teknisten toimintojen tarkoituksenmukaisesta ja tuloksellisesta hoitamisesta.
3. Valvoa eri toimintoja ympäristötoimen ja teknisen yhtiön osalta.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite toteutunut.
2. Tekninen lautakunta kokoontui neljä kertaa.
3. Ympäristötoimen ja teknisen yhtiön toiminnot ennallaan. Vuoden 2019 investoinnit valmistuivat, mutta osassa kustannusarvio ylittyi.

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Teknisen lautakunnan kokoukset	6	7	4

JOUKKOLIIKENNE

Palvelusuunnitelma:

Kunnan henkilökuljetusten kilpailutus, kehittäminen ja organisointi. Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen ja koordinointi kunnan näkökulmasta.

Vastuuhenkilöt: Kuljetussihteeri ja tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Säilytetään asiointiliikenteen palvelutaso ennallaan.
2. Sujuvan ja turvallisen työmatka/koululaisliikenteen turvaaminen mm. pysäkkiverkoston avulla.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Asiointiliikenteen reitit ja palvelutaso säilytettiin ennallaan.
2. Seudullisen linja-autoliikenteen palvelutasoa on pyritty säilyttämään yhteisostoilla Pohjois-Suomen ELY:n kanssa. Omat joukkoliikennepalvelut ovat säilyneet entisellä tasolla.

Joukkoliikenne	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	247	1 000	137	13,7
TOIMINTAKULUT	-367 909	-406 186	-381 362	93,9
TOIMINTAKATE	-367 662	-405 186	-381 226	94,1
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-367 662	-405 186	-381 226	94,1

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Myydyt seutuliput	750	41	52
Myydyt työmatkaliput	71 (10-12/2017)	333	217

YHDYSKUNTASUUNNITTELU**Palvelusuunnitelma:**

Kaavoitus-, maanhankinta-, maanhallinnointi-, maanmyynti, viranomaislausuntojen antaminen, viranomaisvalmistelu ja viranhaltijapäätösten tekeminen. Lisäksi tekninen johtaja toimii yhteistyössä Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n kanssa ja vastaa sopimusvalmisteluista sekä tilausten valvonnasta yhdyskuntasuunnittelua koskevissa asioissa.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Maankäytönsuunnitelmien laatiminen sujuvan arjen asumisen mahdollistamiseksi koko kunnan alueella.
2. Kartoitetaan potentiaalisia yksityisessä omistuksessa olevien kiinteistöjen saatavuutta uusien asuinalueiden luomiseksi sekä yritystoiminnan tarpeisiin.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Uusien asuinalueiden ja matkailua palvelevien alueiden kaavoitusmahdollisuuksia tutkittiin aktiivisesti vuoden 2019 aikana. Kiinnostavia alueita löydettiin kaksi.
2. Kunnalle tarjottiin vuoden 2019 aikana kahta eri kiinteistöä hankittavaksi. Tarjous ei kuitenkaan johtanut maanhankintaan.

Yhdyskuntasuunnittelu	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	17 891	2 400	9 163	381,8
TOIMINTAKULUT	-223 879	-209 785	-207 147	98,7
TOIMINTAKATE	-205 988	-207 385	-197 984	95,5
Poistot ja poistoeron muutos	-1 670	-1 670	-1 670	100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-207 658	-209 055	-199 654	95,5

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Vuoden aikana luovutetut ja varatut tontit kunnan rakennuspaikoilta / kpl	3	5	5
Asemakaavoitetut vapaat rakennuskelpoiset AO-tontit / kpl	125	123	118
Myönnettyt rakennus- ja toimenpideluvat + toimenpideilmoitukset / kpl	132 + 35	152 + 40	196 + 46

KUNTATEKNIikka

Palvelusuunnitelma:

Palvelualue sisältää liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet sekä jätehuollon. Järvi-Saimaan Palvelut Oy vastaa liikenneväylien hoidosta kilpailuttamalla sopimukset sekä hoitaa puistot ja yleiset alueet omalla työllään. Jätehuollosta vastaa Keski-Savon Jätehuolto Oy, jonka vastuulla on laatia ja kilpailuttaa jäteenkuljetuksessa tarvittavat sopimukset.

LIIKENNEVÄYLÄT

Palvelusuunnitelma:

Huolehditaan kaavateiden ja kevyenliikenteen väylien hoidosta ammattitaitoisten urakoitsijoiden avulla. Liikenneturvallisuuden kiinnitetään erityistä huomiota ja olosuhteita pyritään parantamaan ottamalla huomioon kaikki tienkäyttäjryhmät.

Vastuuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä kuntatekniikan päällikkö ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja.

Sitovat tavoitteet:

1. Tavoitteena on liikenteen toimivuus turvallisissa olosuhteissa, onnettomuuksia 0 kpl (jotka johtuisivat kaavateiden kunnossapidon puutteista).
2. Liikenneturvallisuuden parantaminen liikenneturvallisuuskyselystä saatujen tulosten mukaisesti, niiltä osin, kun toteutusvastuu toimenpiteistä on kunnalla.
3. Katuverkon peruskorjaussuunnitelman laadinnan aloittaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. VT 14 ja Juvantien risteyksessä alkuvuonna kolari, joka johtui näkemäalueen puutteellisesta puhdistamisesta.
2. Sairaalatien ja Partalantien kohdalle Sulkavantien ylittävälle suojatielle hankittiin kevyenliikenteen turvallisuutta parantava järjestelmä.
3. Katujen ja kevyenliikenteenväylien peruskorjaussuunnitelma valmis.

PUISTOT JA YLEISET ALUEET**Palvelusuunnitelma:**

Huolehditaan puistojen ja yleisten alueiden hoidosta ja kehittämisestä sekä venepaikoista. Keskeisten viheralueiden hoitoon kiinnitetään erityistä huomiota. Puistojen ja alueiden kunnossapidon työnjohdossa toimii ammattitaitoinen puistotyönjohtaja. Puistotöihin palkataan pääasiassa työllistämistukikelpoisia työntekijöitä sekä opiskelijoita ja koululaisia etenkin kesän ajaksi.

Vastuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä kuntatekniikan päällikkö sekä puistotyönjohtaja ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Puistojen ja yleisten alueiden hoidon laatutason nosto hoitoluokituksen mukaisesti.
2. Kunnan imagon kannalta tärkeimpien ja näkyvimpien alueiden hoidon tehostaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Hoitoa tehostettiin resurssien sallimissa rajoissa kesäkaudella.
2. Sisääntuloväylien ympäristöjä ja näkemäalueita siistittiin kesän aikana.

JÄTEHUOLTO**Palvelusuunnitelma:**

Juvan kunta ostaa jätehuollon järjestämiseen ja ylläpitoon liittyvät palvelut Keski-Savon aluejätelaitokselta (liikelaitoskuntayhtymä). Keski-Savon Jätehuolto hoitaa kotitalousjätteiden keräämisen kilpailuttamisen ja organisoinnin, jätteiden käsittelyn sekä vastaa hyötyjäteteiden hoidosta ja ongelmajätehuollosta. Jätehuoltolaskutuksen hoitaa Keski-Savon Jätehuoltoyhtiö keskitetysti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Järjestetyn jätehuollon piirissä on 100 % kiinteistöistä. Jätehuollon rekisteri on ajan tasalla ja laskutus tehdään ennalta laaditun aikataulun mukaisesti.
2. Turvataan tarvittavin sopimuksin jätehuollon toimivuus etenkin kesäkaudella.
3. Ollaan aktiivisesti mukana liikelaitoskuntayhtymän toiminnassa ja kehittämisessä.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Tavoite toteutunut.
2. Uusi jätekuljetusyrittäjä aloitti syyskuun alussa. Tyhjennysvälien vakioituminen/muuttuminen sopimuskauden alussa aiheutti muutamia yhteydenottoja.
3. Aluekeräyspisteiden valvontaa parannettiin kameroilla. Uuden toimitusjohtajan valinta loppuvuonna vanhan siirtyessä eläkkeelle.

Erittely	TP 2017	TP 2018	TP 2019
TOIMINTATUOTOT			
Liikenneväylät	0	0	0
Puistot ja yleiset alueet	2 032	2 085	2 093
Hankkeet	0	0	1 721
Jätehuolto	440	1 196	440
Yhteensä	2 472	3 281	4 254
TOIMINTAKULUT			
Liikenneväylät	-249 080	-232 193	-239 194
Puistot ja yleiset alueet	-98 933	-97 886	-95 158
Hankkeet	0	0	-2 459
Jätehuolto	-386	-289	-1 070
Öljyvahinkojen jälkitorjunta	0	-156	-1 331
Yhteensä	-348 399	-330 524	-339 213
Poistot	-186 175	-191 270	-166 066
Tilikauden yli-/alijäämä	-537 046	-525 075	-501 025

Kuntatekniikka	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	3 281	3 264	4 254	130,3
TOIMINTAKULUT	-330 524	-326 783	-339 213	103,8
TOIMINTAKATE	-327 243	-323 519	-334 959	103,5
Poistot ja poistoeron muutos	-185 619	-170 490	-166 066	97,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-512 862	-494 009	-501 025	101,4

KIINTEISTÖPALVELUT

Palvelusuunnitelma:

Tekniselle johtajalle kuuluu isännöintivastuu niistä kiinteistöistä, joita ei ole annettu jonkun toisen vastuulle. Asuntojen osalta hallinnollisesta isännöinnistä vastaa Kiinteistö Oy Lammentaustan isännöitsijä. Muilta osin vuokrasopimusten laatiminen ja hallinnointi kuuluvat teknisen toimen vastuulle.

Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n tehtävänä on pitää kiinteistöt asiallisessa käyttökunnossa määrärahojen sallimissa puitteissa. Ylläpito perustuu erilliseen sopimukseen, jossa jokaiselle kiinteistölle on varattu oma budjettinsa. Yhtiö tuottaa palveluja kaikkiin kunnan ja sen tytäryhtiön omistamien kiinteistöjen ylläpitoon. Ylimääräisistä, mutta välttämättömistä, kiinteistöjen korjaustoista sovitaan erikseen.

Vastuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä kiinteistöpäällikkö ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Edistetään kunnan kiinteistökannan tehokasta ja järkevää käyttöä.
2. Kiinteistöstrategiassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen.
3. Kiinteistöjen asianmukainen, oikea-aikainen, kustannustehokas kunnossapito tai purkaminen.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Vuokralaisten siirtoja tehtiin ylläpitokulujen karsimiseksi.
2. Kiinteistöstrategiassa esitettyjä toimenpiteitä tehtiin, kiinteistöjä myytiin yhteensä 6 kpl.
3. Korjauksia ja muutostöitä toteutettiin sekä vuokralaisille että kunnan omia toimintoja varten.

Kiinteistöpalvelut	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	1 721 036	1 804 300	1 691 560	93,8
TOIMINTAKULUT	-2 151 418	-1 354 377	-1 487 534	109,8
TOIMINTAKATE	-430 383	449 923	204 026	45,3
Poistot ja poistoeron muutos	-867 780	-902 443	-938 116	104,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 298 163	-452 520	-734 090	162,2

MAA- JA METSÄTILAT**Palvelusuunnitelma:**

Säilyttää kunnan metsämaan arvo ja hoitaa metsäalueita siten, että ne voidaan luokitella jatkossakin ympäristösertifikaatilla. Kunnan metsäteiden parantamiseen ei ole tarvetta enää panostaa jatkossa aiempien vuosien tavoin. Metsänhoitosuunnitelma pidetään jatkuvasti ajan tasalla.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Säilyttää kunnan metsämaan arvo ja hoitaa metsäalueita siten, että ne voidaan luokitella jatkossakin ympäristösertifikaatilla.
2. Jatketaan kunnan metsäsuunnitelman päivittämistä yhteistyössä metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Metsien hoito hyvässä yhteistyössä Mhy Etelä-Savon kanssa jatkunut. Puukaupat kilpailutettiin keväällä.
2. Metsänhoitosuunnitelma valmistui alkuvuonna. Toimenpiteitä tehty uuden suunnitelman mukaisesti.

Maa- ja metsätilat	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	386 762	422 000	507 787	120,3
TOIMINTAKULUT	-109 094	-90 022	-106 147	117,9
TOIMINTAKATE	277 667	331 978	401 640	121,0
Poistot ja poistoeron muutos	-1 129	-1 129	-1 106	98,0
Satunnaiset erät	-131 557	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	144 981	330 849	400 534	121,1

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Hakkumäärät / m3	8 783	8 468	10 115

PALO- JA PELASTUSTOIMI SEKÄ VÄESTÖNSUOJELU

Palvelusuunnitelma:

Mikkelin kaupungin ylläpitämä Etelä-Savon Pelastuslaitos huolehtii Juvan kunnan pelastustoimen tehtävistä. Lähtökohtana on tuottaa tehostetusti turvallisuuspalveluja huolehtimalla pelastustoimelle kuuluvista onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, pelastustoiminnasta, öljyntorjunnasta ja väestönsuojelusta normaali- ja poikkeusoloissa. Pelastustoimi on tehostanut yhteistyötä kuntien kanssa varautumisessa ja kokemukset ovat olleet hyviä. Pelastuslaitos varoittaa normaaliolojen poikkeustilanteista kuntia ennakkoon. Lisäksi toimialojen varautumisryhmät kokoontuvat säännöllisesti.

Vastuhenkilö: Tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Palo- ja pelastustoimen ja väestönsuojelun kulut perustuvat voimassa oleviin sopimuksiin.

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Sopimukset toimineet ja pitäneet, ei huomautuksia toiminnassa.

Palo- ja pelastustoimi / väestönsuojelu	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-498 941	-491 743	-496 556	101,0
TOIMINTAKATE	-498 941	-491 743	-496 556	101,0
Poistot ja poistoeron muutos	0	0	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-498 941	-491 743	-496 556	101,0

TEKNISET PALVELUT YHTEENSÄ:

Tekniset palvelut yhteensä	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	2 184 736	2 290 680	2 241 388	97,8
TOIMINTAKULUT	-3 737 286	-2 936 612	-3 050 545	103,9
TOIMINTAKATE	-1 552 549	-645 932	-809 157	125,3
Poistot ja poistoeron muutos	-1 056 198	-1 075 732	-1 110 917	103,3
Satunnaiset erät	-131 557	0	0	0
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	3 958	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 740 305	-1 721 664	-1 916 116	111,3

VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Palvelusuunnitelma:

Laitos toimittaa riittävästi hyvälaatuista talousvettä kotitalouksien ja yritystoiminnan tarpeisiin. Lisäksi toiminta-ajatukseen kuuluu puhdistaa viemäriverdet voimassa olevan lainsäädännön, asetusten ja normien mukaisesti.

Vastuhenkilö: Palvelun tuottajana Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ssä vesihuoltopäällikkö ja tilaajana Juvan kunnassa tekninen johtaja

Sitovat tavoitteet:

1. Jätevedenpuhdistamon toteutustavan valitseminen.
2. Jätevedenpumppaamojen uusiminen 2-3 pumppaamon vuositahtilla

Tavoitteiden toteutuminen:

1. Hankeselvityksen laadinta yhteistyössä ELY:n kanssa lähes valmis. Lopullinen raportti vuoden 2020 puolella.
2. Pumppaamoja saneerattiin kolme kappaletta. Saneeratut pumppaamot olivat Kettula, Työntulos ja Partala.

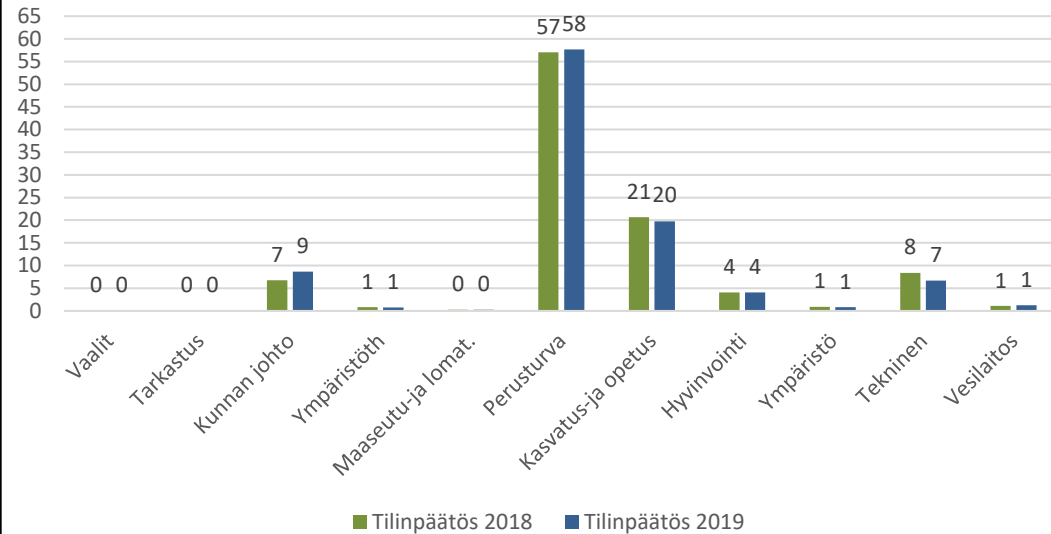
Vesi- ja viemärilaitos	TP 2018	TA 2019	TP 2019	Käyttö-%
TOIMINTATUOTOT	816 205	918 403	845 699	92,1
TOIMINTAKULUT	-484 997	-481 749	-563 383	116,9
TOIMINTAKATE	331 208	436 654	282 317	64,7
Poistot ja poistoeron muutos	-178 013	-210 270	-202 655	96,4
Rahoitus	-83 660	-85 394	-84 003	98,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	69 535	140 990	-4 341	-3,1

Tunnusluvut:	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Laskutettu puhdas vesi	291 923 m3	274 362 m3	267 341 m3
Pumpattu puhdas vesi	329 333 m3	316 864 m3	307 671 m3
Vuotovesien osuus	11,4 %	13,4 %	13,1 %
Laskutettu jätevesi	247 325 m3	236 467 m3	236 478 m3
Käsitelty jätevesi	483 623 m3	385 529 m3	326 084 m3
Vuotovedet	48,9 %	38,7 %	27,5 %

	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alkup. Talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Alkup. Talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Vaalitoiminta	18 047	0	18 047	11 385	6 662	32 760	0	32 760	22 948	-9 812
Tarkastustoiminta	19 149	0	19 149	16 614	2 535	0	0	0	2	2
Hallintopalvelut	3 350 889	-154 500	3 196 389	3 968 507	-772 118	696 568	30 000	726 568	818 767	92 199
Ympäristöterveydenhuollon palvelut	410 791	0	410 791	346 228	64 563	0	0	0	0	0
Maaseutu- ja lomatoimen palvelut	137 946	-10 000	127 946	111 221	16 725	40 895	0	40 895	43 478	2 583
Perusturvapalvelut	24 961 718	1 523 000	26 484 718	26 361 780	122 938	0	0	0	5 119	5 119
Kasvatus- ja opetuslautakunta	9 527 799	-445 000	9 082 799	9 045 950	36 849	627 892	0	627 892	725 388	97 496
Hyvinvointilautakunta	1 921 896	-45 000	1 876 896	1 875 243	1 653	298 168	0	298 168	351 509	53 341
Ympäristöpalvelut	384 063	0	384 063	378 838	5 225	96 000	8 000	104 000	128 972	24 972
Tekniset palvelut	2 936 612	0	2 936 612	3 050 545	-113 933	2 290 680	0	2 290 680	2 241 388	-49 292
Vesi- ja viemärlaitos	481 749	0	481 749	563 383	-81 634	918 403	0	918 403	845 699	-72 704
Yhteensä	44 150 659	868 500	45 019 159	45 729 693	-710 534	5 001 366	38 000	5 039 366	5 183 272	143 906
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot	0	0	0	0	0	20 500 000	-638 000	19 862 000	19 812 729	-49 271
Valtionosuudet	0	0	0	0	0	20 939 000	0	20 939 000	21 195 531	256 531
Korkotulot	0	0	0	0	0	0	0	0	1 445	1 445
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	435 394	204 000	639 394	754 417	115 023
Korkomenot	97 500	0	97 500	91 083	6 417	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	85 394	0	85 394	92 050	-6 656	0	0	0	0	0
Yhteensä	182 894	0	182 894	183 132	-238	41 874 394	-434 000	41 440 394	41 764 122	323 728
INVESTOINTIOSA										
Hallintopalvelut	305 000	500 000	805 000	997 134	-192 134	200 000	0	200 000	1 064 623	864 623
Perusturvapalvelut	15 000	0	15 000	14 138	862	0	0	0	0	0
Sivistyspalvelut	1 355 000	0	1 355 000	1 859 131	-504 131	0	0	0	225 000	225 000
Tekniset palvelut	441 000	0	441 000	227 848	213 152	0	0	0	0	0
Vesi- ja viemärlaitos	100 000	0	100 000	226 342	-126 342	0	0	0	0	0
Yhteensä	2 216 000	500 000	2 716 000	3 324 593	-608 593	200 000	0	200 000	1 289 623	1 089 623
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset										
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0	0	0	0	0	0	3 500 000	3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	2 112 704	-2 112 704	0	0	0	0	0
Lyhytaik. lainojen nostot ja maksut	0	0	0	33 500 000	-33 500 000	0	0	0	33 500 000	33 500 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0	0	0	0	0	278 454	278 454
Yhteensä	0	0	0	35 612 704	-35 612 704	0	0	0	37 278 454	37 278 454
YHTEENSÄ	46 549 553	1 368 500	47 918 053	84 850 123	-36 932 070	47 075 760	-396 000	46 679 760	85 515 470	38 835 710

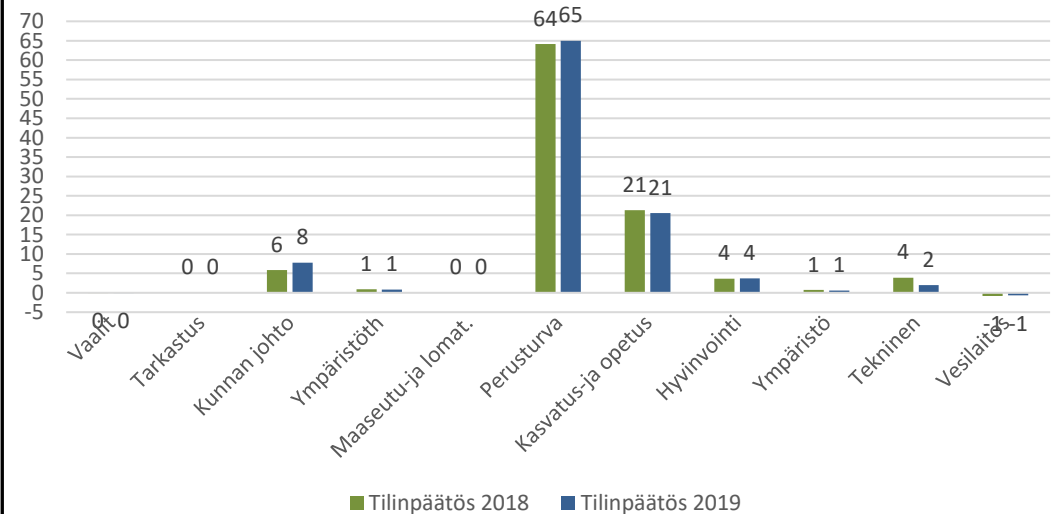

Toimintakulut 2018-2019

Toimintakulut	Tilinpäätös 2018	%-osuus	Tilinpäätös 2019	%-osuus
Vaalit	6 391	0	11 385	0
Tarkastus	14 909	0	16 614	0
Kunnan johto	3 013 880	7	3 968 507	9
Ympäristöth	376 483	1	346 228	1
Maaseutu- ja lomat.	123 645	0	111 221	0
Perusturva	25 483 740	57	26 361 780	58
Kasvatus- ja opetus	9 225 866	21	9 045 950	20
Hyvinvointi	1 812 262	4	1 875 243	4
Ympäristö	387 689	1	378 838	1
Tekninen	3 737 286	8	3 050 545	7
Vesilaitos	484 997	1	563 383	1
Yhteensä	44 667 146	100	45 729 693	100

Toimintakate 2018-2019

Toimintakate	Tilinpäätös 2018	%-osuus	Tilinpäätös 2019	%-osuus
Vaalit	-5 181	0	-11 563	0
Tarkastus	14 909	0	16 612	0
Kunnan johto	2 339 127	6	3 149 740	8
Ympäristöth	376 483	1	346 228	1
Maaseutu- ja lomat.	83 221	0	67 743	0
Perusturva	25 482 909	64	26 356 661	65
Kasvatus- ja opetus	8 474 660	21	8 320 562	21
Hyvinvointi	1 439 993	4	1 523 734	4
Ympäristö	289 989	1	249 866	1
Tekninen	1 552 549	4	809 157	2
Vesilaitos	-331 208	-1	-282 317	-1
Yhteensä	39 717 451	100	40 546 421	100

Kunnan talous lisämäärärahat huomioiden toteutui toimintakatteella mitattuna n. 0,567 milj. euroa talousarviota heikommin, mikä aiheutui arvioitua suuremmasta toimintakulujen kertymästä. Toimintatuottoja kertyi lähes budjetoidusti, mutta toimintakulut ylittivät talousarvion 609.000 eurolla.

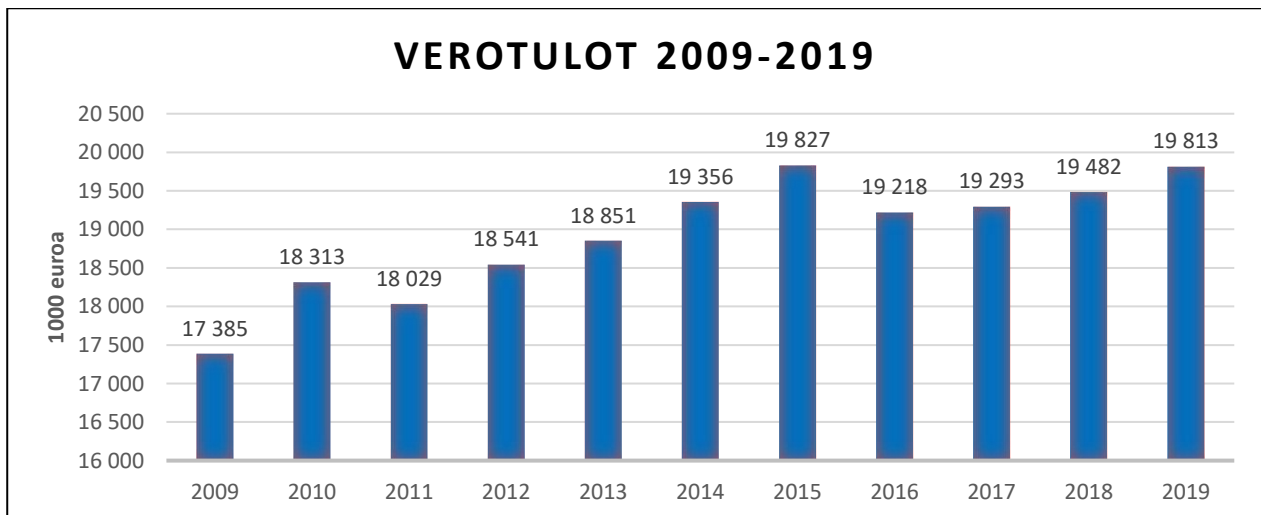
2.2.1 VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN KEHITYS

Verotulojen toteuma, yhteensä 19.812.729 euroa, ylitti budjetoidun 49.271 eurolla. Verotulokertymä on kuitenkin 331.207 euroa edellisvuotta suurempi.

Kunnallisveroa kertyi 15.733 milj. euroa (2.570 €/as), mikä on 35.500 euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Yhteisöveroa kertyi n. 2.553 milj. euroa (417 €/as.), mikä on 112,780 euroa budjetoitua vähemmän. Kiinteistöveroa kertyi 1.526 milj. euroa (249 €/as), n. 28.000 euroa budjetoitua enemmän. Yhteensä verotuloja kertyi 3.237 euroa/asukas.

Tuloveroprosentti oli 20,75; kiinteistöveroprosentit: yleinen 0,95, asunnot 0,43, vapaa-ajan asunnot 1,03, rakentamaton rakennuspaikka 2,00 ja yleishyödylliset yhteisöt 0.

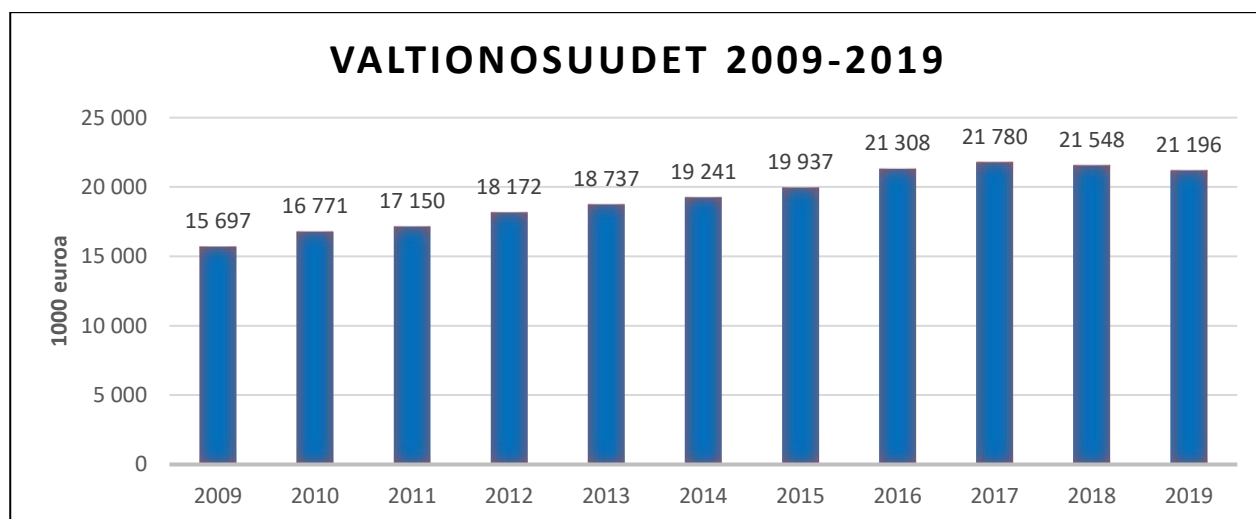
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos% 18/19
Kunnallisvero	15 787 022	15 887 121	15 443 513	15 240 079	15 563 844	15 733 501	1,09
Kiinteistövero	1 512 076	1 491 859	1 534 473	1 505 485	1 512 711	1 526 009	0,88
Yhteisövero	2 057 257	2 447 814	2 239 825	2 547 917	2 404 967	2 553 219	6,16
Yhteensä	19 356 355	19 826 794	19 217 811	19 293 481	19 481 522	19 812 729	1,70

Valtionosuuksia saatiin 21.195.531 euroa, mikä oli 256.531 euroa budjetoitua enemmän. Valtionosuuksia kertyi asukasta kohti 3.463 euroa. Valtionosuuksien kertymä oli 352.000 euroa edellisvuonna pienempi.

Valtionosuuksien kehitys (1 000 euroa):

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos% 2018/19
Valtionosuudet	14 400	14 679	16 227	16 707	16 449	16 129	-1,98
Verotulojen tasaus	4 841	5 258	5 082	5 073	5 099	5 067	-0,63
Yhteensä	19 241	19 937	21 309	21 780	21 548	21 196	-1,66

Verotulot ja valtionosuudet ovat kehittyneet seuraavasti (milj. euroa):

	Verotulot	Valtionosuudet	Yhteensä
v. 2009	17,4	15,7	33,1
v. 2010	18,3	16,8	35,1
v. 2011	18,0	17,1	35,1
v. 2012	18,5	18,2	36,7
v. 2013	18,9	18,7	37,6
v. 2014	19,3	19,3	38,6
v. 2015	19,8	19,9	39,7
v. 2016	19,2	21,3	40,5
v. 2017	19,3	21,8	41,1
v. 2018	19,5	21,5	41,0
v. 2019	19,8	21,2	41,0

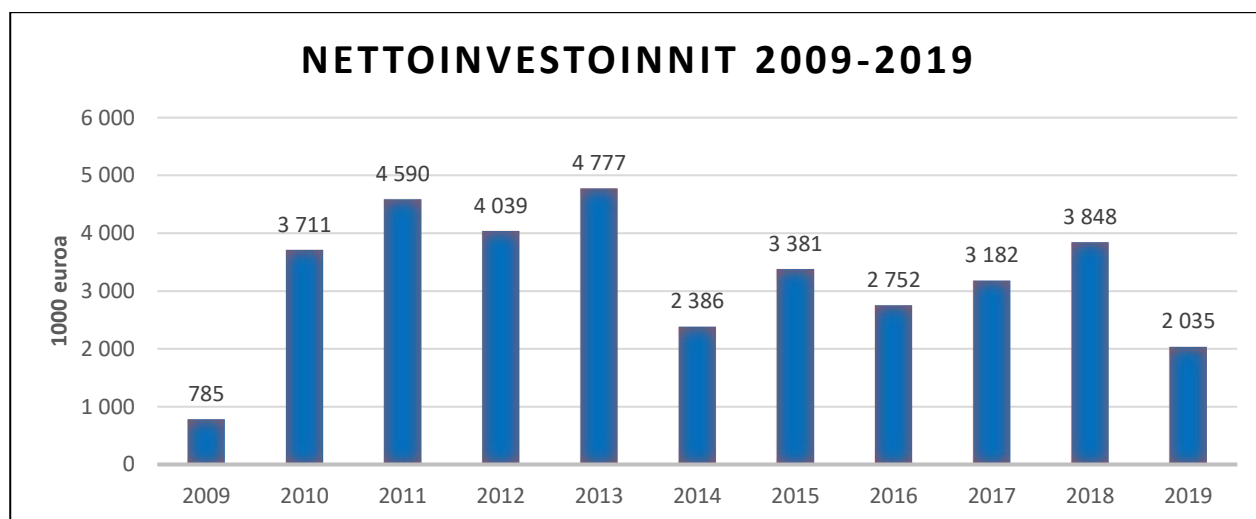
2.2.2 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointimäärärahoja oli lisämäärärahat huomioiden varattu yhteensä 2.716.000 euroa (sis. myös vesilaitoksen). Investointeihin kohdistuvia tuloja oli budjetoitu 200.000 euroa. Investointien nettototeutuma vuodelta 2019 oli 2.034.970 euroa.

Investointien toteuma budjetoituun verrattuna

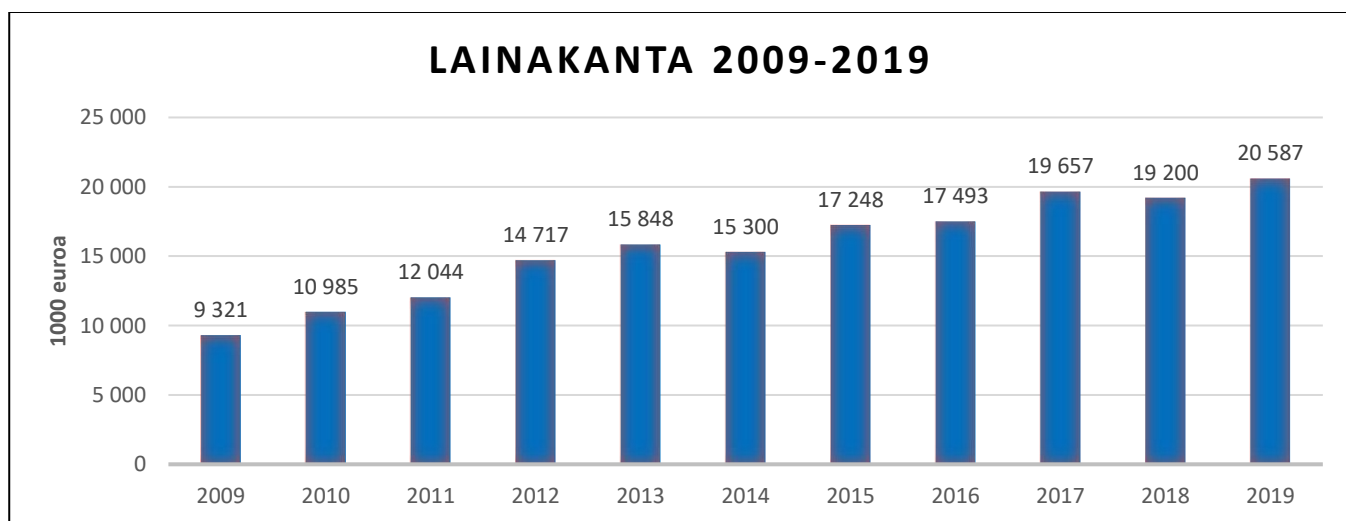
Menot yhteensä, ylitys	- 608.593 €
Saadut rahoitusosuudet, ylitys	+ 200.000 €
Muut investointitulot, ylitys	+ 864.623 €
Netto yhteensä	+ 481.030 €
- aineettomat hyödykkeet	+ 3.649 €
- maa- ja vesialueet	- 26.774 €
- rakennukset	+ 731.755 €
- kiinteät rakenteet ja laitteet	+ 54.038 €
- koneet ja kalusto	0 €
- muut aineelliset hyödykkeet	+ 862 €
- osakkeet ja osuudet	- 282.500 €
- liittymismaksut	0 €

Merkittävimmät investointihankkeet olivat Suur-Savon Op:n tilojen saneeraus kunnanvirastolle sekä Koulukampuksen liikuntahalli, joka valmistuu vuonna 2020.

2.2.3 TILINPÄÄTÖSLUKUJA VUOSILTA 2013 - 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Asukasluku 31.12.	6 683	6 619	6 540	6 424	6 334	6 227	6 121
LAINAKANTA							
1.000 euroa	15 848	15 300	17 248	17 493	19 657	19 200	20 587
euroa/asukas	2 371	2 312	2 637	2 723	3 103	3 083	3 363
LAINAHOITOKUST.							
Korkomenot							
1.000 euroa	238	247	168	162	121	87	91
KASSAVARAT JA TALLETUKSET							
1.000 euroa	1 902	478	1	1 250	3 172	570	849
euroa/asukas	285	72	157	195	501	92	139
Kassan riittävyys päiviä 31.12.	12,8	3,2	7,3	9,01	23,84	4,17	6,15
VUOSIKATE							
milj.euroa	2,040	1,446	1,824	3,432	4,022	1,708	1,035
euroa/asukas	305	218	279	534	635	274	169

2.3 Toteumavertailut

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	181.969		181.969	200.735,51	110,3
Muut suoritteiden myyntituotot	836.752		836.752	980.962,10	117,2
Myyntituotot	1.018.721		1.018.721	1.181.697,61	116,0
Maksutuotot					
Varhaiskasvatuksen maksut	208.500		208.500	218.098,16	104,6
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	35.000		35.000	42.290,00	120,8
Yhdyskuntapalvelujen maksut	97.000	8.000	105.000	131.946,75	125,7
Muut palvelumaksut	138.400		138.400	157.854,86	114,1
Maksutuotot	478.900	8.000	486.900	550.189,77	113,0
Tuet ja avustukset	370.735	30.000	400.735	454.110,88	113,3
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1.921.881		1.921.881	1.790.311,93	93,2
Muut toimintatuotot	292.726		292.726	361.262,08	123,4
Muut toimintatuotot	2.214.607		2.214.607	2.151.574,01	97,2
TOIMINTATUOTOT	4.082.963	38.000	4.120.963	4.337.572,27	105,3
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-6.182.899	218.466	-5.964.433	-5.338.654,87	89,5
Jaksetut palkat ja palkkiot	-10.500	10.500		-671.426,00	-100,0
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät		15.000	15.000	54.007,64	360,1
Palkat ja palkkiot	-6.193.399	243.966	-5.949.433	-5.956.073,23	100,1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1.917.315	35.903	-1.881.412	-1.995.722,74	106,1
Muut henkilösivukulut	-239.864	5.971	-233.893	-172.671,02	73,8
Henkilösivukulut	-2.157.179	41.874	-2.115.305	-2.168.393,76	102,5
Henkilöstökulut	-8.350.578	285.840	-8.064.738	-8.124.466,99	100,7
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-25.878.189	-1.431.500	-27.309.689	-26.933.705,99	98,6
Muiden palvelujen ostot	-7.236.179	136.736	-7.099.443	-7.248.495,86	102,1
Palvelujen ostot	-33.114.368	-1.294.764	-34.409.132	-34.182.201,85	99,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-440.340	25.974	-414.366	-404.828,52	97,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440.340	25.974	-414.366	-404.828,52	97,7
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-205.600		-205.600	-222.958,20	108,4
Avustukset yhteisöille	-792.965	114.000	-678.965	-531.276,56	78,2
Avustukset	-998.565	114.000	-884.565	-754.234,76	85,3
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-604.540	450	-604.090	-635.959,74	105,3
Muut toimintakulut	-160.519		-160.519	-1.064.618,61	663,2
Muut toimintakulut	-765.059	450	-764.609	-1.700.578,35	222,4
TOIMINTAKULUT	-43.668.910	-868.500	-44.537.410	-45.166.310,47	101,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39.585.947	-830.500	-40.416.447	-40.828.738,20	101,0
Verotulot	20.500.000	-638.000	19.862.000	19.812.728,96	99,8
Valtionosuudet	20.939.000		20.939.000	21.195.531,00	101,2

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				1.444,80	-100,0
Muut rahoitustuotot	435.394	204.000	639.394	753.007,25	117,8
Korkokulut	-97.500		-97.500	-91.082,68	93,4
Muut rahoituskulut				-6.637,19	-100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	337.894	204.000	541.894	656.732,18	121,2
VUOSIKATE	2.190.947	-1.264.500	926.447	836.253,94	90,3
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.569.667		-1.569.667	-1.608.191,10	102,5
Arvonalentumiset	-500.000	500.000			
Poistot ja arvonalentumiset	-2.069.667	500.000	-1.569.667	-1.608.191,10	102,5
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut				11.566,86	-100,0
Satunnaiset erät				11.566,86	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	121.280	-764.500	-643.220	-760.370,30	118,2
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	1.058		1.058	-460.619,82	-43536,8
Varausten muutos				475.000,00	-100,0
Varausten ja rahastojen muutokset	1.058		1.058	14.380,18	1359,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	122.338	-764.500	-642.162	-745.990,12	116,2

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Vaalit					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	32.760		32.760	22.947,80	70,0
TOIMINTAKULUT	-18.047		-18.047	-11.384,66	63,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	14.713	0	14.713	11.563,14	78,6
VUOSIKATE	14.713	0	14.713	11.563,14	78,6
TILIKAUDEN TULOS	14.713	0	14.713	11.563,14	78,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	14.713	0	14.713	11.563,14	78,6
Tilien ja hallinnon tarkastus					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT				2,44	-100,0
TOIMINTAKULUT	-19.149		-19.149	-16.613,95	86,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-19.149	0	-19.149	-16.611,51	86,7
VUOSIKATE	-19.149	0	-19.149	-16.611,51	86,7
TILIKAUDEN TULOS	-19.149	0	-19.149	-16.611,51	86,7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-19.149	0	-19.149	-16.611,51	86,7
Kunnanvaltuusto- ja hallitus					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT				2.658,25	-100,0
TOIMINTAKULUT	-651.660	124.000	-527.660	-402.307,71	76,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-651.660	124.000	-527.660	-399.649,46	75,7
VUOSIKATE	-651.660	124.000	-527.660	-399.649,46	75,7
TILIKAUDEN TULOS	-651.660	124.000	-527.660	-399.649,46	75,7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-651.660	124.000	-527.660	-399.649,46	75,7
Yleishallinto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	390.718		390.718	469.578,71	120,2
TOIMINTAKULUT	-1.520.326	-22.500	-1.542.826	-2.418.864,94	156,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.129.608	-22.500	-1.152.108	-1.949.286,23	169,2
VUOSIKATE	-1.129.608	-22.500	-1.152.108	-1.949.286,23	169,2
Poistot ja arvonalentumiset	-28.291		-28.291	-28.291,20	100,0
TILIKAUDEN TULOS	-1.157.899	-22.500	-1.180.399	-1.977.577,43	167,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.157.899	-22.500	-1.180.399	-1.977.577,43	167,5

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Elinkeinotoiminta					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	16.575		16.575	23.999,43	144,8
TOIMINTAKULUT	-419.517		-419.517	-397.742,61	94,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-402.942	0	-402.942	-373.743,18	92,8
VUOSIKATE	-402.942	0	-402.942	-373.743,18	92,8
Poistot ja arvonalentumiset	-13.062		-13.062	-13.166,45	100,8
TILIKAUDEN TULOS	-416.004	0	-416.004	-386.909,63	93,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-416.004	0	-416.004	-386.909,63	93,0
Työllisyyden hoito					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	80.700	30.000	110.700	119.618,09	108,1
TOIMINTAKULUT	-509.629	53.000	-456.629	-423.432,46	92,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-428.929	83.000	-345.929	-303.814,37	87,8
VUOSIKATE	-428.929	83.000	-345.929	-303.814,37	87,8
Poistot ja arvonalentumiset	-12.000		-12.000	-11.874,60	99,0
TILIKAUDEN TULOS	-440.929	83.000	-357.929	-315.688,97	88,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-440.929	83.000	-357.929	-315.688,97	88,2
Pakolaisten vastaanotto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	100.000		100.000	149.545,47	149,5
TOIMINTAKULUT	-100.758		-100.758	-128.233,40	127,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-758	0	-758	21.312,07	-2811,6
VUOSIKATE	-758	0	-758	21.312,07	-2811,6
TILIKAUDEN TULOS	-758	0	-758	21.312,07	-2811,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-758	0	-758	21.312,07	-2811,6
Elinkeinotoimen hankkeet ja projektit					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	108.575		108.575	53.367,36	49,2
TOIMINTAKULUT	-148.999		-148.999	-197.925,88	132,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-40.424	0	-40.424	-144.558,52	357,6
VUOSIKATE	-40.424	0	-40.424	-144.558,52	357,6
TILIKAUDEN TULOS	-40.424	0	-40.424	-144.558,52	357,6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-40.424	0	-40.424	-144.558,52	357,6

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Ympäristöterveydenhuolto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-410.791		-410.791	-346.228,40	84,3
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-410.791	0	-410.791	-346.228,40	84,3
VUOSIKATE	-410.791	0	-410.791	-346.228,40	84,3
TILIKAUDEN TULOS	-410.791	0	-410.791	-346.228,40	84,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-410.791	0	-410.791	-346.228,40	84,3
Maaseututoimi					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-64.741		-64.741	-50.151,15	77,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-64.741	0	-64.741	-50.151,15	77,5
VUOSIKATE	-64.741	0	-64.741	-50.151,15	77,5
TILIKAUDEN TULOS	-64.741	0	-64.741	-50.151,15	77,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-64.741	0	-64.741	-50.151,15	77,5
Lomatoimi					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	40.895		40.895	43.477,80	106,3
TOIMINTAKULUT	-73.205	10.000	-63.205	-61.069,46	96,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32.310	10.000	-22.310	-17.591,66	78,9
VUOSIKATE	-32.310	10.000	-22.310	-17.591,66	78,9
TILIKAUDEN TULOS	-32.310	10.000	-22.310	-17.591,66	78,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32.310	10.000	-22.310	-17.591,66	78,9
PERUSTURVAN TOIMIALA					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT				5.119,28	-100,0
TOIMINTAKULUT	-24.961.718	-1.523.000	-26.484.718	-26.361.780,14	99,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-24.961.718	-1.523.000	-26.484.718	-26.356.660,86	99,5
VUOSIKATE	-24.961.718	-1.523.000	-26.484.718	-26.356.660,86	99,5
TILIKAUDEN TULOS	-24.961.718	-1.523.000	-26.484.718	-26.356.660,86	99,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24.961.718	-1.523.000	-26.484.718	-26.356.660,86	99,5

Kasvatus- ja opetuslautakunnan hallinto

TUOSLASKELMA

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
TOIMINTATUOTOT	153.368		153.368	148.605,48	96,9
TOIMINTAKULUT	-153.368		-153.368	-148.605,48	96,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		0	
VUOSIKATE	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	0		0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	
Varhaiskasvatus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	255.300		255.300	301.891,11	118,2
TOIMINTAKULUT	-2.541.224	12.124	-2.529.100	-2.565.272,63	101,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.285.924	12.124	-2.273.800	-2.263.381,52	99,5
VUOSIKATE	-2.285.924	12.124	-2.273.800	-2.263.381,52	99,5
Poistot ja arvonalentumiset	-34.260		-34.260	-28.939,61	84,5
TILIKAUDEN TULOS	-2.320.184	12.124	-2.308.060	-2.292.321,13	99,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.320.184	12.124	-2.308.060	-2.292.321,13	99,3
Perusopetus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	215.494		215.494	255.334,48	118,5
TOIMINTAKULUT	-6.013.270	407.299	-5.605.971	-5.539.358,96	98,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5.797.776	407.299	-5.390.477	-5.284.024,48	98,0
VUOSIKATE	-5.797.776	407.299	-5.390.477	-5.284.024,48	98,0
Poistot ja arvonalentumiset	-523.542	365.000	-158.542	-161.230,24	101,7
TILIKAUDEN TULOS	-6.321.318	772.299	-5.549.019	-5.445.254,72	98,1
Varausten ja rahastojen muutokset	894		894	7.491,97	838,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6.320.424	772.299	-5.548.125	-5.437.762,75	98,0
Lukio-opetus					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	3.730		3.730	19.556,80	524,3
TOIMINTAKULUT	-819.937	25.577	-794.360	-792.712,70	99,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-816.207	25.577	-790.630	-773.155,90	97,8
VUOSIKATE	-816.207	25.577	-790.630	-773.155,90	97,8
Poistot ja arvonalentumiset	-162.845	135.000	-27.845	-38.377,29	137,8
TILIKAUDEN TULOS	-979.052	160.577	-818.475	-811.533,19	99,2
Varausten ja rahastojen muutokset	164		164	2.929,88	1786,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-978.888	160.577	-818.311	-808.603,31	98,8

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Hyvinvointilautakunnan hallinto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	46.993		46.993	39.896,94	84,9
TOIMINTAKULUT	-46.993		-46.993	-39.896,94	84,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		0	
VUOSIKATE	0	0		0	
TILIKAUDEN TULOS	0	0		0	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	
Kirjastotoimi					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-459.556	18.000	-441.556	-433.295,58	98,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-459.556	18.000	-441.556	-433.295,58	98,1
VUOSIKATE	-459.556	18.000	-441.556	-433.295,58	98,1
TILIKAUDEN TULOS	-459.556	18.000	-441.556	-433.295,58	98,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-459.556	18.000	-441.556	-433.295,58	98,1
Kansalaisopisto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	32.900		32.900	28.871,84	87,8
TOIMINTAKULUT	-222.721	17.500	-205.221	-205.499,53	100,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-189.821	17.500	-172.321	-176.627,69	102,5
VUOSIKATE	-189.821	17.500	-172.321	-176.627,69	102,5
TILIKAUDEN TULOS	-189.821	17.500	-172.321	-176.627,69	102,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-189.821	17.500	-172.321	-176.627,69	102,5
Vapaa-aikatoimi					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	218.275		218.275	282.740,54	129,5
TOIMINTAKULUT	-1.192.626	9.500	-1.183.126	-1.196.550,98	101,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-974.351	9.500	-964.851	-913.810,44	94,7
VUOSIKATE	-974.351	9.500	-964.851	-913.810,44	94,7
Poistot ja arvonalentumiset	-219.935		-219.935	-215.394,40	97,9
TILIKAUDEN TULOS	-1.194.286	9.500	-1.184.786	-1.129.204,84	95,3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.194.286	9.500	-1.184.786	-1.129.204,84	95,3
Ympäristövalvonta					

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	15.000		15.000	19.971,54	133,1
TOIMINTAKULUT	-48.882		-48.882	-48.672,52	99,6
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-33.882	0	-33.882	-28.700,98	84,7
VUOSIKATE	-33.882	0	-33.882	-28.700,98	84,7
TILIKAUDEN TULOS	-33.882	0	-33.882	-28.700,98	84,7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-33.882	0	-33.882	-28.700,98	84,7
Rakennusvalvonta					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	80.000	8.000	88.000	108.780,59	123,6
TOIMINTAKULUT	-142.792		-142.792	-141.493,48	99,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-62.792	8.000	-54.792	-32.712,89	59,7
VUOSIKATE	-62.792	8.000	-54.792	-32.712,89	59,7
TILIKAUDEN TULOS	-62.792	8.000	-54.792	-32.712,89	59,7
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-62.792	8.000	-54.792	-32.712,89	59,7
Tiejaos					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.000		1.000	220,00	22,0
TOIMINTAKULUT	-192.389		-192.389	-188.671,65	98,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-191.389	0	-191.389	-188.451,65	98,5
VUOSIKATE	-191.389	0	-191.389	-188.451,65	98,5
TILIKAUDEN TULOS	-191.389	0	-191.389	-188.451,65	98,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-191.389	0	-191.389	-188.451,65	98,5
Teknisen toimen hallinto					
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	57.716		57.716	28.487,36	49,4
TOIMINTAKULUT	-57.716		-57.716	-32.586,30	56,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-4.098,94	-100,0
VUOSIKATE	0	0		-4.098,94	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	0	0		-4.098,94	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-4.098,94	-100,0

Joukkoliikenne

TUOSLASKELMA

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
TOIMINTATUOTOT	1.000		1.000	136,51	13,7
TOIMINTAKULUT	-406.186		-406.186	-381.362,47	93,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-405.186	0	-405.186	-381.225,96	94,1
VUOSIKATE	-405.186	0	-405.186	-381.225,96	94,1
TILIKAUDEN TULOS	-405.186	0	-405.186	-381.225,96	94,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-405.186	0	-405.186	-381.225,96	94,1
Yhdyskuntasuunnittelu					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	2.400		2.400	9.163,17	381,8
TOIMINTAKULUT	-209.785		-209.785	-207.147,32	98,7
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-207.385	0	-207.385	-197.984,15	95,5
VUOSIKATE	-207.385	0	-207.385	-197.984,15	95,5
Poistot ja arvonalentumiset	-1.670		-1.670	-1.670,04	100,0
TILIKAUDEN TULOS	-209.055	0	-209.055	-199.654,19	95,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-209.055	0	-209.055	-199.654,19	95,5
Kuntatekniikka					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	3.264		3.264	4.254,03	130,3
TOIMINTAKULUT	-326.783		-326.783	-339.212,56	103,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-323.519	0	-323.519	-334.958,53	103,5
VUOSIKATE	-323.519	0	-323.519	-334.958,53	103,5
Poistot ja arvonalentumiset	-170.490		-170.490	-166.066,47	97,4
TILIKAUDEN TULOS	-494.009	0	-494.009	-501.025,00	101,4
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-494.009	0	-494.009	-501.025,00	101,4
Kiinteistöpalvelut					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	1.804.300		1.804.300	1.691.559,88	93,8
TOIMINTAKULUT	-1.354.377		-1.354.377	-1.487.533,51	109,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	449.923	0	449.923	204.026,37	45,3
VUOSIKATE	449.923	0	449.923	204.026,37	45,3
Poistot ja arvonalentumiset	-902.443		-902.443	-942.074,76	104,4
TILIKAUDEN TULOS	-452.520	0	-452.520	-738.048,39	163,1
Varausten ja rahastojen muutokset				3.958,33	-100,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-452.520	0	-452.520	-734.090,06	162,2

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Maa- ja metsätilat					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	422.000		422.000	507.787,37	120,3
TOIMINTAKULUT	-90.022		-90.022	-106.146,65	117,9
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	331.978	0	331.978	401.640,72	121,0
VUOSIKATE	331.978	0	331.978	401.640,72	121,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1.129		-1.129	-1.106,04	98,0
TILIKAUDEN TULOS	330.849	0	330.849	400.534,68	121,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	330.849	0	330.849	400.534,68	121,1
Palo- ja pelastustoimi					
TULOSLASKELMA					
TOIMINTAKULUT	-491.743		-491.743	-496.556,45	101,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-491.743	0	-491.743	-496.556,45	101,0
VUOSIKATE	-491.743	0	-491.743	-496.556,45	101,0
TILIKAUDEN TULOS	-491.743	0	-491.743	-496.556,45	101,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-491.743	0	-491.743	-496.556,45	101,0
TULOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT	4.082.963	38.000	4.120.963	4.337.572,27	105,3
TOIMINTAKULUT	-43.668.910	-868.500	-44.537.410	-45.166.310,47	101,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39.585.947	-830.500	-40.416.447	-40.828.738,20	101,0
VUOSIKATE	-39.585.947	-830.500	-40.416.447	-40.828.738,20	101,0
Poistot ja arvonalentumiset	-2.069.667	500.000	-1.569.667	-1.608.191,10	102,5
TILIKAUDEN TULOS	-41.655.614	-330.500	-41.986.114	-42.436.929,30	101,1
Varausten ja rahastojen muutokset	1.058		1.058	14.380,18	1359,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-41.654.556	-330.500	-41.985.056	-42.422.549,12	101,0

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
TUOSLASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot					
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	181.969		181.969	200.735,51	110,3
Muut suoritteiden myyntituotot	459.038		459.038	568.224,19	123,8
Myyntituotot	641.007		641.007	768.959,70	120,0
Maksutuotot					
Varhaiskasvatuksen maksut	208.500		208.500	218.098,16	104,6
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	35.000		35.000	42.290,00	120,8
Yhdyskuntapalvelujen maksut	97.000	8.000	105.000	131.946,75	125,7
Muut palvelumaksut	138.400		138.400	157.854,86	114,1
Maksutuotot	478.900	8.000	486.900	550.189,77	113,0
Tuet ja avustukset	370.735	30.000	400.735	454.110,88	113,3
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	1.742.556		1.742.556	1.612.696,73	92,5
Muut toimintatuotot	99.881		99.881	208.401,94	208,7
Muut toimintatuotot	1.842.437		1.842.437	1.821.098,67	98,8
TOIMINTATUOTOT	3.333.079	38.000	3.371.079	3.594.359,02	106,6
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Maksetut palkat ja palkkiot	-6.182.899	218.466	-5.964.433	-5.338.654,87	89,5
Jaksetut palkat ja palkkiot	-10.500	10.500		-671.426,00	-100,0
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät		15.000	15.000	54.007,64	360,1
Palkat ja palkkiot	-6.193.399	243.966	-5.949.433	-5.956.073,23	100,1
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1.917.315	35.903	-1.881.412	-1.995.722,74	106,1
Muut henkilösivukulut	-239.864	5.971	-233.893	-172.671,02	73,8
Henkilösivukulut	-2.157.179	41.874	-2.115.305	-2.168.393,76	102,5
Henkilöstökulut	-8.350.578	285.840	-8.064.738	-8.124.466,99	100,7
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-25.878.189	-1.431.500	-27.309.689	-26.933.705,99	98,6
Muiden palvelujen ostot	-6.665.620	136.736	-6.528.884	-6.682.897,81	102,4
Palvelujen ostot	-32.543.809	-1.294.764	-33.838.573	-33.616.603,80	99,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-440.340	25.974	-414.366	-404.828,52	97,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-440.340	25.974	-414.366	-404.828,52	97,7
Avustukset					
Avustukset kotitalouksille	-205.600		-205.600	-222.958,20	108,4
Avustukset yhteisöille	-792.965	114.000	-678.965	-531.276,56	78,2
Avustukset	-998.565	114.000	-884.565	-754.234,76	85,3
Muut toimintakulut					
Vuokrat	-425.215	450	-424.765	-458.344,54	107,9
Muut toimintakulut	-160.519		-160.519	-1.064.618,61	663,2
Muut toimintakulut	-585.734	450	-585.284	-1.522.963,15	260,2
TOIMINTAKULUT	-42.919.026	-868.500	-43.787.526	-44.423.097,22	101,5
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-39.585.947	-830.500	-40.416.447	-40.828.738,20	101,0
Verotulot	20.500.000	-638.000	19.862.000	19.812.728,96	99,8
Valtionosuudet	20.939.000		20.939.000	21.195.531,00	101,2

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				1.444,80	-100,0
Muut rahoitustuotot	350.000	204.000	554.000	667.612,98	120,5
Korkokulut	-97.500		-97.500	-91.082,68	93,4
Muut rahoituskulut				-6.637,19	-100,0
Rahoitustuotot ja -kulut	252.500	204.000	456.500	571.337,91	125,2
VUOSIKATE	2.105.553	-1.264.500	841.053	750.859,67	89,3
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.569.667		-1.569.667	-1.608.191,10	102,5
Arvonalentumiset	-500.000	500.000			
Poistot ja arvonalentumiset	-2.069.667	500.000	-1.569.667	-1.608.191,10	102,5
Satunnaiset erät					
Satunnaiset kulut				11.566,86	-100,0
Satunnaiset erät				11.566,86	-100,0
TILIKAUDEN TULOS	35.886	-764.500	-728.614	-845.764,57	116,1
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos	1.058		1.058	-460.619,82	-43536,8
Varausten muutos				475.000,00	-100,0
Varausten ja rahastojen muutokset	1.058		1.058	14.380,18	1359,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	36.944	-764.500	-727.556	-831.384,39	114,3

Toteumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteuma 2019 01-12	Vertailu %
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO					
MYNTITUOTOT	894.503		894.503,00	836.689,85	93,5
LIIKEVAIHTO	894.503		894.503,00	836.689,85	93,5
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	23.900		23.900,00	9.009,60	37,7
MATERIAALIT JA PALVELUT					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-300		-300,00		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-300		-300,00		
PALVELUJEN OSTOT	-477.361		-477.361,00	-562.339,96	117,8
MATERIAALIT JA PALVELUT	-477.661		-477.661,00	-562.339,96	117,7
HENKILÖSTÖKULUT					
PALKAT JA PALKKIOT	-540		-540,00		
HENKILÖSTÖSIVUKULUT					
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-80		-80,00		
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-80		-80,00		
HENKILÖSTÖKULUT	-620		-620,00		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-210.270		-210.270,00	-202.654,78	96,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-210.270		-210.270,00	-202.654,78	96,4
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-3.468		-3.468,00	-1.042,73	30,1
LIIKKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	226.384	0	226.384,00	79.661,98	35,2
MUUT RAHOITUSTUOTOT				1.409,52	-100,0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-85.394		-85.394,00	-85.394,27	100,0
MUUT RAHOITUSKULUT				-18,08	-100,0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-85.394		-85.394,00	-84.002,83	98,4
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	140.990	0	140.990,00	-4.340,85	-3,1
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	140.990	0	140.990,00	-4.340,85	-3,1
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	140.990	0	140.990,00	-4.340,85	-3,1

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteuma 2019 01-12	Vertailu %
Vesilaitos					
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO	465.851		465.851,00	414.709,21	89,0
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	400		400,00		
MATERIAALIT JA PALVELUT	-142.973		-142.973,00	-135.737,12	94,9
HENKILÖSTÖKULUT	-300		-300,00		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-146.582		-146.582,00	-140.475,72	95,8
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1.695		-1.695,00	-62,92	3,7
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	174.701	0	174.701,00	138.433,45	79,2
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	174.701	0	174.701,00	138.433,45	79,2
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	174.701	0	174.701,00	138.433,45	79,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	174.701	0	174.701,00	138.433,45	79,2
Kaukalovuori					
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO				4.591,85	-100,0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-49.200		-49.200,00	-51.515,59	104,7
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1.414		-1.414,00	-1.413,72	100,0
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-50.614	0	-50.614,00	-48.337,46	95,5
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-50.614	0	-50.614,00	-48.337,46	95,5
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-50.614	0	-50.614,00	-48.337,46	95,5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-50.614	0	-50.614,00	-48.337,46	95,5
Viemärlaitos					
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO	428.652		428.652,00	417.388,79	97,4
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	23.500		23.500,00		
MATERIAALIT JA PALVELUT	-285.488		-285.488,00	-363.825,25	127,4
HENKILÖSTÖKULUT	-320		-320,00		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-62.274		-62.274,00	-60.765,34	97,6
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1.773		-1.773,00	-979,81	55,3
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	102.297	0	102.297,00	-8.181,61	-8,0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	102.297	0	102.297,00	-8.181,61	-8,0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	102.297	0	102.297,00	-8.181,61	-8,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	102.297	0	102.297,00	-8.181,61	-8,0
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO	894.503		894.503,00	836.689,85	93,5
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	23.900		23.900,00		
MATERIAALIT JA PALVELUT	-477.661		-477.661,00	-551.077,96	115,4
HENKILÖSTÖKULUT	-620		-620,00		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-210.270		-210.270,00	-202.654,78	96,4
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-3.468		-3.468,00	-1.042,73	30,1
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	226.384	0	226.384,00	81.914,38	36,2
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	226.384	0	226.384,00	81.914,38	36,2
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	226.384	0	226.384,00	81.914,38	36,2
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	226.384	0	226.384,00	81.914,38	36,2

Toteumavertailu

EUR

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteuma 2019 01-12	Vertailu %
TULOSLASKELMA					
LIIKEVAIHTO					
MYyntituotot	894.503		894.503,00	836.689,85	93,5
LIIKEVAIHTO	894.503		894.503,00	836.689,85	93,5
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	23.900		23.900,00	9.009,60	37,7
MATERIAALIT JA PALVELUT					
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT					
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-300		-300,00		
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-300		-300,00		
PALVELUJEN OSTOT	-477.361		-477.361,00	-562.339,96	117,8
MATERIAALIT JA PALVELUT	-477.661		-477.661,00	-562.339,96	117,7
HENKILÖSTÖKULUT					
PALKAT JA PALKKIOT	-540		-540,00		
HENKILÖSTÖSIVUKULUT					
MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-80		-80,00		
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-80		-80,00		
HENKILÖSTÖKULUT	-620		-620,00		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-210.270		-210.270,00	-202.654,78	96,4
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-210.270		-210.270,00	-202.654,78	96,4
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-3.468		-3.468,00	-1.042,73	30,1
LIIKKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	226.384	0	226.384,00	79.661,98	35,2
MUUT RAHOITUSTUOTOT				1.409,52	-100,0
MUUT RAHOITUSKULUT				-18,08	-100,0
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT				1.391,44	-100,0
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	226.384	0	226.384,00	81.053,42	35,8
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	226.384	0	226.384,00	81.053,42	35,8
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	226.384	0	226.384,00	81.053,42	35,8

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
009003 Liittymismaksut / MPY-laajakaista					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTITULOT					
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI				3.648,64	-100,0
INVESTOINTITULOT				3.648,64	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	0		3.648,64	-100,0
009101 Osakekaupat (muut)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-125.000	-285.500	-410.500	-407.500,00	99,3
INVESTOINTIMENOT	-125.000	-285.500	-410.500	-407.500,00	99,3
INVESTOINNIT NETTO	-125.000	-285.500	-410.500	-407.500,00	99,3
009121 Maa- ja vesialueet (tili 1100)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-80.000		-80.000		
INVESTOINTIMENOT	-80.000		-80.000		
INVESTOINTITULOT					
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI	200.000		200.000	93.226,36	46,6
INVESTOINTITULOT	200.000		200.000	93.226,36	46,6
INVESTOINNIT NETTO	120.000	0	120.000	93.226,36	77,7
009150 Rakennusten osto / myynti					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTITULOT					
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI				967.748,37	-100,0
INVESTOINTITULOT				967.748,37	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	0		967.748,37	-100,0
009178 Kunnanvir./ liiketilojen katokset (1196)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-60.000		-60.000	-74.006,24	123,3
INVESTOINTIMENOT	-60.000		-60.000	-74.006,24	123,3
INVESTOINNIT NETTO	-60.000	0	-60.000	-74.006,24	123,3
009179 Campingin mökkien vesikatt. uusim.(1194)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-37.363,78	93,4
INVESTOINTIMENOT	-40.000		-40.000	-37.363,78	93,4
INVESTOINNIT NETTO	-40.000	0	-40.000	-37.363,78	93,4
009183 Kunnanviraston muutostyöt (1196)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
MUUT INVESTOINTIMENOT		-500.000	-500.000	-478.264,44	95,7
INVESTOINTIMENOT		-500.000	-500.000	-478.264,44	95,7
INVESTOINNIT NETTO	0	-500.000	-500.000	-478.264,44	95,7
009184 Ruokatehtaan pakkasvarasto					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT		-220.000	-220.000		
INVESTOINTIMENOT		-220.000	-220.000		
INVESTOINNIT NETTO	0	-220.000	-220.000	0	
009229 Terveyskeskuksen taidehankinnat (1195)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-14.137,89	94,3
INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-14.137,89	94,3
INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-14.137,89	94,3
009327 Liikuntahallin rakentaminen (1194)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-1.340.000		-1.340.000	-1.842.796,60	137,5
INVESTOINTIMENOT	-1.340.000		-1.340.000	-1.842.796,60	137,5
INVESTOINTITULOT					
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				225.000,00	-100,0
INVESTOINTITULOT				225.000,00	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	-1.340.000	0	-1.340.000	-1.617.796,60	120,7
009328 Esikon lämpöpumpputjärjestelmä (1199)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-11.240,00	74,9
INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-11.240,00	74,9
INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-11.240,00	74,9
009334 Puistolalan urheilualan peruskorj (1191)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT				-5.094,74	-100,0
INVESTOINTIMENOT				-5.094,74	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	0		-5.094,74	-100,0
009412 Paloaseman putkiremontti (1197)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
MUUT INVESTOINTIMENOT	-60.000	-40.000	-100.000	-92.131,67	92,1
INVESTOINTIMENOT	-60.000	-40.000	-100.000	-92.131,67	92,1
INVESTOINNIT NETTO	-60.000	-40.000	-100.000	-92.131,67	92,1
009413 Kiinteistöstrategian muk. toimet (1195)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-230.000	40.000	-190.000	-32.965,30	17,4
INVESTOINTIMENOT	-230.000	40.000	-190.000	-32.965,30	17,4
INVESTOINNIT NETTO	-230.000	40.000	-190.000	-32.965,30	17,4
009604 Liikenneturvallisuushankkeet (1191)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-18.777,74	125,2
INVESTOINTIMENOT	-15.000		-15.000	-18.777,74	125,2
INVESTOINNIT NETTO	-15.000	0	-15.000	-18.777,74	125,2
009611 Teiden / katujen peruskorjaukset (1191)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-42.490,08	85,0
INVESTOINTIMENOT	-50.000		-50.000	-42.490,08	85,0
INVESTOINNIT NETTO	-50.000	0	-50.000	-42.490,08	85,0
009623 Katuvalojen saneeraus (1192)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-45.000		-45.000	-27.836,61	61,9
INVESTOINTIMENOT	-45.000		-45.000	-27.836,61	61,9
INVESTOINNIT NETTO	-45.000	0	-45.000	-27.836,61	61,9
009641 Vehmaan alueen kehittäminen					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000		
INVESTOINTIMENOT	-30.000		-30.000		
INVESTOINNIT NETTO	-30.000	0	-30.000	0	
009645 VT5 parantaminen (1191)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT				-537,00	-100,0
INVESTOINTIMENOT				-537,00	-100,0

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Toteu- ma-%
INVESTOINNIT NETTO	0	0		-537,00	-100,0
009646 Retkisasatamien ja retkelyp. kunnostam.					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-11.000		-11.000	-13.109,31	119,2
INVESTOINTIMENOT	-11.000		-11.000	-13.109,31	119,2
INVESTOINNIT NETTO	-11.000	0	-11.000	-13.109,31	119,2
Yhteensä					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-2.116.000	-1.005.500	-3.121.500	-3.098.251,40	99,3
INVESTOINTIMENOT	-2.116.000	-1.005.500	-3.121.500	-3.098.251,40	99,3
INVESTOINTITULOT					
KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNTI	200.000		200.000	1.064.623,37	532,3
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				225.000,00	-100,0
INVESTOINTITULOT	200.000		200.000	1.289.623,37	644,8
INVESTOINNIT NETTO	-1.916.000	-1.005.500	-2.921.500	-1.808.628,03	61,9

Toteumavertailu

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteuma 2019 01-12	Vertailu %
Jätevedenpumpuamajen uusinta (1197)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-55.000		-55.000,00	-46.088,02	83,8
INVESTOINTIMENOT	-55.000		-55.000,00	-46.088,02	83,8
INVESTOINNIT NETTO	-55.000	0	-55.000,00	-46.088,02	83,8
Varaus vanhojen linjojen uusimis. (1194)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-45.000		-45.000,00	-43.028,34	95,6
INVESTOINTIMENOT	-45.000		-45.000,00	-43.028,34	95,6
INVESTOINNIT NETTO	-45.000	0	-45.000,00	-43.028,34	95,6
Vesitornin saneeraus (1196)					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT				-137.225,38	-100,0
INVESTOINTIMENOT				-137.225,38	-100,0
INVESTOINNIT NETTO	0	0		-137.225,38	-100,0
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000,00	-226.341,74	226,3
INVESTOINTIMENOT	-100.000		-100.000,00	-226.341,74	226,3
INVESTOINNIT NETTO	-100.000	0	-100.000,00	-226.341,74	226,3

2.4 Kunnan laskelmat

TULOSLASKELMA

EUR

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kunta + VL 2019	Kunta + VL 2018	Vert. %
TULOSLASKELMA			
TOIMINTATUOTOT			
Myyntituotot			
Liiketoiminnan myyntituotot	836 689,85	816 067,50	2,5
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöi	200 735,51	254 446,74	-21,1
Muut suoritteiden myyntituotot	568 224,19	452 481,60	25,6
Myyntituotot	1 605 649,55	1 522 995,84	5,4
Maksutuotot			
Sosiaalitoimen maksut	218 098,16	211 816,44	3,0
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	42 290,00	41 490,00	1,9
Yhdyskuntapalvelujen maksut	131 946,75	113 068,23	16,7
Muut palvelumaksut	157 854,86	158 766,22	-0,6
Maksutuotot	550 189,77	525 140,89	4,8
Tuet ja avustukset	463 120,48	533 938,05	-13,3
Muut toimintatuotot			
Vuokratuotot	1 612 696,73	1 714 195,15	-5,9
Muut toimintatuotot	208 401,94	100 589,49	107,2
Muut toimintatuotot	1 821 098,67	1 814 784,64	0,3
TOIMINTATUOTOT	4 440 058,47	4 396 859,42	1,0
TOIMINTAKULUT			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot			
Maksetut palkat ja palkkiot	-5 338 654,87	-5 503 703,18	-3,0
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-671 426,00	-631 709,01	6,3
Henkilöstökorvaukset, henk.korjause	54 007,64	89 214,88	-39,5
Palkat ja palkkiot	-5 956 073,23	-6 046 197,31	-1,5
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-1 995 722,74	-1 937 629,13	3,0
Muut henkilösivukulut	-172 671,02	-186 332,39	-7,3
Henkilösivukulut	-2 168 393,76	-2 123 961,52	2,1
Henkilöstökulut	-8 124 466,99	-8 170 158,83	-0,6
Palvelujen ostot			
Asiakaspalvelujen ostot	-26 933 705,99	-26 128 674,26	3,1
Muiden palvelujen ostot	-7 245 237,77	-7 901 814,66	-8,3
Palvelujen ostot	-34 178 943,76	-34 030 488,92	0,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-404 828,52	-480 051,81	-15,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-404 828,52	-480 051,81	-15,7
Avustukset			
Avustukset kotitalouksille	-222 958,20	-210 363,12	6,0
Avustukset yhteisöille	-146 986,21	-172 368,21	-14,7
Avustukset liikelaitoksille	-384 290,35	-410 701,88	-6,4
Avustukset	-754 234,76	-793 433,21	-4,9
Muut toimintakulut			
Vuokrat	-458 722,97	-446 039,88	2,8
Muut toimintakulut	-1 065 282,91	-194 137,55	448,7
Muut toimintakulut	-1 524 005,88	-640 177,43	138,1
TOIMINTAKULUT	-44 986 479,91	-44 114 310,20	2,0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ			
Verotulot	19 812 728,96	19 481 521,61	1,7

TULOSLASKELMA

EUR

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kunta + VL 2019	Kunta + VL 2018	Vert. %
Valtionosuudet	21 195 531,00	21 547 580,00	-1,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 444,80	1 444,80	
Muut rahoitustuotot	669 022,50	488 373,18	37,0
Korkokulut	-91 082,68	-86 809,68	4,9
Muut rahoituskulut	-6 655,27	-6 712,30	-0,8
Rahoitustuotot ja -kulut	572 729,35	396 296,00	44,5
VUOSIKATE	1 034 567,87	1 707 946,83	-39,4
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 810 845,88	-1 677 305,41	8,0
Kertaluonteiset poistot		-62 490,26	-100,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 810 845,88	-1 739 795,67	4,1
Satunnaiset erät			
Satunnaiset kulut	11 566,86	-131 557,00	-108,8
Satunnaiset erät	11 566,86	-131 557,00	-108,8
TILIKAUDEN TULOS	-764 711,15	-163 405,84	368,0
Varausten ja rahastojen muutokset			
Poistoeron muutos	-460 619,82	10 421,85	-4519,8
Varausten muutos	475 000,00		100,0
Varausten ja rahastojen muutokset	14 380,18	10 421,85	38,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-750 330,97	-152 983,99	390,5

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kunta + VL 2019	Kunta + VL 2018
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 034 567,87	1 707 946,83
SATUNNAISET ERÄT		-131 557,00
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		
Muut tulorahoit. korjauserät	813 081,67	-9 492,04
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	813 081,67	-9 492,04
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 847 649,54	1 566 897,79
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-3 324 593,14	-3 957 069,88
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	225 000,00	
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TUL		
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	1 064 623,37	109 443,96
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIOT	-813 081,67	9 492,04
PYS. VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV.TUL	251 541,70	118 936,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 848 051,44	-3 838 133,88
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 000 401,90	-2 271 236,09
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	3 500 000,00	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 112 704,37	-1 957 340,42
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		1 500 000,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET	1 387 295,63	-457 340,42
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUU	3,49	21,26
SAAMISTEN MUUTOS	587 846,19	-265 473,96
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-696 289,57	392 746,88
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-108 439,89	127 294,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 278 855,74	-330 046,24
RAHAVAROJEN MUUTOS	278 453,84	-2 601 282,33
KASSAVARAT 31.12.	848 746,56	570 292,72
KASSAVARAT 1.1.	570 292,72	3 171 575,05
RAHAVAROJEN MUUTOS	278 453,84	-2 601 282,33

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kunta +VL 2019	Kunta + VL 2018
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	226.291,51	271.429,94
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9.222.686,60	9.315.912,96
Rakennukset	26.927.368,47	27.759.824,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5.055.055,63	5.252.192,04
Koneet ja kalusto	55.877,50	91.977,43
Muut aineelliset hyödykkeet	79.524,10	65.386,21
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki		
Keskeneräiset hankinnat	1.664.644,87	646.534,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki	1.664.644,87	646.534,50
Aineelliset hyödykkeet	43.005.157,17	43.131.827,97
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Kuntayhtymäosuudet	2.249.465,12	2.249.465,12
Osakkeet ja osuudet osak.ja omist.y	3.169.099,99	3.064.099,99
Muut osakkeet ja osuudet	17.844.796,51	17.542.296,51
Osakkeet ja osuudet	23.263.361,62	22.855.861,62
Liittymismaksut	124.460,73	124.460,73
Muut lainasaamiset	1.036.620,16	1.036.620,16
Sijoitukset	24.424.442,51	24.016.942,51
PYSYVÄT VASTAAVAT	67.655.891,19	67.420.200,42
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	146.761,81	140.208,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	146.761,81	140.208,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	52.500,00	67.500,00
Pitkäaikaiset saamiset	52.500,00	67.500,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	617.239,05	1.051.811,38
Lainasaamiset	15.000,00	7.500,00
Muut saamiset	232.626,82	363.060,10
Siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	268,79	
Muut siirtosaamiset	216.704,93	182.751,19
Siirtosaamiset	216.973,72	182.751,19
Lyhytaikaiset saamiset	1.081.839,59	1.605.122,67
Saamiset	1.134.339,59	1.672.622,67
Rahat ja pankkisaamiset	848.746,56	570.292,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1.983.086,15	2.242.915,39
VASTAAVAA	69.785.739,15	69.803.324,09

TASE

EUR

Ulkoinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Kunta +VL 2019	Kunta + VL 2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24.065.744,01	24.065.744,01
Arvonkorotusrahasto	15.687.976,00	15.687.976,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5.079.911,09	5.232.895,08
Tilikauden yli-/alijäämä	-750.330,97	-152.983,99
OMA PÄÄOMA	44.083.300,13	44.833.631,10
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	597.858,55	137.238,73
Vapaaehtoiset varaukset	225.000,00	700.000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	822.858,55	837.238,73
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	41.500,00	41.500,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	146.761,81	140.208,28
Muut toimeksiantojen pääomat	24,75	21,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	188.286,56	181.729,54
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	10.277.369,64	9.048.487,33
Lainat julkisyhteisöiltä	164.223,29	213.769,28
Muut velat	1.146.947,30	1.127.888,24
Pitkäaikainen	11.588.540,23	10.390.144,85
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksi	10.096.117,68	9.888.972,67
Lainat julkisyhteisöiltä	49.546,02	48.731,70
Saadut ennakot	2.604,00	3.720,00
Ostovelat	1.249.003,45	1.399.535,20
Muut velat	776.367,62	972.045,85
Siirtovelat		
Siirtyvät korot	35.427,65	38.080,98
Lomapalkkajaksotus	653.481,57	664.074,57
Valtionosuusennakot	201.557,63	100.403,67
Muut siirtovelat	38.648,06	445.015,23
Siirtovelat	929.114,91	1.247.574,45
Lyhytaikainen	13.102.753,68	13.560.579,87
VIERAS PÄÄOMA	24.691.293,91	23.950.724,72
VASTATTAVAA	69.785.739,15	69.803.324,09

2.5 Vesilaitoksen laskelmat

T o t e u t u m a t

EUR

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
TULOSLASKELMA		
LIIKEVAIHTO		
MYYNTITUOTOT	836.689,85	816.067,50
LIIKEVAIHTO	836.689,85	816.067,50
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	9.009,60	137,58
MATERIAALIT JA PALVELUT		
PALVELUJEN OSTOT	-562.339,96	-480.500,59
MATERIAALIT JA PALVELUT	-562.339,96	-480.500,59
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-202.654,78	-178.013,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-202.654,78	-178.013,00
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-1.042,73	-4.496,13
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	79.661,98	153.195,36
MUUT RAHOITUSTUOTOT	1.409,52	1.734,33
MUUT RAHOITUSKULUT	-18,08	-0,02
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	1.391,44	1.734,31
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	81.053,42	154.929,67
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	81.053,42	154.929,67
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	81.053,42	154.929,67

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
6300 RAHOITUSLASKELMA		
6310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINN		
6315 TULORAHOITUS		
6320 LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	79.661,98	153.195,36
6321 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	202.654,78	178.013,00
6322 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1.391,44	1.734,31
6315 TULORAHOITUS	283.708,20	332.942,67
6350 INVESTOINNIT		
6355 KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-226.341,74	-688.632,08
6350 INVESTOINNIT	-226.341,74	-688.632,08
6310 KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINN	57.366,46	-355.689,41
6400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA		
6480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
6485 LYHYTAIK.SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	34.793,07	-86.389,81
6486 KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK. VELK	89.987,93	-57.097,78
6480 MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	124.781,00	-143.487,59
6400 RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	124.781,00	-143.487,59
6490 KASSAVAROJEN MUUTOS	182.147,46	-499.177,00
6500 KASSAVARAT 31.12.	514.681,93	332.534,47
6501 KASSAVARAT 1.1.	332.534,47	831.711,47
6502 KASSAVAROJEN MUUTOS	182.147,46	-499.177,00

Tase
Alkusaldo, kauden saldo, vuoden alusta
01.01.2019 - 31.12.2019

EUR

Ulkoinen

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
TASE (v.2000)			
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	26.596,83	-9.384,48	17.212,35
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
MAA- JA VESIALUEET	59.400,97		59.400,97
RAKENNUKSET		720.995,22	720.995,22
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAIT	2.862.593,02	-85.763,70	2.776.829,32
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER.H	633.278,09	-602.160,08	31.118,01
AINEELLISET HYÖDYKKEET	3.555.272,08	33.071,44	3.588.343,52
PYSYVÄT VASTAAVAT	3.581.868,91	23.686,96	3.605.555,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
SAAMISET			
LYHYTAIKAISET SAAMISET			
MYYNTISAAMISET	235.265,17	-4.966,63	230.298,54
MUUT SAAMISET	67.664,38	-38.836,04	28.828,34
SIIRTOSAAMISET (1a)			
MUUT SIIRTOSAAMISET		9.009,60	9.009,60
SIIRTOSAAMISET (1a)		9.009,60	9.009,60
LYHYTAIKAISET SAAMISET	302.929,55	-34.793,07	268.136,48
SAAMISET	302.929,55	-34.793,07	268.136,48
RAHAT JA PANKKISAAMISET	332.534,47	182.147,46	514.681,93
VAIHTUVAT VASTAAVAT	635.464,02	147.354,39	782.818,41
VASTAAVAA	4.217.332,93	171.041,35	4.388.374,28

Tase

Alkusaldo, kauden saldo, vuoden alusta

EUR

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
JÄÄNNÖSPÄÄOMA/PERUSPÄÄOMA	1.423.237,79		1.423.237,79
EDELLISTEN TILIK:N YLI-/ALI	1.664.106,44		1.664.106,44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		81.053,42	81.053,42
OMA PÄÄOMA	3.087.344,23	81.053,42	3.168.397,65
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN			
MUUT VELAT	1.127.888,24	19.059,06	1.146.947,30
PITKÄAIKAINEN	1.127.888,24	19.059,06	1.146.947,30
LYHYTAIKAINEN			
OSTOVELAT	2.061,82	59.421,47	61.483,29
MUUT VELAT	38,64	11.507,40	11.546,04
LYHYTAIKAINEN	2.100,46	70.928,87	73.029,33
VIERAS PÄÄOMA	1.129.988,70	89.987,93	1.219.976,63
VASTATTAVAA	4.217.332,93	171.041,35	4.388.374,28

	2019	2018
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	32 630 888,13	31 710 250,06
Toimintakulut	-72 191 046,46	-70 030 263,46
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	67 195,79	152 821,18
Toimintakate	-39 492 962,54	-38 167 192,22
Verotulot	19 755 280,33	19 424 864,74
Valtionosuudet	21 195 531,00	21 547 580,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 827,84	5 468,41
Muut rahoitustuotot	698 292,24	518 466,20
Korkokulut	-240 287,16	-197 497,48
Muut rahoituskulut	-11 450,28	-33 795,31
Rahoitustuotot ja -kulut	451 382,64	292 641,82
Vuosikate	1 909 231,43	3 097 894,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 895 538,21	-2 721 468,48
Arvonalentumiset		-9 775,32
Poistot ja arvonalentumiset	-2 895 538,21	-2 731 243,80
Satunnaiset erät	11 635,98	-114 612,10
Tilikauden tulos	-974 670,80	252 038,44
Tilinpäätössiirrot	3 939,12	-18 314,15
Vähemmistöosuudet	206,76	-1 162,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-970 524,92	232 561,68

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24 065 744,01	24 065 744,01
Arvonkorotusrahasto	15 687 976,00	15 687 976,00
Muut omat rahastot	1 074 798,46	1 074 798,46
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	3 834 018,03	3 760 505,04
Tilikauden yli-/alijäämä	-970 524,94	232 561,68
OMA PÄÄOMA	43 692 011,56	44 821 585,19
VÄHEMMISTÖOSUUDET	47 603,26	47 832,78
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	496 579,43	441 061,01
PAKOLLISET VARAUKSET	496 579,43	441 061,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	238 259,64	376 722,04
Lahjoitusrahastojen pääomat	151 141,20	144 418,22
Muut toimeksiantojen pääomat	8 448,89	9 416,16
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	397 849,73	530 556,42
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	20 160 640,18	17 428 194,75
Lainat julkisyhteisöiltä	1 459 197,91	1 797 601,71
Lainat muilta luotonantajilta		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 153 039,92	1 126 616,17
Pitkäaikainen	22 772 878,01	20 352 412,63
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 456 495,99	12 342 368,85
Lainat julkisyhteisöiltä	338 403,30	334 671,70
Saadut ennakot	87 203,24	111 952,16
Ostovelat	2 949 274,99	3 086 786,98
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 063 034,48	1 207 637,48
Siirtovelat	2 971 313,66	3 358 799,25
Lyhytaikainen	19 865 725,66	20 442 216,42
VIERAS PÄÄOMA	42 638 603,67	40 794 629,05
VASTATTAVAA	87 272 647,65	86 635 664,45

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 909 231,43	3 097 894,34
SATUNNAISET ERÄT	69,12	-114 612,10
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT		
PAKOLLISET VARAUKSET	55 518,42	-115 286,30
MUUT OIKAISUT	794 690,21	-19 659,41
OPN:N MUUTOS (OSAKKUUSYHT. KY:T)	-49 053,79	-143 276,50
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	801 154,84	-278 222,21
TOIMINNAN RAHAVIRTA	2 710 455,39	2 705 060,03
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-5 870 469,23	-6 290 083,60
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	264 376,31	32 757,33
PYS.VASTAAVIEN HYÖD:N MYYNTITULOT		
PYS. VASTAAVIEN VARS.MYYNTITULOT	1 310 162,61	121 131,41
PYS. VASTAAVIEN MYYNTIVOITOT	-812 832,21	10 114,73
PYS.VASTAAVIEN HYÖD:N MYYNTITULOT	497 330,40	131 246,14
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 108 762,52	-6 126 080,13
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 398 307,13	-3 421 020,10
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	1 035 681,43	1 036 620,16
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	8 127,43	8 067,43
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	1 043 808,86	1 044 687,59
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 539 971,27	1 062 573,02
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-2 915 417,08	-2 810 157,07
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-149 274,01	842 751,09
LAINAKANNAN MUUTOKSET	1 475 280,18	-904 832,96
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	9 450,54	-19 579,06
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS	-785,92	1 518,26
VAIHTO-OMAIKUUDEN MUUTOS	1 421,09	-8 518,47
SAAMISTEN MUUTOS	1 052 673,89	-882 742,83
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUT	-853 381,42	408 449,69
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	199 927,64	-481 293,35
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA	2 728 467,22	-361 017,78
RAHAVAROJEN MUUTOS	330 160,09	-3 782 037,88
RAHAVARAT 31.12.	1 843 097,84	1 512 937,75
RAHAVARAT 1.1.	1 512 937,75	5 294 975,63
RAHAVAROJEN MUUTOS	330 160,09	-3 782 037,88

Ulkoinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	2019	2018
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	303 132,13	282 173,26
Muut pitkävaikutteiset menot	209 557,72	214 779,35
Aineettomat hyödykkeet	512 689,85	496 952,61
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	9 585 198,62	9 682 374,44
Rakennukset	41 470 832,76	38 966 151,30
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 618 007,19	5 715 190,59
Koneet ja kalusto	896 810,86	787 541,27
Muut aineelliset hyödykkeet	133 368,58	117 050,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 360 329,88	3 675 697,18
Aineelliset hyödykkeet	60 064 547,89	58 944 005,65
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	1 706 565,27	1 851 943,06
Muut osakkeet ja osuudet	17 887 299,88	17 582 509,38
Muut lainasaamiset	160 567,91	159 629,18
Muut saamiset	198 452,32	195 823,29
Sijoitukset	19 952 885,38	19 789 904,91
PYSYVÄT VASTAAVAT	80 530 123,12	79 230 863,17
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	196 759,64	335 222,05
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	149 918,87	143 377,25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	346 678,51	478 599,30
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	166 934,43	168 355,51
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	52 500,00	67 500,00
Siirtosaamiset	182,34	161,08
Pitkäaikaiset saamiset	52 682,34	67 661,08
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 257 741,95	3 033 270,46
Lainasaamiset	15 291,65	7 706,95
Muut saamiset	586 583,90	741 735,75
Siirtosaamiset	1 473 513,91	1 394 534,48
Lyhytaikaiset saamiset	4 333 131,41	5 177 247,64
Saamiset	4 385 813,75	5 244 908,72
Rahat ja pankkisaamiset	1 843 097,84	1 512 937,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 395 846,02	6 926 201,98
VASTAAVAA	87 272 647,65	86 635 664,45

3. LIITETIEDOT

3. 1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 11. suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien hankintamenot ja muut pitkävaikutteiset menot on jaksotettu poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijopitukset on merkitty taseessa hankintameno, tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Kunnalla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon, tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Kunnalla on kolmen (3) vuoden mittainen koronvaihtosopimus OP Yrityspankki Oyj:n kanssa. Koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisen lainan kiinteään koron vaihtuvaan korkoon. Sopimus alkoi 17.10.2017 (1.714.288 euroa) ja on voimassa 17.10.2020 saakka. Tämän jälkeen vaihtuva korko sidotaan kiinteään korkoon (5,4 milj. euroa) 10 vuoden ajaksi.

Muiden jaksotusten perusteet

Pitkäaikaisten lainojen v. 2020 lyhennykset on siirretty lyhytaikaisiin lainoihin, lainojen lyhennysten tileille. Lainojen korot on jaksotettu 31.12.2019 saakka.

Myyntireskontra on suljettu 14.02.2020.

Vesilaskutuksessa on tehty joulukuussa arviolaskutus 31.12.2019 saakka.

Vuodelle 2019 kuuluvat reskontran ulkopuoliset myyntisaatavat on kirjattu siirtosaamisiin.

Kunnan ja vesilaitoksen ostoreskontra on suljettu 12.2.2020.

Vuodelle 2018 kuuluvat reskontran ulkopuoliset ostovelat on kirjattu siirtovelkoihin.

Vakuutusmaksujen normaali kausi on 1.1. - 31.12.

Palkat on maksettu 31.12.2019 saakka. Poikkeuksena työvuorosuunnitteluohjelma Titanian mukaiset erilliskorvaukset, jotka on maksettu 01.12.2019 saakka.

Lomapalkkavelan muutos on kirjattu tilinpäätöksessä jaksotettuihin palkkoihin ja jaksotettuihin sosiaalikuluihin menoksi ja taseen siirtovelkoihin lisäykseksi Populus-palkanlaskentaohjelmasta A-tilin mukaisesti tuotettujen listausten perusteella.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Lomapalkka- ja lomarahavelka sivukuluineen	653 481,57	664 074,57
Muita jaksotettuja henkilöstömenoja	0,00	0,00
Jaksotetut henkilöstömenot yhteensä	653 481,57	664 074,57

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

Taseen esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

- 3) **Oikaisu edellisen tilikauden tietoihin**
Ei ilmoitettavaa
- 4) **Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus**
Ei ilmoitettavaa.
- 5) **Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset**
Ei ilmoitettavaa

3. 2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksen on yhdistelty kunnan kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitaseeseen yhdisteltyjen yhteisöjen tilinpäätökset on laadittu olennaisimmilta osiltaan samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita noudattaen kuin kunnan tilinpäätös.

Oman pääoman jatkuvuus

2019 tilinpäätöseen merkityt edellisten tilikausien sekä tilikauden tulos jatkuvat muuttumattomina, lukuunottamatta:

		<u>Kunnan osuus:</u>
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen ky	-82 689	tilinpäätösluvut 31.12.18 muuttuneet kunnalle lähetettyjen tietojen jälkeen
Vaalijalan ky	11 618	tilinpäätösluvut 31.12.18 muuttuneet kunnalle lähetettyjen tietojen jälkeen
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	-88 000	osingonjako v:lta 2018
	<u>-159 071</u>	

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Tytäryhteisöjen ja kunnan keskinäiset velat ja saamiset sekä keskinäiset ostot ja myynnit ja tytäryhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu täysimääräisinä.

Kuntayhtymien ja kunnan keskinäiset velat ja saamiset sekä keskinäiset ostot ja myynnit on eliminoitu omistussuhteiden suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistus on eliminoitu kokonaan.

Hasamäki Oy:n ja kunnan omistuksen keskinäisessä eliminoinnissa peruspääomana on huomioitu vain osakepääoma.

Kunnan ja sen jäsenkuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Tytäryhteisöjen vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta muiden kuin kunnan omistussuhteiden mukaisessa suhteessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konserniyhteisöjen poistosuunnitelmat poikkeavat jonkin verran toisistaan. Kaikkien kuntayhtymien osalta sumu-poistot perustuvat kuitenkin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeeseen suunnitelman mukaisista poistoista. Tytäryhteisöjen kirjanpidossa tehdyt poistot aikaisemmilta vuosilta on oikaistu kunnan sumupoistojen mukaisiksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuodesta 2015 alkaen jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli- tai alijäämään sekä konsernitaseeseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Muutokset konsernin rakenteessa

Ei muutoksia v. 2019.

Konserniin kuuluvan RaJuPuSu-hallin tilikausi päättyy aina 30.6.

4. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6) Toimintatuottojen erittely

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Yleishallinto	731	804	539	565
Perusturva	25 569	24 583	5	1
Sivistystoimi	883	955	883	957
Yhdyskuntapalvelut	4 085	4 238	1 659	1 671
Muut palvelut				
Maa- ja metsätilat	508	363	508	387
Vesilaitos	855	768	846	816
Toimintatuotot yhteensä	32 631	31 710	4 440	4 397

Toimintatuotot lajeittain				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Myyntituotot valtiolta			93	17
Myyntituotot kunnilta			104	237
Myyntituotot kuntayhtymiltä			25	26
Liiketoiminnan myyntituotot			1 272	1 122
Muut myyntituotot			112	121
Maksutuotot			550	525
Tuet ja avustukset			463	534
Muut toimintatuotot			1 821	1 815
Toimintatuotot yhteensä	32 631	31 710	4 440	4 397

7) Verotulojen erittely	Juvan kunta	
	2019	2018
(1000€)		
Kunnan tulovero	15 734	15 564
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 553	2 405
Kiinteistövero	1 526	1 513
Muut verotulot	0	0
Verotulot yhteensä	19 813	19 482

8) Valtionosuuksien erittely	Juvan kunta	
	2019	2018
(1000€)		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 799	16 989
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	5 067	5 099
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-671	-540
Valtionosuudet yhteensä	21 195	21 548

9) Palvelujen ostojen erittely	Juvan kunta	
	2019	2018
(1000€)		
Asiakaspalvelujen ostot	26 934	26 128
Muiden palvelujen ostot	7 245	7 902
Palvelujen ostot yhteensä	34 179	34 030

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eirteltyinä**
 Ei ilmoitettavaa

11) **Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista**

Suunnitelmapoistojen pohjana on pysyvien vastaavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintameno. Hyödykkeen hankintamenuon luetaan pääsääntöisesti sen hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet menot. Suunnitelmapohjassa käytettävään hankintamenuon ei lueta arvonalisäveroä. Hankintamenuon vähennykseksi kirjataan valtionosuus, investointiavustus tai muu rahoitusosuus. Edellä mainitun poistonalaisen hankintamenuon on oltava vähintään 10.000 euroa.

Poistoajat:

Pysyviin vastaaviin kuuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan vaikutusaikanaan. Vaikutusajalla tarkoitetaan hyödykkeen taloudellista pitoaikaa, aikaa jona siitä ennakoidaan saatavan hyötyä kunnan palvelujen tuottamisessa. Poistomenetelmä on tasapoisto.

	Poisto- menetelmä	Poisto- aika / v
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	5
Muut	Tasapoisto	5
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat		
Asuinrakennukset	Tasapoisto	45
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	40
tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	30
Muut rakennukset	Tasapoisto	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	20
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	10
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15
Johtoverkostot	Tasapoisto	30
Muut kiinteät koneet ja laitteet	Tasapoisto	10
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	Tasapoisto	5
Muut koneet ja kalusto	Tasapoisto	5
Sairaala-, ja terveydenhuolto yms. Laitteet	Tasapoisto	10
Muut aineelliset hyödykkeet		
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

Poistosuunnitelma on tarkistettu viimeksi 8.11.2010.

Arvon alentumiset

Vuoden 2019 tilinpäätökseen ei sisälly arvonalentumisia.

12) Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 1.1	341	456		
Lisäykset tilikaudella	56	0		
Vähennykset tilikaudella	0	-115		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu 31.12.	397	341	0	0
Kaatopaikan jäkihoito 1.1.	100	100		
Lisäykset tilikaudella	0	0		
Vähennykset tilikaudella	0	0		
Kaatopaikan jäkihoito 1.1.	100	100	0	0
	497	441	0	0

13) **Olennaiset muihin toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja olennaiset muihin toimintakuluihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot**

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot (1000€)				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	35	17	35	17
Muut myyntivoitot	49	1	49	0
Myyntivoitot yhteensä	84	18	84	17
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappio	69	6	69	6
Muut myyntitappiot	828	1	828	1
Myyntitappiot yhteensä	897	7	897	7
Netto	-813	11	-813	10

14) **Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät**

Satunnaiset tuotot ja kulut (1000€)				
	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Itä-Suomen Pähdehuollon ky	0	17	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	17	0	0
Satunnaiset kulut				
v.2016 alaskirjatus kiinteistön poistot 2017-2019	-12	0	-12	0
Osk. Metsäliitto, oikeudenkäyntikulut	0	54	0	54
Stora Enso, oikeudenkäyntikulut	0	78	0	78
Satunnaiset kulut yhteensä	-12	132	-12	132

15) **Rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot osuuksista muissa yhteisöissä**

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely (1000€)				
	Juvan kunta			
	2019	2018	2017	2016
Osinkotuotot				
Sähköyhtiöt	531	354	277	118
Muut yhtiöt	99	99	73	140
Osinkotuotot yhteensä	630	453	350	258

16) **Erittely poistoeron muutoksista**

Investoinvaraukseen liittyvät poistoeron muutokset (1000€)				
	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Poistoero 1.1.	293	290	137	148
Lisäykset tilikaudella	559	16	475	0
Vähennykset tilikaudella	14	13	14	11
Poistoero 31.12.	838	293	598	137

Konsernin poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset 1.1.2015 lukien on siirretty taseeseen edellisten vuosien yli-/alijäämään ja laskennalliset verovelat taseen siirtovelkoihin. Vuoden 2019 muutokset on kirjattu tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin (ja laskennalliset verovelat taseen siirtovelkoihin).

5. TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. 1. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**
Ei ilmoitettavaa

18) **Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät**

Vuonna 2019 ei ole tehty arvonkorotuksia

19) **Pysyvät vastaavat**

Liitetieto nro 19 A, kunnan ja vesilaitoksen pysyvät vastaavat

Liitetieto nro 19 B, konsernin pysyvät vastaavat

Yhteismetsään liitettyjen tilojen maapohjat, lukuunottamatta Kertokangas 8:57 ja 5:9 tiloja, ovat edelleen maa-alueissa. Muiden yhteismetsään liitettyjen tilojen puuston osuus on kirjattu Yhteisyhteisöosakkeisiin ja -osuuksiin.

Yhteismetsään liitetyt Kertokangas 8:57 ja 5:9 -tilat ovat kunnan saamaa perintöä ja siten taseessa lahjoitusrahastojen pääomissa (eivät käyttömaisuudessa).

Kunnan osuus yhteismetsästä on 23,48 %.

- 20) }
21) } **Omistukset muissa yhteisöissä**, liitetiedot nrot 20 - 22, on esitetty omalla sivullaan
22) }

23) **Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä**

Saamisten erittely				
(1000€)	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	76	0	283
Siirtosaamiset	0	0	0	26
Yhteensä	0	76	0	309
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset	0	0	0	0
Myyntisaamiset	0	16	0	2
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	16	0	2
Saamiset osakkuusyhteisöiltä				
Lainasaamiset	0	0	0	0
Myyntisaamiset	0	33	0	10
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	33	0	10
Saamiset yhteensä	0	125	0	321

24) **Siirtosaamiset**

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Saatavat kunnilta ja kuntayhtymiltä	1 166	26	0	26
Projektien rahoitus	86	30	86	21
Ennakkomenot	23	25	22	20
Hyvitykset ja palautukset	44	48	44	45
Kelan korvaukset	102	46	30	38
Te-palvelut / palkkatuet	13	22	13	21
Muut saamiset	40	1 197	22	12
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 474	1 394	217	183

5. 2. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25) Oman pääoman erien lisäykset ja vähennykset sekä siirrot näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	24 066	24 066	24 066	24 066
Lisäykset	0	0	0	0
Vähennykset	0	0	0	0
Peruspääoma 31.12.	24 066	24 066	24 066	24 066
Muut omat rahastot 1.1.	16 763	16 753	15 688	15 688
Muutos tilikaudella	0	10	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	16 763	16 763	15 688	15 688
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	3 993	2 867	5 233	4 953
Muutos tilikaudella	-159	894	-153	280
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	3 834	3 761	5 080	5 233
Tilikauden yli-/alijäämä	232	1 077	-153	280
Muutos tilikaudella	-1 203	-845	-598	-433
Tilikauden yli-/alijäämä	-971	232	-751	-153
Oma pääoma yhteensä	43 692	44 822	44 083	44 834

26) Verotussyistä tehdyn poistoeron muutos
Ei ilmoitettavaa

27) Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat tase-erittäin / ep. (1000€)	(1.1.2025-)		(1.1.2024-)	
	Konserni	Juvan kunta	Konserni	Juvan kunta
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset velat tase-erittäin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	13 399	11 137	4 316	3 822
Lainat julkisyhteisöiltä	0	88	0	88
Lainat muilta	0	0	0	0
Yhteensä	13 399	11 225	4 316	3 910

28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat
Ei ilmoitettavaa

29) Pakollisten varausten olennaiset erät

Pakolliset varaukset (1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutus / maksuvastuu	397	341	0	0
Kaatopaikan jälkihoito / varaus	100	100	0	0
Pakolliset varaukset yhteensä	497	441	0	0

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma				
(1000€)	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	0	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	366	0	347
Muut velat	0	584	0	767
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	950	0	1114
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	246	0	271
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	246	0	271

31) Shekkilimiitti

Shekkilimiittit				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Luotollisen pankkitilin limiitti 31.12.	332	332	300	300
- siitä käyttämättä oleva määrä	330	330	300	300

32) Tase-erän "Muut velat" erittely

Muut velat				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksuvelat	1153	1134	1147	1128
Muut velat	0	0	0	0
Pitkäaikaiset muut velat	1153	1134	1147	1128
Lyhytaikaiset muut velat				
Ennakonpidätys- ja soutuvelka	146	143	118	123
Arvonlisäverovelka	13	1	12	0
Menojäämät	634	828	634	828
Muut	270	235	12	22
Lyhytaikaiset muut velat	1063	1207	776	973

33) Siirtovelat

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
(1000€)	Konserni		Juvan kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Saadut ennakot	7	4	0	0
Palkkojen ja henkilösivuk. jaksotukset	2 493	895	653	664
Korkojaksotukset	48	44	35	38
Eläkevakuutus- ym. maksut	39	445	39	445
Valtionosuusennakot	202	100	202	100
Laskennallinen verovelka	116	120	0	0
Muut siirtovelat	66	1 751	0	0
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2 971	3 359	929	1 247

6. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

34) Velkojen kiinteistökiinnitykset

Erillinen liite 34 - 41

35 - Muut vastuut ja vakuudet

37) Erillinen liite 34 - 41

38) Vuokravastuut

Erillinen liite 34 - 41

40) Takaukset muiden puolesta

Erillinen liite 34 - 41

41) Koronvaihtosopimukset

Erillinen liite 34 - 41

8. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA SEKÄ PUOLUEVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42) Henkilöstön määrä 31.12.

Henkilöstö	Juvan kunta			
	2019	2018	2017	2016
Yleishallinto	15	16	12	15
Hankkeet	2	1	1	0
Kaavoitus / mittaus	2	3	4	3
Yhdyskuntapalvelut	0	0	0	0
Perusturvan hallinto	0	0	0	1
Sosiaalipalvelualue	0	0	0	93
Terveys- ja hoivapalvelualue	0	0	0	95
Sivistyspalvelut	145	159	161	156
Muut palvelut	0	0	4	0
Työllistetyt	3	6	0	3
Henkilöstö yhteensä	167	185	182	366
Omais- ja perhehoitajat	0	0	0	78

43) Henkilöstökulut (€)

	Juvan kunta			
	2019	2018	2017	2016
Palkat ja palkkiot				
Palkat	5 915 732	6 037 646	5 958 998	11 808 392
Palkanlisät	73 751	66 039	92 831	906 949
Palkkiot	20 598	31 727	29 734	102 161
Palkat ja palkkiot yhteensä	6 010 081	6 135 412	6 081 563	12 817 502
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	1 995 723	1 937 629	1 891 743	3 524 511
Muut henkilösivukulut	172 671	186 333	265 816	812 163
Henkilösivukulut yhteensä	2 168 394	2 123 962	2 157 559	4 336 674
Henkilöstömenojen korjaukset	-54 008	-89 215	-108 191	-217 682
Palkat ja henkilöstömenot yhteensä	8 124 467	8 170 159	8 130 931	16 936 494
	2019	2018	2017	2016
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	0	0	0	18 860

44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut €

	Juvan kunta			
	2019	2018	2017	2016
Puolue				
Kokoomus, Juva	387	352	383	314
Kristillisdemokraatit, Juva	334	319	252	82
Keskusta, Juva	3 606	3 447	3 336	3 137
Sosiaalidemokraatit, Juva	1 365	1 167	1 276	1 333
Perussuomalaiset	106	116	501	471
Vihreät, Mikkeli	0	0	15	38
Puolueverot yhteensä	5 797	5 401	5 763	5 375

45) Tilintarkastajan palkkiot (€)

	Juvan kunta			
	2019	2018	2017	2016
Tarkastusyhteisö				
Bdo Auditor Oy				
Tilintarkastuspalkkiot	8 541	7 388	9 104	10 876
Tilintarkastajan lausunnot				
Tarkastusltk:n sihteerin tehtävät				
Muut palkkiot				
Palkkiot yhteensä	8 541	7 388	9 104	10 876

19 A Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Juvan kunta + vesilaitos 2019

Aineettomat hyödykkeet	Aineetto- mat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Enn.maksut ja keskener. hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	35 420	236 010	0	271 430
Lisäykset tilikauden aikana	0	10 423	0	10 423
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Tilikauden poisto	12 914	42 648	0	55 561
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	22 506	203 786	0	226 292
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12	22 506	203 786	0	226 292

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineel- liset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	9 315 913	27 759 825	5 252 192	91 977	65 386	646 535	43 131 828
Lisäykset tilikauden aikana	0	853 101	257 879	0	14 138	1 848 428	2 973 547
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0	225 000	225 000
Vähennykset tilikauden aikana	93 226	960 185	66 521	0	0	0	1 119 933
Siirrot erien välillä	0	605 318	0	0	0	-605 318	0
Tilikauden poisto	0	1 330 690	388 494	36 100	0	0	1 755 285
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	9 222 687	26 927 368	5 055 056	55 878	79 524	1 664 645	43 005 157
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12	9 222 687	26 927 368	5 055 056	55 878	79 524	1 664 645	43 005 157

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet / konserniyh- tiöt	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Kuntayhty- mäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 284 700	1 779 400	2 249 465	17 542 297	22 855 862
Lisäykset tilikauden aikana	105 000	0	0	302 500	407 500
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	0	0	0	0
Arvonlennukset janiiden palautukset	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 389 700	1 779 400	2 249 465	17 844 797	23 263 362
Arvonkorotukset	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12	1 389 700	1 779 400	2 249 465	17 844 797	23 263 362

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Liittymis- maksut	Muut laina- saamiset	Yhteensä	Kaikki yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	124 461	1 036 620	1 161 081	67 420 200
Lisäykset tilikauden aikana	0	0	0	3 391 469
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	225 000
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	1 119 933
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Tilikauden poisto	0	0	0	1 810 846
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12.	124 461	1 036 620	1 161 081	67 655 891
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12	124 461	1 036 620	1 161 081	67 655 891

19 B Pysyvät vastaavat / konserni

Aineettomat ja aineelliset hyödykk.	1.1.2019	Lisäykset	Saadut rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot erien välillä	poistot	31.12.2019
Aineettomat oikeudet ja muut pitkä- vaikutteiset menot	528 753	106 223	0	0	28 301	150 587	512 690
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet	9 682 374	255	0	97 431	0	0	9 585 199
Rakennukset	38 966 151	2 057 075	3 640	1 088 551	3 503 023	1 963 226	41 470 833
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 715 191	326 662	1 679	66 521	95 632	451 277	5 618 007
Koneet ja kalusto	787 541	425 064	0	7 968	9 708	317 534	896 811
Muut aineell. hyödykkeet, ennakko- Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	117 051 3 675 697	29 233 2 580 355	0 259 058	0 0	0 -3 636 664	12 915 0	133 369 2 360 330
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	58 944 006	5 418 643	264 376	1 260 472	-28 301	2 744 951	60 064 548
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yht.	59 472 758	5 524 866	264 376	1 260 472	0	2 895 538	60 577 238

Sijoitukset	1.1.2019	Lisäykset	Saadut rahoitus- osuudet	Vähennykset	Siirrot erien välillä	poistot	31.12.2019
Osakkeet ja osuudet							
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	1 736 914	121 920	0	152 269	0	0	1 706 565
Muut osakkeet ja osuudet	17 582 509	305 234	0	443	0	0	17 887 300
Muut laina- ja muut saamiset							
Lainasaamiset	159 629	939	0	0	0	0	160 568
Muut saamiset	9 821	2 689	0	0	0	0	12 510
Liittymismaksut	193 855	0	0	7 912	0	0	185 943
Sijoitukset yhteensä	19 682 728	430 782	0	160 625	0	0	19 952 885

Pysyvät vastaavat yhteensä / konserni	79 155 486	5 955 648	264 376	1 421 097	0	2 895 538	80 530 123
--	-------------------	------------------	----------------	------------------	----------	------------------	-------------------

5. 1. MUISSA YHTEISÖISSÄ OLEVIA OMISTUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT 20) - 22)

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt ja yhteisyhteisöt

- 20) Tytäryhteisöt
 21) Kuntayhtymät
 22) Osakkuusyhteisöt

Nimi	Koti- paikka	Juvan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Konsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koy Lammentausta	Juva	100,00 %	100,00 %	1 326	7 140	-142
Hasamäki Oy	Juva	94,68 %	94,68 %	11	0	0
Koy Juvan Puulaakso	Juva	100,00 %	100,00 %	276	308	-6
Koikkalan Vesihuolto Oy	Juva	92,00 %	92,00 %	39	3	-1
				1 652	7 450	-149
Kuntayhtymät						
E-S Sairaanhoidopiiri	Mikkeli	6,43 %	6,43 %	1 675	10 517	-259
E-S Maakuntaliitto	Mikkeli	4,435 %	4,44 %	40	29	5
Vaalijalan ky	Pieksämäki	2,798 %	2,798 %	384	782	111
I-S Päihdehuollon ky	Mäntyharju	1,274 %	1,274 %	20	1	-4
Keski-Savon jätehuolto	Varkaus	11,10 %	11,10 %	472	174	68
				2 591	11 503	-79
Yhdistellyt osakkuusyhteisöt						
Avant-Niko Oy		46,00 %	46,00 %	-530	0	35
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	Sulkava	44,00 %	44,00 %	533	0	260
RaJuPuSu-halli	Rantasalmi	30,00 %	30,00 %	-44	0	-4
Koy Juvan Tenhusentie 3	Juva	49,40 %	49,40 %	-162	0	-60
				-203	0	231
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						

34	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Velkojen kiinteistökiinnitykset							
Lainat rahoitus- ja vakuutusl.							
Koy Lammentausta			365 283	382 101	100,00 %	365 283	382 101
Koy Juvan Puulaakso			1 008 752	1 008 752	100,00 %	1 008 752	1 008 752
Oy Avant Niko Ab			2 302 275	2 302 275	46,00 %	1 059 047	1 059 047
Rajupusu Monitoimihalli Oy			194 000	203 000	30,00 %	58 200	60 900
Koy Juvan Tenhusentie 3			1 300 000	1 300 000	49,40 %	642 200	642 200
Essote			1 000 000	1 000 000	6,43 %	64 300	64 300
Lainat julkisyhteisöiltä							
Koy Lammentausta			7 217 572	7 217 572	100,00 %	7 217 572	7 217 572
	0	0	13 387 882	13 413 700		10 415 353	10 434 871
35 - 37	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Muut vastuut ja vakuudet							
Juvan kunnan eläkevastuut	983 379	937 499				983 379	937 499
Juvan kunnan hankevastuut	130 088	220 983				130 088	220 983
Juvan kunnan osuus Essoten alij.	229 057	0				229 057	0
Juvan kunnan rahoitusleasing (Kampus/sop. allekirjoitettu 28.1.2019)	10 731 575	19 500 000				10 731 575	19 500 000
Vaalijalan ky			21 233 388	21 286 459	2,798 %	594 110	595 595
	12 074 099	20 658 482	21 233 388	21 286 459		12 668 209	21 254 077
Konserniyhtiöiden puolesta annetut:							
Koy Lammentausta	4 116 314	4 203 486			100,00 %	4 116 314	4 203 486
Essote			9 549 000	9 384 000	6,43 %	614 001	603 391
Keski-Savon Jätehuolto			1 110 000	1 110 000	11,10 %	123 210	123 210
RaJuPuSu Monitoimihalli			19 722	25 667	30,00 %	5 917	7 700
	4 116 314	4 203 486	10 678 722	10 519 667		4 859 441	4 937 787
	16 190 413	24 861 968	31 912 110	31 806 126		17 527 651	26 191 864
38	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Vuokravastuut							
Vuokravastuut							
Seuraavalla tilikaudella maks.							
Essote			7 634 000	8 001 000	6,43 %	490 866	514 464
Maakuntaliitto			18 265	69 384	4,435 %	810	3 077
Myöhemmin maksettavat							
Essote			13 895 000	3 731 000	6,43 %	893 449	239 903
Maakuntaliitto			200	0	4,435 %	9	0
Leasingvastuut							
Seuraavalla tilikaudella maks.							
Juvan kunta	43 995	23 910				43 995	23 910
Essote			1 580 000	1 153 000	6,43 %	101 594	74 138
Maakuntaliitto			71 598	17 987	4,435 %	3 175	798
Vaalijala			898 737	353 537	2,798 %	25 147	9 892

			130				
Leasingvastuut							
Myöhemmin maksettavat							
Juvan kunta	54 285	40 587				54 285	40 587
Essote			1 720 000	1 459 000	6,43 %	110 596	93 814
Maakuntaliitto			0	1 788	4,435 %	0	79
Vaalijalan ky			3 207 025	357 320	2,798 %	89 733	9 998
	98 280	64 497	29 024 825	15 144 016		1 813 658	1 010 660

40 A	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Takaukset muiden puolesta							
Juvan Vanhaintuki ry	541 315	278 647				541 315	278 647
Ajoharjoitteluratasäätiö	16 257	24 385				16 257	24 385
Oy Avant-Niko Ab	750 000	750 000				750 000	750 000
Itä-Suomen Businessedustusto	15 438	13 441				15 438	13 441
	1 323 010	1 066 473	0	0	0	1 323 010	1 066 473

40 B	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Vastuu Kuntien takauskeskuk- sen takausvastuista							
- takausvastuut	37476334	36 160 341				37476334	36 160 341
- takauskesk.rahasto	24 657	23 231				24 657	23 231
	37 500 991	36 183 572	0	0	0	37 500 991	36 183 572

41	Kunta		Konserniyhtiöt		Osuus	Konsernin osuus	
	2019	2018	2019	2018		2019	2018
Koronvaihtosopimukset							
Juvan kunta							
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuvaan korkoon.							
Sopimus 17.10.2017-17.10.2020							
- nimellisarvo	571 432	1 142 860				571 432	1 142 860
- käypä arvo	9 904	30 282				9 904	30 282
Koronvaihtosopimus on tehty tulevaisuuden korkoriskin suojaamiseksi vaihtamalla vaihtuva korko kiinteäksi.							
Sopimus 18.10.2020-18.10.2030							
- nimellisarvo	5 400 000	5 400 000				5 400 000	5 400 000
- käypä arvo	-527 684	-206 906				-527 684	-206 906
Koy Lammentausta			462857	617 142	100,00 %	462857	617 142
Essote			1 250 000	1 500 000	6,43 %	80 375	96 450
Koy Juvan Puulaakso			228 083	251 083	100,00 %	228 083	251 083

Liite tulevista merkittävimmistä vastuista ja velvoitteista

Kunta on solminut Kampus-hankkeen toteutukseen liittyen kiinteistöleasing-sopimuksen Danske Finance Oy:n kanssa. Hankkeen rakennusvaiheessa kunta maksaa urakan kertyneistä kustannuksista korkoa. Varsinainen vuokra-aika alkaa aikataulun mukaan vuoden 2021 alusta. Rahoituksen määrä on enintään 19,5 M€ ja vuokra-aika kestää 20 vuotta. Rahoitettavan kiinteistön jäännösarvo on 33,33 % vuokra-ajan lopussa.

Auki ollut Laajakaista kaikille -hankkeen maksatukseen liittyvät muutoksenhaku kolmannen osapuolen toimesta on saanut lainvoimaisen ratkaisun, eikä kunnan maksuosuuksiin tullut muutosta.

Elinkeinotoimen hankevastuut vuodelle 2020 ovat yhteensä 90.088 €. Kunnan osuus Leader-ohjelmasta vuonna 2020 on 43.000 €. Sivistystoimen hankevastuut ovat 40.000 €. Essote –kuntayhtymä kirjaa alijäämää vuodesta 2019 noin 3,5 M€, josta Juvan kunnan vastuuta on noin 229.000 €.

Teknisessä toimessa on vireillä riita-asia liittyen Terveyskeskuksen kattoremontin puutteisiin. Kunta on jättänyt kanteen Etelä-Savon käräjäoikeuteen, jossa kunta vaatii urakoitsijalta 230.000 €:n vahingonkorvausta. Riita-asia liittyen kunnanviraston saneerauksen sähkötöihin on sovittu käräjäoikeuden vahvistamalla sovintosopimuksella.

Kunta on osakkaana Koy Juvan Tenhusentie 3:ssa 49,4 % omistusosuudella. Kiinteistöyhtiö perustettiin kirjapainoyhtiön toimitilaratkaisun yhteydessä vuonna 2016. Kiinteistön päävuokralainen ajautui konkurssiin vuonna 2018. Kiinteistöyhtiö on saanut tilojen käyttökorvauksia yhtiön konkurssihallinnolta, joilla se on pystynyt hoitamaan velvoitteensa vuoden 2019 loppuun asti. Kiinteistön tuleva käyttö on auki. Kunta on sijoittanut kiinteistöyhtiön omaan pääomaan 420.000 €. Muita yhtiöön liittyviä vastuuta kunnalla ei ole.

Kunta on osakkaana Avant Niko -kiinteistöyhtiössä n. 49 % osuudella. Tilinpäätösajankohdan jälkeen on tullut tieto, että kiinteistön vuokralaisena oleva Salico Oy siirtää toimintansa pois paikkakunnalta. Kunta on sijoittanut yhtiön omaan pääomaan 1,25 M€. Tiloille etsitään jatkokäyttöä vuoden 2020 aikana.

9. KUNNAN OMISTAMAT RAKENNUKSET 31.12.2019

Kohteiden nimi- ja osoitetiedot:

Ammattikoulu	Tirrolantie 7	51900	Juva
Eläinklinikka	Raviradantie 7a	51900	Juva
Ent. Haverisen talo	Juvantie 63	51900	Juva
Katinhätä	Katinhännäntie 4	51900	Juva
Ent. kehräämön rakennukset	Juvantie 69c	51900	Juva
Ent. Variksen talo, Virpelä, Sepänmäki	Virpelänniementie 20b	51900	Juva
Hatsolan koulu	Vanha-Juvantie 267	51820	Hatsola
Hilduri, käsityöneuvonta-asema	Juvantie 2	51900	Juva
JOA:n asuntola, A- ja C-talo	Tirrolantie 2	51900	Juva
Juvakoti	Sairaalatie 6	51900	Juva
Jätevedenpuhdistamo	Saariseläntie 95	51900	Juva
Kaarihalli	Harjutie 2	51900	Juva
Kehitysvamma-asuntola, B-talo, Pääskylinna	Tirrolantie 2	51900	Juva
Kirjasto	Yhdystie 3	51900	Juva
Kirkonkylän koulu	Koulutie 1	51900	Juva
Kiukkaan mökki	Virpelänniementie 20a	51900	Juva
Koulukeskus / Ylä-aste + lukio	Juvantie 20	51900	Juva
Kummunmäen päiväkot	Kummunmäentie 12	51900	Juva
Kunnan huoltotukikohta + varistorakennukset	Varastotie 2	51900	Juva
Kunnan virastotalo + autosuojarakennus	Juvantie 13	51900	Juva
Kuosmalan koulu	Siikakoskentie 550a	51780	Kuosmala
Leirintäalueen rakennukset	Poikolanniementie 68	51900	Juva
Mesikämmen päiväkot	Kotitie 11a	51900	Juva
Myllyjoen saunarakennus	Kettutie 4	51900	Juva
Paatelan koulu	Mäntysentie 42	51930	Paatela
Paloasema	Yhdystie 3	51900	Juva
Palveluasunnot	Vaarinkuja 3	51900	Juva
Partalan Kuninkaankartano + Tryffelikeskus	Huttulantie 1b-c	51900	Juva
Partalan museo + piharakennukset	Huttulantie 1 A	51900	Juva
Pattoin rakennukset	Kettulantie 315	51900	Juva
Pav-asuntola	Tirrolantie 4	51900	Juva
Ruokatehdas	Tehtaantie 12	51900	Juva
Sampola, uimahalli-monitoimitalo	Hiihtäjäntie 3	51900	Juva
Savoset-suojatyökeskus	Teollisuustie 4	51900	Juva
Terveysasema	Sairaalantie 3	51900	Juva
Tirrola	Kotitie 11b	51900	Juva
Urheilukentän huoltorakennus	Harjutie 2	51900	Juva
Vesilaitos	Huttulantie 120	51900	Juva
Vesitorni	Tornitie 6	51900	Juva

10. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Juvalla 30 / 3 20

Juvan kunnanhallitus

Juho...
ALLEKIRJOITUS
Ra...
ALLEKIRJOITUS
E...
ALLEKIRJOITUS
Maija...
ALLEKIRJOITUS
P...
ALLEKIRJOITUS
A...
ALLEKIRJOITUS

M...
ALLEKIRJOITUS
E...
ALLEKIRJOITUS
U...
ALLEKIRJOITUS

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä:

Tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Juvalla ___ / ___ 2020

BDO Audiator Oy
Aki Rusanen, JHT-tilintarkastaja, HT

11. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2019

Kunnan kirjanpidon pääkirja	atk-listaus
Kunnan kirjanpidon päiväkirja	atk-listaus
Kunnan kirjanpidon tasekirja	sidottu
Vesilaitoksen kirjanpidon pääkirja	atk-listaus
Vesilaitoksen kirjanpidon päiväkirja	atk-listaus
Konsernikirjanpidon pääkirja	atk-listaus
Konsernikirjanpidon päiväkirja	atk-listaus
Kunnan palkkakirjanpidon lista palkansaajista (palkkakortit)	atk-listaus
Kunnan palkkakirjanpidon palkkalista	atk-listaus
Kunnan palkkakirjanpidon lista perustietomuutoksista	sähköinen

KIRJANPIDON TOSITELAJIT

Tilikausi 2019

Juvan kunta

001	Muistiot
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tiliotetositteet
020	Myyntireskontra, suoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
301	Palkkatositteet (Populus)
470	Kierrätettävät laskut
480	Verkkolaskut (ostolaskut)
600	Yleishallinnon laskut
602	Vuokralaskut
603	JJR-laskutus
606	Päivähoidon laskut (Pro Consona)
608	Hoivapalvelualueen laskut
620	Sivistystoimen laskut
625	Kirjaston laskut
630	Teknisen toimen laskut

Juvan vesi- ja viemärilaitos

001	Muistiot
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tiliotetositteet
020	Myyntireskontra, suoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
470	Kierrätettävät laskut
480	Verkkolaskut (ostolaskut)

Juvan kunnan konserni

090	Eliminointitositteet
-----	----------------------

12. KUNNAN STRATEGIAN TOTEUTUMINEN 2019

Toimenpide	Vastuu	Mittari	Toteuma 2019
1. Elinvoimaa omista lähtökohdista			
1.1. Maine ja Juva-henki			
Kunnan yleismarkkinoinnin kehittäminen, markkinointisuunnitelma	Yleishallinto, elinkeinotoimi	Mediaosumat, asukasmäärä, yritysten sijoittuminen, kiinteistökaupat	Mediaosumat 2 567 kpl (2 001 kpl) Mediaosumat some 5 863 kpl (4 726 kpl) Kiinteistöluovutuksia 200 kpl; uusia alueen ulkopuolelta tulleita yrityksiä oli kaksi; Juvan brändi- ja markkinointisuunnitelmatyön aloittaminen opinnäytetyönä yhteistyössä XAMK-ammattikorkeakoulun YAMK-tradenomiopintolinjan kanssa. Nettisivujen julkaisu 9.12.
Työllisyydenhoidon uusi innovatiivinen malli	Yleishallinto	Toiminnan laatutaso, työllistymispolkujen löytyminen	Palvelujen piirissä 96 henkilöä, joista 22 työllistyi, 5 lähti koulutukseen ja 28 kuntouttavaan työtoimintaan Maakunnallinen TYP Kasvo -pilotin käynnistyminen
Yhteistyömalli järjestöjen kanssa juhluvuoden jälkeenkin	Sivistystoimi, yleishallinto	Yhteiset tapahtumat, tilaisuudet	Tapahtumia yhdessä järjestöjen kanssa 26 kpl
Avustusperiaatteiden päivittäminen ja hakuprosessin uudistaminen	Sivistystoimi, yleishallinto	Hakijamäärä, avustusmäärät, uudet hakijat	Avustusperiaatteet päivitetty hakijoita 11 kpl, myönnetty 31.620 € Vapaa-aikapalvelut: hakijoita 14 kpl, myönnetty 21.680 €
Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen	Sivistystoimi, yleishallinto	Erilaiset kanavat ja niiden käyttäjät, tilaisuuksien määrä	7 kyselyä 7 kuulemistilaisuutta Sivistystoimessa: 1 kysely 2 kuulemistilaisuutta

Toimenpide	Vastuu	Mittari	Toteuma 2019
1.2 Sijainti			
Viitostien perusparannuksen hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa	Elinkeinotoimi, yleishallinto	Näkyvyys, yhteydenotot	Liikennelaskenta Vehmaan alueella, hyödynnettiin logistiikka- ja markkinointihankkeissa
Työ- ja asiointimatkojen turvaaminen myös joukkoliikenteen avulla	Yleishallinto, sivistystoimi	Työmatkapalvelusetelin käyttäjämäärät, julkisen liikenteen vuorot	Palvelusetelin käyttäjiä 217 kpl
Aurinkolahden alueen kehittäminen	Elinkeinotoimi, tekninen toimi	Myydyt tontit, uudet rakennusluvut, asukasmäärä	Tonttihuutokaupan valmistelu
1.3 Toimialakärjet			
Geoparkin perustaminen	Elinkeinotoimi	Unescon myöntämä Geopark -status	hakemusprosessi käynnissä, ns. keltaisen kortin jälkeen vaaditut ja toteutettavat jatkotoimenpiteet vuoden 2020 aikana. Outdoor Active -alustan käyttöönotto, vuoden 2019 kohde Sarkasvuori.
Reitistöjen kehittäminen	Elinkeinotoimi	Kävijämäärät, reitistön pituus, mediaosuudet, palaute	Oravareitin laavu- ja laiturirakenteet Geopark-opasteita keskusta, Partala, Karihiekkä; Oravareitin kävijämäärä kasvanut Hiidenmaan reittiä kunnostettu Gotlundin kierroksen hoitosuunnitelma ja kehityskartoitus
Uudet investoinnit	Elinkeinotoimi	Uudet työpaikat, uudet yritykset, kävijämäärät, liikevaihto	perustetut yritykset 34 kpl (27) lakanneet yritykset 29 kpl (39)
2. Hyvinvoiva kuntalainen			
2.1. Peruspalvelut kunnossa ja lähellä			
Yhteistyömalli paikallisesti sote-palveluiden kehittämiseksi	Yleishallinto	Palveluiden laatu, asiakaspalaute, saavutettavuus	LAPE-yhteistyö Toimintatalon toimintojen kehittäminen, järjestöyhteistyö

Toimenpide	Vastuu	Mittari	Toteuma 2019
Kouluverkko selvitys	Sivistystoimi, yleishallinto	Koulutuksen vaikuttavuuden arviointi	Kouluverkko suunnitelman toteuttaminen: Koikkalan koulun lakkauttaminen 1.8.2019
Lapsien ja perheiden palveluiden kehittäminen	Sivistystoimi		LAPE-projektin toimenpiteet Martti Talvela -kampuksen elinkaarihanke Työsuojelurahaston hanke: Kohti yhtenäistä toimintakulttuuria Martti Talvela -kampuksella
2.2. Harrastusmahdollisuudet			
Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien turvaaminen (Sampola, kansalais- ja musiikkiopistot, museot)	Sivistystoimi, kirjasto	Sampolan kävijämäärät, uudet harrastusmahdollisuudet, toimivien järjestöjen ja jäsenten määrät, lainaus- ja aineistomäärät	Sampolan käyntimäärä 45 336 kpl Liikkuva nuorisotyö / Kesäauto kävijämäärä 850 Kirjaston kävijämäärä 70 671 kpl Kirjaston lainaukset 107 573 kpl Kirjaston aineisto 82 364 nimekettä Toimivat järjestöt 157 kpl Liikuntahallin investointi v. 2019
Urheilukentän peruskorjaus	Sivistystoimi, tekninen toimi	Toteutus suunnitelman mukaan	Talousarviossa vuodelle 2021 esitetty 600 t€
Uudet tapahtumat	Sivistystoimi	Uusien tapahtumien määrä, osallistujat	Uusia tapahtumia 15 kpl, Osallistujamäärä 3 040 henkilöä
2.3. Turvallinen ja terveellinen ympäristö			
Kiinteistöstrategian laatiminen	Tekninen toimi	Suunnitelma hyväksytty kunnanhallituksessa ja huomioitu määrärahoissa	Toteutunut, toimenpiteitä tehty vuoden aikana
Kampus hanke	Rakennuttamistoimikunta	Valmistuminen syksyllä 2020	Toteutunut 2020 loppuun

Toimenpide	Vastuu	Mittari	Toteuma 2019
3. Elinympäristöstä elinvoimaa			
3.1. Keskustan kehittäminen			
Keskustan kehittämissuunnitelma	Tekninen toimi, elinkeinotoimi	Investoinnit, yritykset, asiakasmäärät, tapahtumat, näkyvyys	Kampuksen kaavamuutokset toteutettu; Valmisteilla keskustan kehittämishanke keväästä 2020 lähtien.
Tori	Tekninen toimi, elinkeinotoimi	Tapahtumat, kävijämäärät, näkyvyys	Kysely torin sijainnista toteutettu kesällä 2019 Laavukylän iltatorit viikottain kesä-heinäkuussa
3.2. Kaavoitus ja maankäyttö			
Viitostiehen liittyvät investoinnit, Hatsolan kohdan linjaus	Kunnanhallitus, tekninen toimi	Investointien toteutuminen Viitostien valmistumisen aikataulussa	Tiesuunnitelma hyväksytty, valitushallinto-oikeudessa, työt alkaneet Nuutilanmäki-Vehmaa
Kytöniemen kehittäminen	Tekninen toimi, elinkeinotoimi	Uudet investoinnit	Ei toimenpiteitä
Vehmaan alueen kehittäminen	Tekninen toimi, elinkeinotoimi, yleishallinto	Uudet investoinnit	Investoinnit n. 750 t€ hallihanke; Sujuvat Suhinat -tapahtuma toteutettiin 04/2019; Vehmaan toimintaympäristön kehittämishanke alkoi 07/2019
3.3. Ympäristöstä huolehtiminen			
Opaste- ja viitoitushanke	Tekninen toimi, elinkeinotoimi	Uudet rakenteet	Viitostien opastesuunnitelma valmistunut

13. JUVAN KUNNAN LUOTTAMUSTOIMET 2019

JUVAN KUNNANVALTUUSTO 1.6.2017 - 31.5.2021

Asikainen Aila	KD	
Auvinen Pekka	KESK	
Haikarainen Jenni	KESK	
Heinonen Mervi	KESK	
Holm Tauno	SDP	
Huisko Johanna	KESK	
Häkkinen Markku	SDP	
Hänninen Elisa	KESK	Puheenjohtaja
Hänninen Jaakko	KESK	
Hänninen Ritva	KESK	2. varapuheenjohtaja
Karila Markku	KESK	
Kietäväinen Aira	KESK	
Kuusisto Ville-Pekka	KOK	
Loikkanen Esko	KOK	
Luukkonen Eija	KD	
Maaranen Anna	KESK	
Montonen Kalle	KD	
Pajunen Petri	KESK	
Pasonen Timo	KESK	
Paunonen Reijo	KESK	
Paunonen Tapio	KESK	
Pesonen Markku	KESK	
Puranen Maire	SDP	
Rautio Ari	SDP	1. varapuheenjohtaja
Teittinen Esa	SDP	
Turtiainen Ano	PS	
Vilenius Raimo	KESK	

KUNNANHALLITUS 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Hänninen Jaakko, pj.	KESK
Häkkinen Markku, 1. vpj.	SDP
”	
Pasonen Timo, 2. pj.	KESK
Heinonen Mervi	KESK
Kietäväinen Aira	KESK
Paunonen Tapio (31.5.2019 saakka)	KESK
Vilenius Raimo (1.6.2019 alkaen)	KESK
Asikainen Aila (31.5.2019 saakka)	KD
Luukkonen Eija (1.6.2019 alkaen)	KD
Loikkanen Esko	KOK
Huisko Johanna	KESK

Henkilökohtainen varajäsen:

Myyryläinen Kalevi	KESK
Teittinen Esa (11.11.2019 saakka)	SDP
Titov Vladimir (11.11.2019 alkaen)	SDP
Tarkiainen Jouni	KESK
Huhtinen Marjaana	KESK
Haikarainen Jenni	KESK
Vilenius Raimo (31.5.2019 saakka)	KESK
Paunonen Tapio (1.6.2019 alkaen)	KESK
Luukkonen Eija (31.5.2019 saakka)	KD
Asikainen Aila (1.6.2019 alkaen)	KD
Kuusisto Ville-Pekka	KOK
Paunonen Reijo	KESK

KUNNANVALTUUSTON VAALILAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Hänninen Jaakko, pj.	KESK
Häkkinen Markku, vpj.	SDP
Huisko Johanna	KESK

Henkilökohtainen varajäsen:

Heinonen Mervi	KESK
Asikainen Aila	KD
Loikkanen Esko	KOK

TARKASTUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Karila Markku, pj.	KESK
Liikanen Anu (30.9.2019 saakka)	SDP
Teittinen Esa, vpj. (30.9.2019 alkaen)	SDP
Montonen Kalle, j. / vpj.	KD
Kääriäinen Tuula	KESK
Veentaus Mirja	KOK

Henkilökohtainen varajäsen:

Harmoinen Pekka	KESK
Tullinen Kalle	SDP
”	”
Timonen Eero	KD
Ruotsalainen Raija	KESK
Huurinainen Marja	KOK

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Harmoinen Pekka, pj.	KESK
Kauppinen Pekka, vpj.	KOK
Titov Vladimir	SDP
”	”
Hyttilä Ulla	PS
Laitinen Pirkko	KD

Varajäsen:

Puhakainen Eila	KESK
Sarell Esa	KOK
Liikanen Anu (30.9.2019 saakka)	SDP
Nortima Tarja (30.9.2019 alkaen)	SDP
Matiskainen Erkki	PS
Ahonen Paavo	KD

KÄRJÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIEHET 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Roikonen Juha	KESK
Mattila Jaakko	KOK
Kähärä Hannu	SDP

KIINTEISTÖTOIMITUSTEN USKOTUT MIEHET 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Väänänen Mika
Teittinen Esa
Ahonen Paavo
Ripaoja Esko
Matiskainen Erkki

Jäsen:

Pärnänen Pekka
Väänänen Veli-Pekka
Martikainen Jorma
Laitinen Vesa

POLIISIN YHTEISTOIMINTA-ALUEEN NEUVOTTELUKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Kietäväinen Jukka

KESK

Henkilökohtainen varajäsen:

Jalonen Markku

KOK

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Maaranen Anna, pj.
Teittinen Esa, vpj.
Sormunen Rosa
Tarkiainen Asko
Väänänen Leevi
Huurinainen Marja
Paunonen Reijo

KESK
SDP
KESK
KESK
KESK
KOK
KESK

Henkilökohtainen varajäsen:

Purhonen Johanna
Tullinen Kalle
Huhtinen Marjaana
Pajunen Petri
Pesonen Markku
Sarell Esa
Asikainen Aila

KESK
SDP
KESK
KESK
KESK
KOK
KD

HYVINVOINTILAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Pesonen Markku, pj.
Ripaoja Esko, vpj.
Purhonen Juha
Haikarainen Jenni
Tirkkonen Kalevi
Puranen Maire
”
Luukkonen Eija (30.9.2019 saakka)
Asikainen Aila (30.9.2019 alkaen)

KESK
KOK
KESK
KESK
KESK
SDP
”
KD
KD

Henkilökohtainen varajäsen:

Taskinen Jukka
Mattila Jaakko
Myyryläinen Kalevi
Maaranen Anna
Roiha Pia
Liikanen Anu (30.9.2019 saakka)
Tullinen Kalle (30.9.2019 alkaen)
Hartikainen Ari
”

KESK
KOK
KESK
KESK
KESK
SDP
SDP
PS
”

TEKNINEN LAUTAKUNTA 1.6.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Pajunen Petri, pj.
Huurinainen Marja, vpj.
Piispa Pekka
Huhtinen Marjaana
Rimmi Riitta
Titov Vladimir
Turtiainen Ano

KESK
KOK
KESK
KESK
KESK
SDP
PS

Henkilökohtainen varajäsen:

Maljanen Lauri
Veentaus Mirja
Asikainen Seppo
Ahonen Minna
Sihvonen Hillevi
Tullinen Kalle
Kosonen Kimmo

KESK
KOK
KESK
KESK
KESK
SDP
PS

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA (YHTEISLAUTAKUNTA) 1.6.2017 - 31.5.2021**Juvan kunnan jäsen:**

Vilenius Raimo, vpj. (13.5.2019 saakka)	KESK
Paunonen Tapio, vpj. (13.5.2019 alkaen)	KESK
Liikanen Anu (30.9.2019 saakka)	SDP
Tuovinen Katja (30.9.2019 alkaen)	”
Laitinen Kari	KD

Henkilökohtainen varajäsen:

Tarkiainen Jouni	KESK
”	”
Pajunen Silja	SDP
”	”
Autio Kari	KOK

MAASEUTULAUTAKUNTA (YHTEISLAUTAKUNTA) 1.6.2017 - 31.5.2021**Juvan kunnan jäsen:**

Auvinen Pekka	KESK
Pajunen Silja	SDP

Henkilökohtainen varajäsen:

Roikonen Keijo	KESK
Veentaus Mirja	KOK

VANHUSNEUVOSTO 9.10.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Löppönen Ulla
 Hellman Birgitta
 Sutinen Maarit-Hannele
 Kuokkanen Osmo (3.4.2019 saakka)
 Vuokko Esko (3.4.2019 alkaen)

Henkilökohtainen varajäsen:

Luukkonen Eija
 Markkanen Helena
 Kontio Kirsti
 -
 Kuokkanen Osmo (3.4.2019 alkaen)

VAMMAISNEUVOSTO 9.10.2017 - 31.5.2021**Jäsen:**

Jurva Marita
 Suomalainen Veli
 Väänänen Sirkka
 Lemmetyinen Saku
 Immonen Tapio
 Kettunen Katri
 Immonen Marja (4.2.2019 saakka)
 Horttana Jorma (4.2.2019 alkaen)

Henkilökohtainen varajäsen:

Pasanen Riitta
 Kähärä Seija
 Ojakaski Marja-Leena
 Suikkari Eeva
 Kaskenmaa Seija
 Zahnd-Lampinen Gabi
 Qvick Susanna (4.2.2019 saakka)
 -

KUNNAN EDUSTAJAT KUNTAYHTYMISSÄ:**ETELÄ-SAVON SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTO
1.6.2017 - 31.5.2021**

Jäsen:		Henkilökohtainen varajäsen:	
Paunonen Tapio	KESK	Karila Markku	KESK
Hänninen Ritva	KESK	Kietäväinen Aira	KESK
Puranen Maire	SDP	Holm Tauno	SDP
Ripaoja Esko	KOK	Mattila Jaakko	KOK

**ETELÄ-SAVON MAAKUNTALIITON KUNTAYHTYMÄN EDUSTAJAINKOKOUS
1.6.2017 - 31.5.2021**

Jäsen:		Henkilökohtainen varajäsen:	
Hänninen Elisa	KESK	Pasonen Timo	KESK
Rautio Ari	SDP	Holm Tauno	SDP
Paunonen Reijo	KESK	Huisko Johanna	KESK

**ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄN YHTYMÄVALTUUSTO 1.6.2017 -
31.5.2021**

Jäsen:		Henkilökohtainen varajäsen:	
Hänninen Ritva	KESK	Haikarainen Jenni	KESK

VAALILJAN KUNTAYHTYMÄN YHTYMÄKOKOUS

Jäsen:		Henkilökohtainen varajäsen:	
Heinonen Mervi	KESK	Holm Tauno	SDP